
**II. SNĚM
ČESKÉ ADVOKÁTNÍ
KOMORY**

Praha, 8. 11. 1999

podkladové materiály

II. SNĚM ČESKÉ ADVOKÁTNÍ KOMORY (podkladové materiály)

Úvodní slovo	3
Program II. sněmu České advokátní komory	5
Zpráva o činnosti představenstva České advokátní komory	7
Zpráva o hospodaření České advokátní komory za funkční období 1997 – 1999	43
Zpráva o činnosti kontrolní rady České advokátní komory	48
Zpráva o činnosti kárné komise České advokátní komory	53
Zpráva o činnosti zkušební komise České advokátní komory pro advokátní zkoušky a uznávací zkoušky	57
Návrh usnesení sněmu, kterým se schvaluje organizační řád České advokátní komory	61
Návrh usnesení sněmu, kterým se schvaluje výše a splatnost příspěvku na činnost České advokátní komory	89
Návrh usnesení sněmu o sociálním fondu České advokátní komory	91
Návrh usnesení sněmu, kterým se schvaluje výše a splatnost odvodu advokátů do sociálního fondu České advokátní komory	99
Návrh usnesení sněmu, kterým se schvaluje výše náhrad za ztrátu času stráveného výkonem funkcí v orgánech České advokátní komory a upravuje poskytování náhrady hotových výdajů	101
Návrh členů orgánů sněmu České advokátní komory	105
Návrh členů představenstva České advokátní komory	106
Návrh členů kontrolní rady České advokátní komory	107
Návrh členů kárné komise České advokátní komory	109
Různé	
IV. turnaj ve squashi advokátů a advokátních koncipientů	111
Inzerce	113

Úvodní slovo

Vážené kolegyně,
vážení kolegové,

v souladu s ust. § 68 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii, svolalo představenstvo ČAK **II. sněm České advokátní komory na den 8. 11. 1999** pozvánkou, uveřejněnou ve Věstníku ČAK, částka 3/1999.

Pro Vaši včasnou a úplnou informovanost Vám představenstvo v této publikaci předkládá písemné materiály, jejichž obsah má být sněmem schválen nebo vzat na vědomí.

Jednání sněmu se bude řídit jednacím řádem a volebním řádem, které byly schváleny již předchozím sněmem. Oba tyto stavovské předpisy se při řízení minulého sněmu osvědčily a představenstvo proto neshledalo důvod navrhnout jejich změnu. V této souvislosti však upozorňuje na požadavek písemně předložených diskusních příspěvků a návrhů, což umožňuje jejich přednes v časově omezené době a přispěje nejen k efektivnosti jednání, ale i k možnosti návrhové komise přednesené podněty zahrnout do usnesení sněmu.

Doporučuje se také využít možnosti prezentace Vaší účasti již od 8.00 hodin, aby jednání sněmu mohlo být zahájeno podle časového programu a sněm ukončen v jediném jednacím dnu.

Představenstvo svolalo tento sněm ještě za účinnosti zák. č. 85/1996 Sb., který pro usnášeníschopnost sněmu vyžaduje přítomnost 1/3 všech zapsaných advokátů. Organizační zajištění sněmu bylo však třeba připravit v časovém předstihu, přičemž náklady spojené s konáním sněmu nejsou zanedbatelné. Proto pro případ, že do dvou hodin po zahájení sněmu nebude přítomno usnášeníschopné kvórum, řešilo představenstvo tuto eventualitu svoláním nového termínu sněmu na tentýž den, na též místě a s tímž programem s tím, že nový sněm bude zahájen v 11 hodin.

Použité řešení svolání nového sněmu považuje představenstvo za nezbytné opatření jednak proto, že na jiný pozdější termín by se již nepodařilo zajistit vhodnou lokalitu a jednak proto, že odvolání slavnostních akcí k zahájení a zakončení sněmu by přineslo značné finanční ztráty. V neposlední řadě jde o opatření, která respektuje i situaci těch advokátů, kteří se řádně na svolaný sněm dostavili, na konání sněmu si vymezili čas a s osobní účastí jim vznikly i jisté finanční náklady. Za pochopení tohoto řešení Vám představenstvo děkuje.

Představenstvo je přesvědčeno, že sněm advokátů kromě pracovního charakteru je nepochybně i společenskou událostí a je již tradicí, aby slavnostní za-

Podkladové materiály na II. sněm ČAK

hájení i zakončení sněmu za přítomnosti významných domácích a zahraničních hostů proběhlo v důstojném prostředí, které odpovídá postavení advokátského stavu v naší společnosti.

Představenstvo si proto dovoluje pozvat všechny advokáty s jejich doprovodem na obě slavnostní akce. Jde o akce přístupné jen advokátům a jejich hostům, a to na pozvánky, které budou sloužit jako vstupenky. **Obracíme se proto ještě jednou na všechny advokáty, kteří svou účast dosud neoznámili, aby tak učinili neprodleně** a mohly jim být včas zaslány pozvánky na slavnostní akce.

Představenstvo se těší na Vaši osobní účast, kterou přispějete ke zdárnému průběhu sněmu.

JUDr. Jiří Klouza
tajemník

Program II. sněmu České advokátní komory

Sněm se koná dne 8. listopadu 1999 od 9.00 hod. v Pravém křídle Průmyslového paláce, Výstaviště, Praha 7.

Představenstvo si dovoluje pozvat advokáty na sněm a s jejich doprovodem i na jeho

slavnostní zahájení dne 7. listopadu o d 19.00 hod.

s programem Křížkovy fontány v Křížkových pavilonech na Výstavišti v Praze 7.

Dne 8. listopadu se uskuteční **pracovní jednání sněmu**, kterému bude v době od 8.00 do 9.00 hod. předcházet registrace účastníků sněmu a poté, v době od 9.00 do 18.00 hod., proběhne vlastní jednání s následujícím pracovním programem:

1. Zahájení
2. Zpráva o počtu přítomných
3. Schválení pořadu jednání sněmu
4. Volba předsednictva sněmu
5. Volba volební, mandátové a návrhové komise
6. Zpráva předsedy o uplynulém funkčním období a o hospodaření Komory
7. Zpráva kontrolní rady
8. Zpráva kárné komise
9. Zpráva zkušební komise pro advokátní zkoušky a uznávací zkoušky
10. Zpráva volební a mandátové komise
11. Volba členů a náhradníků představenstva, kontrolní rady a kárné komise
12. Projednání návrhů:
 - a) usnesení sněmu, kterým se schvaluje organizační řád České advokátní komory,
 - b) usnesení sněmu o tvorbě odvodu a používání sociálního fondu Komory,
 - c) usnesení sněmu, kterým se schvaluje výše náhrad za ztrátu času, stráveného výkonem funkcí v orgánech České advokátní komory a upravuje poskytování náhrady hotových výdajů,
 - d) usnesení sněmu, kterým se mění (vypuštěním čl. 2) usnesení sněmu č. 3/1996 Věstníku, o výši ročního příspěvku na činnost České advokátní komory a o výši poplatku na zápis do seznamu advokátů
13. Diskuse k předneseným zprávám a návrhům

14. Zpráva návrhové komise
15. Hlasování o předložených návrzích
16. Oznámení výsledků volby předsedy Komory a předsedů kontrolní rady a kárné komise
17. Skončení pracovní části

Představenstvo zve advokáty i jejich doprovod též na slavnostní zakončení sněmu dne 8. listopadu 1999 s projevy domácích a zahraničních hostů a Reprezentačním plesem advokátů v Obecním domě, Praha 1, U Prašné brány 1. Začátek ve 20.30 hod.

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ^{*)}

V případě, že počet přítomných advokátů v době zahájení sněmu dne 8. listopadu 1999 v 9.00 hodin nedosáhne zákonem stanoveného kvora, svolává představenstvo České advokátní komory v souladu s § 42 odst. 5 zákona o advokacii sněm nový, se stejným programem, a to na týž den a totéž místo od 11.00 hod.**)

Pro tento případ považujte tuto pozvánku za svolání nového sněmu ve smyslu § 42 odst. 5 zákona o advokacii. Termíny slavnostního zahájení a zakončení sněmu se nemění.

^{*)} Platí pouze v případě, že do zahájení sněmu nenabude účinnosti novela zákona o advokacii z r. 1999.

^{**)} V částce 2/1998 Věstníku ČAK byla uvedena v důsledku tiskové chyby doba svolání nového sněmu 10.00 hodin. Správný je nyní uvedený časový údaj, tj. 11.00 hodin.

Zpráva o činnosti představenstva České advokátní komory

I.

ÚVODNÍ POZNÁMKA

Od minulého sněmu České advokátní komory uplynuly zase již bezmála neuvěřitelné tři roky. Jako východisko pro naše další úvahy snad poslouží především trochu statistiky za toto období.

Bezprostředně po minulém sněmu, tedy ke dni 1. ledna 1997, bylo v seznamu České advokátní komory zapsáno 6 233 advokátů a 923 advokátních koncipientů. K tomuto datu nebyl ještě zapsán v seznamu žádný zahraniční advokát. Z uvedeného počtu advokátů byl výkon advokacie pozastaven 222 advokátům.

Ke dni 30. 6. 1999, tedy bezprostředně před konáním dnešního sněmu, je v seznamu zapsáno 6 554 advokátů, 1 775 advokátních koncipientů a 131 zahraničních advokátů. Výkon advokacie má pozastaveno 742 advokátů.

Počty advokátů vzrostly tedy za dva a půl roku o 452 včetně zahraničních advokátů, tj. 7,3 %, o 852 advokátních koncipientů, tj. 92,6 % a zahraničních advokátů se za toto období zapsalo 131.

K 1. 1. 1997 bylo 72 advokátů ve věku do 30 let, 1146 do 40 let, 2829 do 50 let, 1 503 do 60 let a 684 starších než 60 let.

K 30. 6. 1999 byly odpovídající počty v uvedených věkových kategoriích 339, 1 656, 2 708, 1 270, 561.

Průměrný věk advokáta poklesl od 1. 1. 1997 do 30. 6. 1999 ze 48 let na 45 let.

Správu povolání provádějí především orgány Komory, dále poradní orgány Komory a konečně kancelář Komory.

Na správě povolání se tak podílí v současné době

- 11 členů a 4 náhradníci představenstva
- 30 členů a 5 náhradníků kontrolní rady
- 57 členů kárné komise
- 92 členů zkušební komise pro advokátní a uznávací zkoušky, z nichž je 64 advokátů, 26 soudců a 2 jiní právníci.

Představenstvo se v průběhu funkčního období sešlo 33x, z toho 5x na dvou denních výjezdních zasedáních.

Představenstvo zřídilo v průběhu své činnosti tyto poradní orgány:

- 7 regionálních zmocněnců a jejich 14 náhradníků (2 v každém regionu)

- poradní výbor pro vnější legislativu, v jehož sekci občanskoprávní pracuje 23 advokátů, obchodněprávní 10 advokátů, trestněprávní 18 advokátů, správní 8 advokátů a pro advokátní tarif 8 advokátů
- poradní výbor pro stavovskou legislativu, v němž pracuje 13 advokátů
- poradní výbor pro výchovu v advokacii, v němž pracuje 13 advokátů
- poradní výbor pro mezinárodní styky, v němž pracuje 30 advokátů
- poradní výbor pro lidská práva a spolupráci s Radou Evropy, v němž pracuje 32 advokátů
- poradní výbor pro začlenění do Evropské unie, v němž pracuje 5 advokátů
- redakční radu Bulletinu advokacie, v níž pracuje 8 advokátů a 3 jiní právníci
- redakční radu Právní praxe v podnikání, v níž pracují 3 advokáti a 2 jiní právníci

Formálně udržuje Česká advokátní komora prostřednictvím svého jmenovaného delegáta z řad advokátů styky též s mezinárodními advokátními organizacemi, a to

- CCBE (Rada evropských advokátních komor)
- IBA (International Bar Association)
- UIA (Union Internationale des Avocats)
- Federace evropských advokátních komor
- EAL (European Association of Lawyers)
- AIJA (Mezinárodní asociace mladých advokátů)
- regionální skupina středoevropských komor „Visegrad“

Česká advokátní komora podporuje neformálně též činnost dalších mezistátních i tuzemských advokátních a právnických spolků a společností, jako

- ABA – CEELI (právnická spolupráce americko-česká)
- John Marshall Law School (právnická spolupráce americko-česká)
- Karlovarské právnické dny (právnická spolupráce německo-česká)
- Association Masaryk (právnická spolupráce francouzsko-česká)
- British-Czech-Slovak Law Association (právnická spolupráce britsko-česko-slovenská)
- Nadace Hugo Grotius (právnická spolupráce holandsko-česká)
- Jednota českých právníků
- Všehrd

Velmi živá a užitečná je též neformální spolupráce České advokátní komory s právnickým vysokým školstvím, tedy s právnickými fakultami Karlovy univerzity v Praze, Masarykovy univerzity v Brně, Západočeské univerzity v Plzni a Palackého univerzity v Olomouci. K této spolupráci přispívá zejména celá řada učitelů těchto fakult, kteří jsou advokáty.

V orgánech a v poradních orgánech České advokátní komory je tak zapojeno více než 360 advokátů a advokátních koncipientů.

Administrativně technicky zajišťuje celou činnost České advokátní komory její kancelář. Kancelář je organizačně rozdělena do dvou odborů (právní a organizační) a tří oddělení (mezinárodní, stížnostní a kárné), jejichž činnost řídí předseda České advokátní komory, případně předsedové kontrolní rady a kárné komise a metodicky sjednocuje tajemník České advokátní komory. V kanceláři Komory pracovalo k 1. 1. 1997 35 pracovníků (přepočtené stavy 31), z toho 2 býv. advokáti (přepočtené stavy 2) a 10 advokátů na paušální odměnu, kdežto k 30. 6. 1999 je to 47 pracovníků, z toho 2 býv. advokáti (přepočtené stavy 40) a 12 advokátů na paušální odměnu. Procentní nárůst pracovníků odpovídá tedy nárůstu počtu advokátů a advokátních koncipientů.

Údaje o hospodaření Komory jsou patrné z přílohy této zprávy. Obecně lze konstatovat, že Česká advokátní komora hospodaří s ročními příjmy okolo 40 miliónů Kč, přičemž tyto příjmy jsou převážně (80 %) tvořeny příspěvkem advokátů na činnost Komory a z nepatrné části jinými příjmy, jako jsou poplatky za zkoušky a zápisy do seznamu, pokuty ukládané v kárném řízení, příjmy z pronájmů nemovitostí apod. Hospodaření Komory je dlouhodobě vyrovnané.

II.

PRÁCE PŘEDSTAVENSTVA V MINULÉM FUNKČNÍM OBDOBÍ

Práce představenstva v minulém funkčním období se zaměřila jednak na úkoly stanovené v návrhu usnesení minulého sněmu, jednak na ty úkoly, které přinášela denní praxe při správě povolání. Představenstvo pracovalo celé funkční období ve složení v podstatě nezměněném, když jediná změna spočívala v rezignaci dr. Tichého na členství v představenstvu. Z řad náhradníků postoupil na řádného člena představenstva za dr. Tichého dr. Ritter. Ke dni konání sněmu má tedy představenstvo v souladu s § 44 odst. 2 zák. o adv. 11 řádných členů a stále ještě 4 náhradníky.

K projednávaným úkolům patřily zejména:

1. Integrace advokátů do jediné Komory

V tomto ohledu vycházelo představenstvo z postulátu, že chování každého advokáta vůči veřejnosti, zejména vůči klientské veřejnosti, musí být průhledné a předvídatelné, což je předpokladem důvěry v jednotlivého advokáta i důvěry v advokacii jako celek. Dosažení tohoto požadavku komplikovala ve výchozím

okamžiku, tedy na začátku funkčního období, celá řada okolností. K nim patřila především dosti různorodá vzdělanostní a zkušenostní základna jednotlivých příslušníků nového advokátního stavu a s tím spojená rozličná očekávání od výkonu advokátního povolání. Nově vzniklý jediný advokátní stav sestával z bývalých českých advokátů, z bývalých českých komerčních právníků a konečně ze zahraničních advokátů. Skupina bývalých českých advokátů navíc nebyla svým původem zdaleka jednotná, protože k ní patřili nejen ti, kteří se před rokem 1990 věnovali svým obsahem dosti limitované předlistopadové advokacii, ale i celá řada bývalých soudců, prokurátorů a příslušníků jiných právnických povolání, včetně pracovníků akademických. Skupina bývalých komerčních právníků byla snad jednotnější, neboť převážně sestávala z bývalých podnikových právníků. Skupina zahraničních advokátů, počtem zdánlivě bezvýznamná, ale svým vlivem, příkladem a ekonomickým rozsahem poskytovaných právnických služeb velmi podstatná, přitom do české advokacie vnášela dosti různorodé národní představy o podstatě výkonu advokátního povolání, ale hlavně o metodách, jimiž lze kýžené průhlednosti a předvídatelnosti chování advokáta dosáhnout. V tomto směru snad postačí připomenout, jaké podstatné předvzdělanostní a zkušenostní rozdíly existují třeba mezi našimi kolegy rakouského či amerického původu.

Vedle těchto rozdílů daných dosavadní životní zkušeností příslušníků nového jediného stavu se v průběhu funkčního období začaly ve zvýšené míře vytvářet ještě i jiné rozdíly, spočívající na tržních aspektech výkonu advokátního povolání tak, jak je to zcela přirozené a normální v každé zemi založené na principech demokracie a tržního hospodářství. Jako všude jinde, tak tedy i u nás vedou tyto principy k rozsáhlé diferenciaci mezi jednotlivými příslušníky stavu nejen co do hospodářské úspěšnosti, ale i co do samotného způsobu výkonu povolání. Podnikatelsky nadaní příslušníci stavu tak ve stále větší míře vytvářejí rozsáhlé a i ekonomicky významné subjekty pro poskytování právních služeb v přípustných právních formách (sdružení nebo veřejná obchodní společnost), kdežto druzí zůstávají věrni osobnímu poskytování právních služeb v podstatě jako jednotlivci, ať už jsou to jednotlivci – promiňte ten výraz – na vlastní noze, nebo jednotlivci nejruznějším způsobem přičlenění, a ještě jednou promiňte – často i závislí – na velkých podnikatelských subjektech. A tak i tady máme najednou alespoň tři kategorie advokátů. Velký advokát podnikatel, malý advokát na vlastní noze a přidružený, možná závislý, advokát u velké firmy. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že Česká advokátní komora a její představenstvo nepovažuje tento vývoj, zcela přirozený a zákonitý, za něco, čemu by měla čelit, nebo proti čemu by měla bojovat. Byl by to donquijotovský boj proti větrným mlýnům, byl by to boj proti něčemu, k čemu dochází v advokacích všech zemí, s nimiž chce česká advokacie jednoho dne jako rovná s rovnými spolupracovat a soutěžit.

Na druhé straně však představenstvo České advokátní komory muselo alespoň v praxi formulovat všeobecné zásady pro přístup k těmto problémům. Tyto zásady – jakkoliv nebyly předmětem nějakého zvláštního usnesení – by se snad ex post, ale přesto, daly formulovat takto:

- a) *Česká advokátní komora je stavovskou organizací všech advokátů bez ohledu na to, k jaké kategorii tito advokáti historicky nebo aktuálně náleží; nepodléhá tlakům žádné skupiny advokátů a snaží se o to, aby veřejnost, zejména klientská veřejnost, mohla s plnou důvěrou očekávat standardní chování advokáta bez ohledu na to, k jaké kategorii náleží.*
- b) *Česká advokátní komora se pokoušela a bude i nadále usilovat o to, aby odpadly rozdíly mezi advokáty dané jejich rozličným původem, předvzděláním a zkušenostmi tak, aby je veřejnost chápala, pokud jde o jejich vztah k sobě, jako jeden stav.*
- c) *Česká advokátní komora chápala a chápe výkon advokátního povolání v tržním prostředí za přirozený stav výkonu advokátního povolání a nehodlala a nehodlá v tomto ohledu klást takovému výkonu jiné překážky, než ty, které spočívají na účtě k mravnosti, k právu, k právnímu státu a k prosazování lidských a občanských práv.*

2. Organizace Komory

Česká advokátní komora považuje sama sebe za samosprávný na státu nezávislý orgán pro správu advokátního povolání. Její organizace je dána v souladu s tím jednak zákonem o advokacii, jednak – v přípustné míře – i jejími stavovskými předpisy. Česká advokátní komora je tedy jednou součástí toho, čemu se v různých politických kontextech, ať už souhlasně či nesouhlasně, říká občanská společnost. Aniž si chceme osobovat jakékoliv právo do obecných politických diskusí o občanské společnosti zasahovat, museli jsme vždy z evropsky uznávaného konceptu občanské společnosti vycházet, pokud jsme vůbec chtěli právo České advokátní komory na její samosprávnou a nezávislou existenci obhájit.

Principy občanské společnosti však i v advokacii vyžadují kvalifikovaně zapojit do činnosti příslušných entit alespoň reprezentativní počet představitelů nejrozličnějších názorů a mínění o věcech společného zájmu. V diskursu o těchto věcech společného zájmu má konečně vznikat nějaké závěrečné rozhodnutí.

Na vytváření konečného mínění v organizovaném diskursu kladlo představenstvo v uplynulém funkčním období jistý důraz. Důsledkem toho byl vznik četných poradních orgánů představenstva, jak je o tom statistická zmínka v bodu I. této zprávy. Představenstvo nebylo toho názoru, že jakýsi „demokratický“ konsens k řešení různých problémů si lze opatřovat na základě ničím neomezené diskuse mezi více než šesti tisíci advokáty, případně jakýmsi podezřelým

hlasováním mezi těmi, kteří se ho zúčastní. Vyšlo spíše z toho, že má být slyšen hlas těch, kteří ho vůbec chtějí vydat; a dále z toho, že odpovědnost za konečné rozhodnutí, přinejmenším mravní či stavovskou odpovědnost, ale někdy i odpovědnost právní, nese ono; a že tuto odpovědnost ze sebe nemůže jednoduše přemístit někam jinam jen proto, že hlasování nebo jiný způsob zjištění veřejného mínění dopadl tak, či onak. Představenstvo si nikdy moc nepřálo zjišťovat, co je v oblasti jeho působnosti „průchodné nebo neprůchodné“. Ten, kdo nese odpovědnost, se neskrývá za průchodnost nebo neprůchodnost těch řešení, o jejichž správnosti je přesvědčen.

Představenstvo tedy považovalo zřízení četných poradních orgánů přístupných kterémukoli příslušníkovi stavu za rozumné řešení pro diskurs o otázkách různých aspektů výkonu advokátního povolání a za adekvátní principům občanské společnosti při zjišťování různých mínění. Poradní orgány by se měly i v budoucnosti personálně pružně obměňovat, případně k různým dalším tématům nově konstituovat, a činnost v nich by měla být umožněna každému advokátovi, který o takovou činnost projeví zájem. Jisté limity tohoto způsobu zjišťování různých názorů jsou zajisté dány hledisky rozpočtovými a praktickými. Zatím nejsme v situaci, kdy by tato hlediska hrála nějakou podstatnou roli. Zájem o činnost v takto konstituovaných orgánech nepřesahuje totiž rozumné a přiměřené meze, srovnatelné s jinými evropskými advokátními komorami.

Další organizační otázkou, kterou si představenstvo České advokátní komory kladlo, je otázka organizace kanceláře České advokátní komory. Kancelář České advokátní komory má především administrativně zajišťovat ty činnosti, které při správě advokátního povolání ukládá České advokátní komoře zákon o advokacii. Už jen k těmto činnostem (zápisy a vyškrtávání ze seznamu, kárné řízení, zkoušky, určování advokátů apod.) je zapotřebí administrativní podpory, jejíž rozsah je samozřejmě závislý na počtu příslušníků stavu, tedy zejména advokátů a advokátních koncipientů. Komora si ovšem v rámci úvah o občanské společnosti sama dobrovolně klade i určité další úkoly, snad nikoliv nedůležité, jako je například výchova současných i budoucích generací advokátů, užitečné kontakty s advokátním povoláním v zahraničí na multilaterální i bilaterální úrovni, advokátní tisk, kontakty s legislativním a justičním prostředím vnitrostátním a částečně zahraničním, péče o stavovskou legislativu atd. Tyto úkoly si vyžadují další rozsáhlou administrativní podporu kanceláře. V neposlední řadě jsou to i úkoly reprezentace celého stavu, které v kanceláři spotřebují jisté pracovní úsilí.

Je proto jedním ze zásadních úkolů představenstva, aby kancelář Komory organizačně i personálně uzpůsobilo tak, aby uvedené úkoly byly plněny efektivně a úsporně, a to i s ohledem na to, že činnost Komory a její kanceláře je téměř výlučně financována příslušníky stavu, a nelze tedy spoléhat na nějaké dotace

nebo příspěvky ze strany státního rozpočtu, jakkoli popsané činnosti kryjí namnoze nejen zájmy samotného stavu, ale i zájem veřejný či celospolečenský. Tato okolnost ovšem nemá znamenat, že by se advokacie nějakých podpor domáhala nebo chtěla domáhat; daný stav je přirozený v systému založeném na principech občanské společnosti.

Pokud jde o organizaci kanceláře Komory, jak byla vytvořena v posledním funkčním období, lze snad odkázat na údaje uvedené pod bodem I. Pokud jde o personální složení kanceláře, stálo představenstvo před jistými zásadními alternativami, pokud jde o vedoucí pracovníky kanceláře. Jedna z nich spočívá v obsazování vedoucích míst advokáty nebo bývalými advokáty, jejichž vztah ke Komoře může být buď pracovněprávní (pokud se vzdají výkonu advokacie), nebo smluvní (pokud, byť v omezené míře, hodlají i nadále advokacii vykonávat). Druhá možnost spočívá v obsazení těchto míst nejrůznějšími profesionály bez vztahu k výkonu advokátního povolání (právníci, ekonomové, filologové, počítačovní specialisté, žurnalisté, sociologové apod.). Při střetu těchto dvou možností nezbylo než vyjít z jistého pragmatického kompromisu, zejména proto, že jedna i druhá alternativa byla mezi členy představenstva i ostatních orgánů Komory v celé své čistotě dosti bojovně zastávána. Uzavřený kompromis spočívat nako- nec v tom, že pro činnosti bezprostředně spojené s výkonem advokátního povolání byli pro kancelář nově vybráni pracovníci s rozsáhlými zkušenostmi z výkonu advokátního povolání (jako například vedoucí kárného oddělení dr. Syka, vedoucí stížnostního oddělení dr. Marešová a referentka pro výchovu dr. Vanderková), kdežto pro výkon vedoucích funkcí v jiných oblastech byli přijati právníci neadvokáti nebo jiní odborníci s kvalifikací a zkušenostmi v příslušném oboru (dr. Wurstová, F. Jirousek – mezinárodní oddělení, dr. Machová – právní odbor, dr. Slavíková – legislativa, Petr Pazdírek – koordinátor počítačové sítě).

Představenstvo má zato, že tento kompromis byl užitečným řešením a že i v příštím funkčním období nebude možno postupovat jiným než tímto pragmatickým způsobem. Zřízení dalších specializovaných neprávnických vedoucích pozic je přitom pravděpodobné (např. specialista pro vztahy s veřejností).

3. Stavovské právní vědomí

Představenstvu České advokátní komory přirozeně nepříslušelo zkoumat nějaké teoretické otázky stavu právního vědomí obyvatelstva této země, ačkoliv i o tom dostávalo v průběhu své profesní i funkcionářské činnosti různé konkrétní signály, ne vždy zcela pozitivní. Na druhé straně se však představenstvo nemohlo vyhnout obecným úvahám o právním vědomí advokátů a advokátních koncipientů, o jeho případných úskalích a nedostacích a o způsobu, jak toto právní vědomí postupně přivést na žádoucí průměrnou evropskou úroveň.

Shora uvedený postulát průhledného a předvídatelného chování každého advokáta při poskytování právních služeb a snad i mimo tuto oblast není nic jiného, než postulát na alespoň statisticky shodné stavovské právní vědomí všech advokátů; a tento postulát v praxi znamená formulovat základní zásady, jimiž by se chování advokátů v jejich profesionální praxi mělo řídit. Takové zásady je však zapotřebí nejen formulovat, ale jejich dodržování i do jisté míry kontrolovat a v denní praxi vynucovat.

K tomuto účelu byla přijata Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů, o jejichž praktickou aplikaci se představenstvo v celém funkčním období se značným úsilím pokoušelo. K internalizaci těchto pravidel do stavovského právního vědomí advokátů a advokátních koncipientů sloužila různá setkání na regionálních a jiných úrovních, kde byla pravidla vysvětlována a propagována, ale i jejich zařazení do výchovy pro advokátní koncipienty a v neposlední řadě též kárná praxe, která ve svých četných rozhodnutích pravidla interpretovala a aplikovala, včetně ukládání kárných opatření za jejich nerespektování. Představenstvo také iniciovalo sestavení Sbírký kárných rozhodnutí České advokátní komory a dbalo na publikaci i zahraničních kárných rozhodnutí, zajímavých z hlediska stavovského právního vědomí.

Jakkoliv snad počet stížností nebo zahajovaných kárných řízení nesvědčí nějak výrazně o tom, že by s naším stavovským právním vědomím bylo už všechno v nejlepším pořádku, přece jen snad lze alespoň ocenit úsilí Komory o to, aby každé porušení pravidel výkonu povolání bylo vlastními stavovskými orgány Komory přezkoumáváno a v míře přiměřené závažnosti provinění, ale i celkově panujícím poměrům, též náležitě postihováno.

Druhá stránka této problematiky se ovšem týká korektního obsahu právního vědomí široké veřejnosti ve vztahu k advokacii a k výkonu advokátního povolání. I toto právní vědomí je dosud namnoze podstatně deformováno a představy o funkci a povinnostech advokáta jsou často podivné. To se bohužel netýká jen široké klientské veřejnosti, nebo jiných účastníků právních vztahů, kteří s advokátem přicházejí do styku, ale někdy i nejrůznějších státních orgánů. Tyto falešné představy kladou často na advokáta zcela nepřiměřené požadavky, a to od toho, že advokát je povinen jakýmkoliv prostředky prosadit zájem svého klienta, přes požadavek na advokáta jako jakéhosi nestranného arbitra mezi znepřátelenými stranami, až po požadavek, že advokát má být loajálním spolupracovníkem státního orgánu při co nejrychlejší vyřízení úředního spisu bez ohledu na oprávněné zájmy svého klienta. Tyto příklady patrně svědčí hlavně o tom, že široká veřejnost namnoze nemá správné představy o postavení a funkci advokáta v demokratické společnosti a že i pro její výchovu bude v tomto směru potřeba ještě mnoho udělat. To se jeví jako trvající úkol stížnostního oddělení kanceláře Komory, kontrolní rady, kárné komise i představenstva. Tyto orgány advokacie

musí být schopné široké veřejnosti v konkrétních případech přesvědčivě dokazovat, proč tvrzená pochybení advokátů pochybeními nejsou a proč jsou jisté požadavky na ně kladené neoprávněné.

4. Obrana nezávislosti advokáta

Advokát je při poskytování právních služeb nezávislý a úkolem jeho stavovské organizace nepochybně je tuto jeho nezávislost v případě potřeby bránit. Nechceme zde teoreticky diskutovat problémy případné závislosti advokáta na jediném velkém klientovi nebo závislosti jednoho advokáta od advokáta druhého. Jde nám zde o stav, kdy advokát pracuje pod politickými nebo státními tlaky, případně pod tlaky jiných organizovaných skupin; nebo kde pracuje v důvodné obavě před takovými tlaky.

Představenstvu není znám žádný případ, kdy by advokát byl takovému tlaku ohrožujícímu jeho nezávislost přímo vystaven. To samo o sobě již svědčí o jistém stupni občanských práv a svobod, kterého Česká republika za posledních deset let dosáhla.

Jisté znepokojení představenstva však vyvolává počet případů, v nichž je proti advokátům zahajováno trestní řízení v souvislosti s výkonem jejich povolání. V roce 1997 bylo takových případů 12, v roce 1998 a v 1. pololetí 1999 dosáhl tento počet 23 případů.

Do agendy představenstva České advokátní komory se dostávají tyto případy v souvislosti s řízením o vyškrtnutí advokáta ze seznamu v důsledku pravomocného odsouzení v trestním řízení a dále v souvislosti s řízením o pozastavení výkonu advokacie v důsledku trestního řízení proti němu vedeného, nebo již pravomocně ukončeného. Instruktivní jsou zejména případy, kdy jde o fakultativní pozastavení výkonu advokacie při zahájení trestního řízení pro úmyslný trestný čin. Takových případů napadlo za celé funkční období 63 do 30. 6. 1999, přičemž o pozastavení výkonu advokacie bylo rozhodnuto v 16 případech, kdežto v 47 případech bylo rozhodnuto výkon advokacie nepozastavit. Při posuzování těchto případů musí brát představenstvo v úvahu nejen zájem stavu na důvěře veřejnosti v řádný výkon advokacie, případně zájem dalších klientů na ochraně proti možným podobným excesům advokáta, nýbrž i individuální zájmy konkrétního advokáta nebo advokátního koncipienta na nepřerušném výkonu jeho povolání. Už samo vznesení obvinění má v místě činnosti advokáta obvykle difamující povahu, která nezůstává bez vlivu na rozsah právních služeb advokátem poskytovaných. Pozastavení výkonu advokacie pak advokáta přímo zbavuje veškerých jeho výdělkových možností a může tedy mít nezdolné následky pro něho i pro osoby na jeho výdělku závislé. Tyto úvahy tedy vedly představenstvo při rozhodování k obzvláštní rozvaze a opatrnosti,

přičemž rozhodováno bylo zásadně až po osobním slyšení advokáta v představenstvu Komory.

Poznatky, které představenstvo při této činnosti získalo, nejsou bez zajímavosti ani pro advokáty a snad ani pro příslušné státní orgány. Ve značné části trestních řízení zahajovaných proti advokátům vystupuje advokát jako spoluobviněný se svým bývalým nebo ještě současným klientem, a to obvykle jen na základě obhajoby spoluobviněného, že záležitost zpracovával jeho advokát. Pozice advokáta při jeho vlastní obhajobě bývá v těchto případech podstatně ztížena jeho povinností mlčenlivosti vůči spoluobviněnému klientovi. Při jen poněkud bližším objasnění věci je obvykle zřejmé, že tvrzené trestné jednání advokáta nebylo vůbec spácháno, nebylo úmyslné, nebo že mu alespoň nebude možno úmysl prokázat.

I v jiných případech, kdy advokát je obviněn sám nebo další spoluobvinění nejsou jeho klienty, jsou vznesená obvinění často tak vágní, nepřesná a rozporuplná, že jenom na jejich základě je vyloučeno přistoupit k tak závažnému opatření jako je pozastavení výkonu advokacie.

Představenstvo se však setkalo i s případy, kdy se nemohlo ubránit dojmu, že zahájení trestního řízení proti advokátovi je výsledkem nějakých osobních sporů či averzí nebo v horším případě i soupeření různých zájmových skupin na místní úrovni.

Představenstvo projednávalo situaci při trestním stíhání advokátů s nejvyššími představiteli státního zastupitelství a Policie ČR a na své poznatky upozornilo. Upozornilo též na to, že z mnoha přezkoumávaných případů evidentně vyplývá porušení stavovských povinností advokáta, které by bylo možno rychle a účinně vyřídit v kárném řízení proti advokátovi bez zbytečného použití trestněprávních mechanismů. Státnímu zastupitelství v poslední době též oznamuje všechny případy, v nichž neshledalo důvody pro pozastavení výkonu advokacie trestně stíhanému advokátovi. Situaci v oblasti trestního stíhání advokátů bude představenstvo i nadále pozorně sledovat a v konkrétních případech bude čelit všem tlakům, které by ohrožovaly nezávislost při výkonu advokacie. Je však i na advokátech samotných, aby ve svých právních případech postupovali vždy s přiměřenou dávkou prozíravé opatřivosti a rozvahy, a zejména také, aby svou spisovou a jinou evidenci udržovali v přehledném pořádku, a byli tedy v každém okamžiku schopni čelit různým neoprávněným nařčením. Naivita, euforie, bezmezná důvěra bez jakéhokoliv pokusu o alespoň vnitřní výhradu nepatří k výbavě žádného profesionála, natož advokáta.

5. Výchova, zkoušky, publikační činnost, smírčí řízení

Jakkoliv nesourodě zní nadpis tohoto bodu, jde ve všech případech o činnosti, které vedle činností kárných (o nich podává zprávu kontrolní rada a kárná komise) mohou nejvíce ovlivnit stavovské právní vědomí advokáta, jak o něm už

byla shora zmínka. Proto i jim představenstvo věnovalo ve své činnosti patřičnou pozornost.

Při úvahách o výchovné činnosti České advokátní komory muselo představenstvo zhodnotit několik východisek. Především šlo o to, k jakému okruhu příslušníků stavu se má výchovná činnost v první řadě obracet. Výchovná činnost Komory není jejím mandatorním úkolem podle zákona a tím spíše je především také z rozpočtových důvodů nutné tuto činnost nějakým způsobem eliminovat. Představenstvo vyšlo z toho, že výchovná činnost má směřovat především vůči nové generaci advokátů, tedy vůči advokátním koncipientům, kdežto advokáti se mají o uchování, aktualizaci a rozšiřování své kvalifikace postarat ponejvíce sami. K tomu je ostatně v současné době na trhu vzdělání dostatek příležitostí. Při šíři a sílící specializaci právních služeb poskytovaných advokáty by také kvalifikovaný a rovnoměrně spravedlivý výběr instruktážních témat nebyl jednoduchý. Případná školení advokátů svěřilo tedy představenstvo regionálním zmocněncům, kteří daleko lépe mohou posoudit zájem a potřeby ve svých regionech. Na centrální úrovni zůstala tak pouze některá nadnárodní témata, k nimž byla obvykle ve spolupráci s nějakou zahraniční institucí uspořádána celá řada seminářů a konferenčních akcí.

Tento přístup umožnil plně se soustředit na výchovu koncipientů. Východiskem pro vypracování výchovného programu musela být především úvaha o tom, v jakém stavu znalostí a profesních návyků opouští student právnické fakulty školu a přichází do advokacie. V tomto směru nebylo možno přehlédnout, že absolventi českých právnických fakult přicházejí do praxe sice výborně vybaveni teoretickými poznatky z oborů pozitivního práva, jejich nedostatky však spočívají v oblasti praktické právní aplikace, organizace práce právníka a zejména v oblasti osobnostní formace, kde jejich představy o výkonu praktického právního povolání zdaleka neodpovídají evropskému průměru. Absolventi naše právnické fakulty opouštějí zhusta se stejně falešnými představami, s jakými na ně přicházeli, to jest, že účelem praktického výkonu právního povolání je osobní zisk nebo moc, často obojí; jen stěží chápou, že tímto účelem je snad ve všech právnických postavech především služba, neříkáme-li už spravedlnosti, pak alespoň právu a široké veřejnosti. To platí víc, než kde jinde, v advokacii. Advokacie se tudíž musí alespoň pokoušet tyto formační nedostatky napravit, není-li na to už někdy pozdě.

Reforma výchovy koncipientů, k níž představenstvo přistoupilo v minulém funkčním období, se tedy v souladu s uvedenými poznatky zaměřila především na praktickou aplikaci typických právních předpisů práva občanského, obchodního, trestního a správního, a výhledově již i evropského, na organizační předpoklady samostatného výkonu advokacie a na etiku výkonu povolání. Již zmíněný nárůst počtu koncipientů a nutnost provádět výuku některých předmětů v užších skupinách vedla pak k její decentralizaci na více míst na území státu,

což samozřejmě znamená zvýšené náklady a požadavky na organizaci. Ve svém rozpočtu pamatuje Komora na tyto náklady vysokou částkou 2 mil. Kč. Představenstvo doufá, že to je návratný vklad do úrovně české advokacie v budoucnosti.

S výchovnou činností úzce souvisí i politika Komory v souvislosti s advokátními zkouškami. Velice pozitivně lze hodnotit úpravu obsaženou v platném zákonu o advokacii, podle níž zkušební komisi pro advokátní zkoušky jmenuje dílem ministr spravedlnosti, dílem na návrh předsedy Nejvyššího soudu a dílem na návrh Komory. Tím totiž prakticky odpadly dříve vznášené výtky, že vysoké požadavky kladené při zkoušce na kandidáty advokacie jsou pouze důsledkem jakýchsi konkurenčních vztahů mezi advokáty dosavadními a budoucími. Praxe zcela naopak ukazuje, že nejvyšší požadavky na kandidáty kladou právě ti zkušební komisaři, kteří sami advokáty nejsou.

Jistou diskuzi vyvolala v představenstvu, ale i v samotné zkušební komisi otázka, zda tradiční forma zkoušky (písemná práce a ústní zkouška z jednotlivých zkušebních předmětů) dosud odpovídá moderním požadavkům a zda nemá být nahrazena jinými postupy (texty). Konečné stanovisko obou zmíněných orgánů přisvědčilo nakonec názoru neopouštět dosavadní zkušební formy, které se v podstatě osvědčily s tím, že případné lidské selhání při zkouškách tohoto typu lze venkoncem napravit snadněji, než stejně možné lidské selhání při zkouškových typech testových. Letošní události s přijímacími testy na právnické fakulty daly tomuto stanovisku za pravdu. Nutnost zkušebních testů při advokátních zkouškách není dána ani nějakým enormním, klasickými metodami nevládnutelným, počtem kandidátů.

Výjimečné postavení ve zkušebním systému mají uznávací zkoušky pro zahraniční advokáty. Pro ty byl vytvořen zvláštní sbor zkušebních komisařů s jazykovými znalostmi a provádějí se formou testu. Testy zde byly zvoleny z několika důvodů. Především se ověřování znalostí zahraničních kandidátů s ohledem na rozsah jejich oprávnění na území České republiky týká jenom velmi úzkého rozsahu vědomostí, tedy českého stavovského práva a zcela základních všeobecných právních principů platných v České republice. Takový úzký obor lze do omezeného počtu testových otázek bez nesnází zařadit. Uznávací zkoušky je dále možno skládat i v jiném, na našem území běžně používaném jazyce, než je čeština, tedy v praxi zejména v angličtině, francouzštině či němčině. Jelikož zkušebními komisaři jsou jmenováni čeští rodilí mluvčí s dobrými jazykovými znalostmi alespoň jednoho z uvedených jazyků, bylo by i prakticky obtížné vybírat pro každého kandidáta kvalifikovaného zkušební komisaře tak, aby se dala vyloučit různá nedorozumění a z toho případně plynoucí stížnosti na objektivitu či kvalitu zkoušky. Konečně řada kandidátů z řad zahraničních kolegů, zejména z anglosaské oblasti, je na testovou formu všech možných zkoušek přivyklá a je-

nom nesnadně by bylo možno jim vysvětlit, proč česká uznávací zkouška vychází z jiného principu.

Stejně jako činnost výchovná, tak ani publikační činnost Komory není její činností mandatorní. Pro umožnění styku s advokáty a advokátními koncipienty i pro jistou reprezentaci stavu považovalo však představenstvo jistou minimální ediční činnost Komory za nezbytnou. Jako výsledek historického vývoje vydává Komora v současné době dva časopisy, tedy Bulletin advokacie a Právní praxi v podnikání. Oba časopisy se všem advokátům distribuují bez nějaké zvláštní platby s tím, že náklady jejich vydávání jsou již obsaženy v příspěvku advokáta na sociální fond.

Časopisy si podle informací představenstva získaly mezi příslušníky stavu i v širší veřejnosti jistou oblibu, o čemž svědčí i několikanásobné ocenění Bulletinu advokacie v soutěži právnických časopisů. Jednotlivé náměty na zlepšení obsahu, případně kritické výhrady, řeší nezávislé redakční rady obou časopisů.

Přes toto pozitivní hodnocení ediční činnosti Komory bude zřejmě namíste v budoucnosti úvaha o tom, jak vydávání obou časopisů zefektivnit, a to ať už sloučením nebo naopak jiným věcným rozdělením tematiky, nebo alespoň společnou distribucí. Dosavadní roční náklady na Bulletin advokacie ve výši 3 300 000 Kč a na Právní praxi v podnikání v obdobné výši, které jsou hrazeny z položky na zvyšování odborné úrovně ze sociálního fondu, jsou vysoké a navíc titul zabývající se speciálně právní praxí v podnikání v současné době poněkud jednostranně již vybočuje z celkového zaměření Komory, která si nějaký zvláštní úkol právní podpory tohoto úseku neklade.

Mezi nezanedbatelné činnosti Komory patří nepochybně i její činnost na úseku smířčího řízení mezi advokáty. Představenstvo v tomto směru nejen připravilo příslušný stavovský předpis, ale jeho členové v praxi i celou řadu smířčích řízení mezi advokáty již úspěšně provedli. Při smířčím řízení jde nejen o to, aby se k soudům zbytečně nedostávaly majetkové spory mezi advokáty a nesnižovala se tak důstojnost advokátního stavu, ale i o pěstování žádoucích kolegiálních vztahů. Praxe ze smířčího řízení by časem mohla vést i k vypracování jistých zásad pro majetkové vztahy mezi advokáty spolupráčníky (např. oceňování podílů), případně mezi advokáty samostatně podnikajícími a advokáty přidruženými či mezi substituenty a substituty. Takové zásady by ovšem neměly nikterak nahrazovat smluvní volnost v těchto vztazích, nýbrž sloužit spíše jako vzor nebo vodítko jak pro sestavování smluv příštích, tak pro řešení problémů v dosavadních smlouvách neupravených.

6. Rovný přístup k právům

Již v návrhu usnesení minulého sněmu si představenstvo předsevzalo provést rozbor rovného přístupu k právům v České republice a navrhnout v tomto směru příslušná opatření pro zlepšení dosavadního stavu. Tomuto úkolu se představenstvo

intenzivně věnovalo. Úkol spolupůsobit při zajišťování rovného přístupu k právům pro všechny osoby je pro advokátní komory při srovnání historickém i teritoriálním úkolem zcela legitimním. Je-li totiž advokátní komora v rámci občanské společnosti onou entitou, která má na patřičné profesionální úrovni a s vysokým stupněm právní i mravní odpovědnosti zajišťovat v podstatě exkluzivně poskytování právních služeb, musí si nutně klást i otázku, do jaké míry stíhají tyto povinnosti příslušníky stavu i v situacích, které nelze jednoduše vyřešit s použitím principů tržního hospodářství, tedy zejména neomezené smluvní volnosti. Rovný přístup k právům musí tedy znamenat možnost přístupu k právním službám pro každého bez ohledu na to, zda se na trhu našel někdo ochotný takovou službu poskytnout, anebo ji poskytnout za ekonomických podmínek pro sebe ztrátových.

Řešení těchto situací je samozřejmě především úkolem právního státu. V posledních devíti letech to však byla paradoxně advokátní komora, kdo těmto otázkám věnoval vůbec nějakou pozornost, a to při ostentativním nezájmu státu, který v této souvislosti bez jakéhokoli rozboru vždy pouze obecně poukazoval na své rozpočtové potíže a jakékoli snahy Komory navíc lacině zlehčoval tvrzením, že advokátům jde při těchto úvahách výhradně o zajištění dalších příjmových zdrojů. Tyto přístupy musí Česká advokátní komora věčně a rozhodně odmítnout.

Byla to iniciativa Komory, která již do prvního zákona o advokacii platného od 1. 7. 1990 prosadila ustanovení, že Komora může určit advokáta každému, kdo se nemůže domoci poskytnutí právních služeb, a to ještě za podmínek, které sama stanoví, tedy převážně bezplatně. Toto ustanovení, dodnes platné, je v celém našem právním systému jediným ustanovením, které jakžtakž zajišťuje zásadu rovného přístupu k právům v právním státě. Se zajištěním rovného přístupu k právům nelze totiž směřovat ustanovení předpisů trestního práva o povinné obhajobě, která ostatně jsou zcela vytržena z jakéhokoliv kontextu rovného přístupu k právům a navíc ve svých důsledcích zajišťují právo na státem placené právní služby někdy i těm, kteří právní řád tím nejhrubším způsobem porušují nebo těm, kdo by si sami mohli advokáta obstarat a zaplatit. Tyto předpisy tedy konečnou ještě víc porušují zásadu rovného přístupu k právům, protože zcela nedůvodně zavádějí distinkci mezi právy trestně stíhaných osob a právy jiných a úplně pouštějí ze zřetele kritéria potřebnosti a nedostupnosti právní služby, zejména z hledisek majetkových a osobních. To pak zbytečně vede ke všeobecné nespokojenosti: ministerstvo žehrá na vysoké náklady a předhazuje je zcela alibisticky advokacii; advokáti jsou pochopitelně nespokojeni s výší svých pohledávek za státem a nutí Komoru, aby něco podnikla; a veřejnost se jen diví, kdo nárok má a proč ho jiní nemají.

Počet Komorou určovaných advokátů rok od roku vzrůstá. V tomto funkčním období bylo v roce 1997 určeno 488 advokátů, v roce 1998 665 advokátů a v 1. pololetí 1999 již 689 advokátů. Více než 95 % určení je přitom bezplatných. Vedle

toho zřídila Komora bezplatnou informativní právně poradenskou službu v sídlech všech krajských soudů, kde se poskytují bezplatné porady vždy jednou týdně. Takových porad bylo za loňský rok poskytnuto více než 12 000.

Toto konstatování se zde činí bez jakékoliv trpkosti nebo výčitek; uvážíme-li ještě, kolik bezplatných služeb poskytnou bez jakékoli evidence, publicity a pozornosti sami advokáti ve svých kancelářích, vynikne ovšem na druhé straně pouhá účelnost již zmíněných tvrzení o tom, že advokáti se vždy zásadně řídí pouze svým ziskem.

Se vši naléhavostí vyvstaly problémy rovného přístupu k právům v souvislosti s připravovanou justiční reformou, a zejména s připravovanou novelizací občanského soudního řádu a trestního řádu. Připravované nové procesní předpisy snad proces zjednoduší z hlediska soudců a dalších státních úředníků. Nový proces však bude daleko komplikovanější z hlediska jeho účastníků, což se závažným způsobem nutně projeví na nerovnosti jejich práv v řízení. Rovnost práv tak bude více než kdy dříve záviset nejen na celkové vzdělanostní a kulturní úrovni účastníka, ale i na jeho finančních možnostech při obstarání kvalifikovaných právních služeb v řízení. Na tyto okolnosti justiční reformy a zejména změny soudních řádů Česká advokátní komora mnohokrát ústně i písemně na nejvyšších státních místech upozorňovala a navrhovala – podobně jako je tomu v trestním řízení – zavést i v řízení občanskoprávním povinnost kvalifikovaného advokátního zastoupení v nezávažnějších věcech a instancích; dále navrhovala založit zvláštní zákonnou úpravou právní nárok na poskytnutí právní služby každému, kdo ji pro prosazení či obhajobu svých práv potřebuje a nemůže si ji z nějakých důvodů obstarat. Návrhy Komory nezůstaly v nějaké obecné diskusní rovině, nýbrž návrh zákona na zajištění rovného přístupu k právům byl předložen nakonec ve zcela konkrétní podobě paragrafovaného znění. Komora přitom byla a je připravena přesunout finanční břímě nové úpravy do značné míry na příslušníky stavu tak, aby státní rozpočet nebyl zatěžován víc, než v dosavadní míře nákladů na povinné obhajoby v trestních věcech. Představenstvo si je vědomo, k jak nepopulárním krokům se z hlediska příslušníků stavu v této souvislosti odhodlalo; přesto je však přesvědčeno, že zájmy lidských práv, práva na spravedlivý proces, práva na rovnost před zákonem, práva na rovnost zbraní v řízení, zájmy na vytvoření právního státu mají v současné době přednost před zájmy jednotlivých příslušníků stavu na spravedlivou odměnu za svou práci. Tím spíše musí být představenstvo překvapeno některými neadekvátními reakcemi představitelů státu, jako by mu šlo jen o další zisky advokátů. Takové reakce samozřejmě ztěžují, ne-li zcela znemožňují, jakoukoliv rozumnou a odpovědnou diskusi o důležitých aspektech dalšího vývoje celého českého státu.

Aktuální naléhavost celé této problematiky musela tedy Komora nakonec zdůraznit vážným upozorněním na to, že po zavedení předpokládaných změn

procesních předpisů a s přihlédnutím ke zhoršujícímu se sociálnímu postavení obyvatelstva nelze již spoléhat na to, že mechanismus určování advokáta Komorou podle § 18 odst. 2 platného zákona o advokacii bude v budoucnosti schopen zajistit oprávněné potřeby účastníků soudních řízení. Ve vypjatém prostředí novelizovaných soudních řádů bude moci určování advokáta směřovat nadále pouze k návrhům na ustanovení advokáta soudem; a odpovědnost za příslušné rozhodnutí, ať už finanční a rozpočtovou v kladném případě, nebo společenskou, případně morální a právní před soudem pro lidská práva ve Štrasburku v případě záporném, ponese stát.

Rozumným diskusím o dalších úpravách rovného přístupu k právům se ovšem Komora ani v budoucnosti nehodlá vyhýbat a je i nadále připravena poskytnout veškerou součinnost.

7. Tvorba práva

Česká advokátní komora nese především odpovědnost za tu část práva advokátního, která je v její kompetenci (stavovské předpisy). Vydávání svých pro příslušníky stavu závazných předpisů Komora v minulém funkčním období především formalizovala jejich povinnou publikací v nově založeném Věstníku České advokátní komory, přičemž publikace je obecně podmínkou též účinnosti těchto předpisů. Stavovské předpisy se ve smyslu § 50 zákona o advokacii předkládají Ministerstvu spravedlnosti; ministr spravedlnosti nepodal v minulém funkčním období žádný návrh na přezkoumání stavovského předpisu Komory soudem pro jeho rozpor se zákonem.

Česká advokátní komora nemá ze zákona povinnost vyjadřovat se k jiným obecně závazným právním předpisům než ke zkušebnímu řádu pro advokátní zkoušky a uznávací zkoušky a ke kárnému řádu, které vydává Ministerstvo spravedlnosti. Tato vyjádření byla poskytnuta nejen formálně, ale i v neformálním osobním styku zástupců Komory s legislativním odborem Ministerstva spravedlnosti. Jednalo se vždy o korektní odbornou spolupráci, při níž si obě strany vyměňovaly stanoviska a argumenty, takže vydané normy neobsahují nic, co by ze strany Komory mohlo být předmětem kritiky.

Další normou, která je v pravomoci ministra spravedlnosti a kde ani není nutné její předchozí projednání s Komorou, je advokátní tarif. I zde však ministerstvo spravedlnosti dosud vždy respektovalo zájem advokacie na tomto předpisu a také její praktické zkušenosti s jeho aplikací. V souvislosti s reformou soudních řádů se v současné době uvažuje i o dosti podstatných změnách v koncepci mimosmluvní odměny advokáta, zejména za jeho zástupčí činnost před soudy. Jde zejména o koncepci paušální odměny za celé řízení v jednom stupni. V tomto směru již jak ministerstvo, tak Česká advokátní komora připravily jisté návrhy,

kteří však zatím ještě nejsou zcela konformní. Ministerský návrh podrobila Komora dosti rozsáhlé kritice, a to ani ne tak proto, že by v průměru znamenal nějaké snížení předpokládaných odměn advokátů, nýbrž spíše proto, že ve snaze o jednoduchoost by přispěl k dalším závažným distorsím ve vztazích mezi úspěšnými a podlehnuvšími účastníky řízení a dále by praxi postavil před obtížně řešitelné problémy vztahu dosavadního advokátního tarifu k úplně novému předpisu o paušálních mimosmluvních odměnách. Vedl by i ke značným nesnázím v poměru advokáta k jeho klientovi, s nímž má sjednanou smluvní odměnu. Přísudky v případech úspěchu by někdy mohly být mnohonásobně vyšší a někdy mnohonásobně nižší než smluvené odměny. Diskuse o nových tarifálních úpravách bude patrně ještě i v dalším funkčním období pokračovat.

Další skupinou právních předpisů, kde sice advokátní komora není oficiálním připomínkovým místem, ale přesto je na mínění tázána nebo své mínění i bez dotazu projevuje, jsou předpisy, které sice se stavem přímo nesouvisejí, týkají se však typicky postavení obvyklé advokátní klientely. To jsou takové zásadní předpisy, jako je občanský, obchodní nebo trestní zákoník, soudní řády, správní řád, různé předpisy, které se týkají výkonu rozhodnutí, konkurzu, režimu nemovitostí, notářství apod. Zejména koncem tohoto funkčního období byla legislativní produkce v těchto oblastech velmi rozsáhlá a představenstvo, jeho poradní orgány a kancelář jen s vypětím se dokázaly s novými legislativními projekty seznamovat a zaujímat k nim kvalifikovaná stanoviska. V tomto směru je třeba pozitivně ocenit spolupráci s celou legislativní radou vlády a zejména s mnoha advokáty v ní činnými a v neposlední řadě též i spolupráci s ústavněprávními i jinými výbory Parlamentu ČR a s právníky, resp. advokáty, v těchto výborech činnými. S uspokojením je nutno konstatovat, že mínění České advokátní komory byla v těchto orgánech vždy se zájmem vyslechnuta a často i respektována, pokud tomu nebránily různé politické okolnosti, do nichž ovšem Česká advokátní komora nemůže a ani nechce zasahovat.

Jakkoliv není součinností Komory při tvorbě práva namnoze její zákonnou povinností, je to činnost veřejně prospěšná a i pro stav z hlediska jeho reprezentace a významu užitečná. Je to činnost, kterou i jiné evropské advokátní komory ve značném rozsahu provádějí a nelitují na ni obětovat čas i prostředky, i když se snad výsledky této činnosti přímo neprojevuji v tržních sférách výkonu povolání. Komora by tedy měla v této činnosti i v příštím funkčním období pokračovat a stanovit si pro ni určité priority, které nemohou být totožné s bezprostředními ziskovými zájmy příslušníků stavu. Na druhé straně se ovšem Komora nemůže vyhýbat zásadnímu stanovisku ani ve věcech, kde jí lze nějaké prospěchářské tendence podsouvat. Musí se řídit bezpečným právním citěním a jejím cílem při těchto úvahách musí být zdravé právní vědomí obyvatelstva, evropská právní kultura a demokratický právní stát.

8. Mezinárodní kontext

Globalizační tendence světového hospodářství se projevují stále důraznějšími požadavky na volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a lidské složky pracovních procesů. Toto směřování se nemůže vyhnout ani poskytování právních služeb, tedy advokátům a národním advokacím jako celku. Stále větší počet právních služeb poskytovaných advokáty je tímto globalizujícím pojetím nějak ovlivněn, ať už jde o tradiční případy právních vztahů mezi účastníky z různých států nebo o problematiku různých nadnárodních jurisdikcí či konečně o pouhé poskytování právních služeb podle vlastního vnitrostátního práva v případech, v nichž domluva s klientem je podstatně ztížena nejen snad jeho odlišným jazykem, ale i jeho odlišnými právně institucionálními představami a návyky. Přitom právě obsluha zahraničního, mezinárodního či nadnárodního klienta je činností, která se stává významnou ekonomickou základnou činností každé advokacie. Česká advokátní komora a její představenstvo tedy nemohly pustit ze zřetele tyto výrazné tendence výkonu advokátního povolání a musely jim věnovat patřičnou pozornost. Důraz bylo nutno přitom klást spíše na informovanost o probíhajících procesech a na hledání budoucích cest, jak se jim přizpůsobit, než na kritiku těchto procesů nebo dokonce snad na jejich odmítání a snahu jim na našem území zabránit.

Mezinárodní spolupráce České advokátní komory se tedy orientovala na tři druhy nadnárodních, mezinárodních a zahraničních institucí a organizací, od nichž lze očekávat podstatné podněty a přínosy pro výkon advokacie v České republice.

Z mezinárodních institucí se velmi dobře rozvíjela spolupráce s Radou Evropy a s jejím soudem pro lidská práva, do jehož jurisdikce již Česká republika náleží. Z četných společných programů a akcí lze zde snad zejména připomenout společnou konferenci, která se konala před několika málo dny v Praze. V této souvislosti je třeba si ve zvýšené míře uvědomit odpovědnost advokátů za dodržování lidských práv v širokém smyslu slova, protože jsou to právě advokáti, kteří mohou a musí jednotlivé případy porušování lidských práv důsledně dovádět až k rozhodování Evropského soudu pro lidská práva. V tomto směru zůstává česká advokacie – ve srovnání třeba s advokací polskou nebo maďarskou – své pověsti dosud hodně dlužna. Měl by to být již v úvodu zmíněný poradní výbor Komory pro lidská práva a spolupráci s Radou Evropy, který činnost advokátů v této oblasti postupně rozšíří tím, že bude advokáty seznamovat s právními i praktickými předpoklady takové činnosti.

Další institucí, před jejímiž orgány budou příslušníci advokátního stavu v dohledné době muset v zájmu svých klientů vystupovat, je Evropská unie. Zde už představenstvo založilo poradní výbor pro evropské právo, který by měl příslušnou praktickou problematiku budoucího zastupování před těmito orgány již nyní

promyšlet a připravovat tak, aby alespoň část příslušníků stavu byla na tuto činnost co nejdříve připravena.

V obou těchto případech nejde pochopitelně o to, advokáty pro tuto práci nějak vycvičit a případně je k této práci donutit. Je věcí každého z nich, jakému druhu agendy a v jakém rozsahu se chce věnovat. Jde spíše o to, na tato nově se otevírající pole činnosti upozornit a včas umožnit zájemcům jistou konkurenčeschopnost v těchto oblastech.

Mezinárodní advokátní organizace, které si Česká advokátní komora vybrala pro spolupráci, byly vyjmenovány již v úvodu této zprávy. Z těchto organizací čerpá Česká advokátní komora celou řadu významných informací o problémech advokátního stavu ve světě a vybírá z nich pak ty, které jsou nebo v dohledné době budou i u nás aktuální a bude na ně třeba reagovat. Nejvýznamnější z těchto organizací je Rada evropských advokátních komor (CCBE), kde má Česká advokátní komora již od roku 1992 statut pozorovatele. Je to právě CCBE, kde se na úrovni Evropské unie diskutují nejdůležitější otázky výkonu advokátního povolání a kde se připravují i příslušná sjednocující doporučení a usnesení. Mimořádně důležitá úloha CCBE vynikla zejména při přípravě směrnice Evropské unie o volném usazování advokátů, kterou budou členské státy EU do března roku 2000 implementovat. To bude muset učinit v příštím funkčním období i Česká advokátní komora v rámci harmonizace českého práva s právem Evropské unie.

Tak jako finanční zdroje a osobní síly České advokátní komory nestačí na spolupráci se všemi mezinárodními advokátními organizacemi a je třeba dělat určitý výběr, tak ani spolupráce s jednotlivými advokacemi nemůže být zcela neomezená. Určité priority si tedy Česká advokátní komora klade pro spolupráci s příslušnými advokátními organizacemi USA, Velké Británie, Francie, Německa, Rakouska a Nizozemí; a z organizací z našeho tradičního středoevropského prostoru na spolupráci s advokacemi slovenskou, polskou, maďarskou, slovenskou a chorvatskou. Od všech těchto advokací lze očekávat řadu hodnotných srovnávacích informací a námětů pro řešení mnohdy společných problémů. V této souvislosti snad lze připomenout, že česká advokacie s úctou a přátelstvím pohlíží i na advokátní stav ve všech ostatních zemích, i na všechny jiné mezinárodní organizace advokátů a právníků. Příslušníci stavu mohou zajisté spolupracovat s jakoukoliv organizací, která připojí individuální členství (a to jsou skoro všechny), nebo s tou národní advokací, k níž mají z jakýchkoli důvodů nějaký bližší vztah. Pro takovou činnost Komora příslušné kolegyně a kolegy ráda vybaví potřebnými informacemi a ráda od nich jinde získané informace i přijme. Nemá však možnosti podílet se na takových činnostech i finančně.

Mezinárodní styky Komory odčerpávají značné částky z jejího rozpočtu, jak je patrné z přiložené zprávy o hospodaření. Někdy se lze setkat i s kritikou, že část

těchto prostředků se zbytečně vynakládá na zahraniční cesty stále stejného okruhu lidí. Představenstvo by v této souvislosti chtělo zdůraznit, že pro efektivní informační a reprezentační mezinárodní činnost se nelze obejít bez funkcionářů a pracovníků právnicky, stavovskvy i jazykově dobře orientovaných, kteří postupem doby získávají na mezinárodních úrovních i důležité osobní kontakty, bez nichž není dlouhodobější činnost v této oblasti vůbec myslitelná. Všechny mezinárodní organizace i jednotlivé národní komory se vyznačují značnou personální stálostí a k personálním obměnám dochází v průběhu let jen velmi postupně a pomalu. Tomuto trendu, stejně jako jisté úrovni společenských zvyklostí na mezinárodní úrovni, je třeba se důstojně přizpůsobit a s náklady s tím vším spojenými prostě počítat. Při opačném přístupu by se Česká advokátní komora z mezinárodního života advokacie jednoho dne vyřadila a nakonec by propadla do nebezpečného izolacionismu.

III. NOVELA ZÁKONA O ADVOKACII

Již shora byla řeč o podílu Komory na tvorbě práva. Prakticky nic tam nebylo řečeno o novele zákona o advokacii, ačkoliv jde o normu zcela zásadní důležitosti pro každého advokáta i pro Komoru. O novele zákona o advokacii je nutno se zmínit zvlášť, a to nikoliv snad pokud jde o její jednotlivá ustanovení, nýbrž pokud jde o její důvody a koncepci.

Ačkoliv přípravě zákona č. 85/96 Sb., o advokacii věnovaly obě tehdejší komory značné úsilí a velikou péči, v činnosti tohoto představenstva se přesto velmi záhy ukázala řada praktických nedostatků při jeho aplikaci. Tyto nedostatky se týkaly nejrůznějších aspektů denního života advokátního stavu, jako třeba předpokladu vzdělání pro zápis do seznamu advokátů, uznávání jiných zkoušek za zkoušku advokátní, opakování advokátní zkoušky, vyškrtávání ze seznamu advokátů mimo kárné řízení, pozastavování výkonu advokacie, postavení advokáta, který je společníkem veřejné obchodní společnosti vůči třetím osobám, povinnosti mlčenlivosti, ustanovování zástupců advokáta Komorou, smírčího řízení, placení příspěvků na Komoru, odstupňování kárných opatření, některých problémů kárného řízení, správních aktů Komory, doručování, potřebného kvóra na sněmu apod.

Řada těchto problémů se snad dala vyřešit i výkladem dosavadního právního předpisu, případně vydáním nějakého předpisu stavovského; jiné problémy si však tak jako tak vyžadovaly novelizaci zákona. Představenstvo se tedy z důvodů zvýšené právní jistoty příslušníků stavu i žadatelů o přístup ke stavu rozhodlo požádat Ministerstvo spravedlnosti o novelizaci zákona nakonec v širším

rozsahu, než se původně předpokládalo. Ministerstvo spravedlnosti vyjádřilo se záměrem koncem roku 1998 souhlas a novela pak byla při vzájemné spolupráci ministerstva a Komory v krátké době předložena do vlády i do zákonodárných sborů, kde už došlo pouze k nepatrným zásahům do původní předlohy, byť i jeden z nich nakonec vedl k odepření podpisu prezidenta a k dalším zákonodárným průtahům.

Je nutno zdůraznit, že novela neznamená žádný zásah do dosavadní koncepce organizace advokacie a jejího výkonu.

Česká advokátní Komora zůstává i nadále na státu nezávislým orgánem stavovské samosprávy advokátů a novela ve svých ustanoveních o řízení před Komorou a o rozhodnutích Komory ještě více zdůrazňuje tuto její úlohu při správě povolání.

Novela také nic nezměnila na způsobu výkonu advokacie, který, na rozdíl od jiných podnikatelských činností, zůstává omezen na formy zákonem připuštěné. Novela však v některých svých ustanoveních (např. o pozastavení výkonu advokacie) precizněji odlišuje podnikatelské činnosti advokáta od jeho osobní činnosti při poskytování právních služeb, jak si to již dávno vynucuje praxe, v níž nezadržitelně postupuje, především ve větších kancelářích, dělba práce mezi jednotlivými advokáty v kanceláři na činnosti řídicí a organizační (vedoucí společníků apod.) a na činnosti při vlastních úkonech právních služeb klientům. Novela tak dává jasněji najevo, že Komora nemůže svými rozhodnutími vstupovat do kapitálových nebo jiných smluvních vztahů mezi společníky, pokud jsou v souladu se zákonem, nýbrž pouze do vztahů mezi advokátem a klientem, pokud je to nutné k jeho preventivní nebo i následné ochraně.

Navzdory tomu, že novela vypustila ze zákona kvórum pro usnášenišchopnost sněmu, nemění se nic ani na zásadě demokratického rozhodování uvnitř stavovské organizace. V souladu se všemi známými zahraničními úpravami i s úpravami známých z našich vlastních volebních zákonů se místo formálního důrazu na osobní přítomnost určitého počtu příslušníků stavu klade věčný důraz na právo každého advokáta účastnit se osobně sněmu a být o jeho konání formalizovaným způsobem informován.

Novela zákona o advokacii se nikterak nedotkla postavení zahraničních advokátů, když pouze vyjasnila, že zahraniční titul k poskytování právních služeb musí být slučitelný s podmínkami českého zákona o advokacii, tedy zejména s nezávislostí advokáta. To má čelit volnému usazování těch, kteří v zemích s různými exotickými právními úpravami poskytují právní služby buď bez jakékoli autorizace a podmínek, nebo ve zjevné závislosti na státu.

Novela se také ještě nedotkla úpravy postavení advokátů ze zemí Evropské unie ve smyslu již shora zmíněné směrnice EU o volném usazování advokátů. Režim usazování zahraničních advokátů na území České republiky je tedy pro

všechny zahraniční advokáty zatím jednotný. Více k tomuto tématu bude ještě uvedeno v další kapitole této zprávy.

Česká advokátní komora je přesvědčena, že novela zákona o advokacii dále přispěje k právní jistotě příslušníků stavu i žadatelů o přístup k němu a že také dále pozitivně ovlivní vytváření stavovského právního vědomí.

IV. BUDOUCNOST ADVOKACIE

V posledních letech se už stalo módou uvažovat o lidstvu a jeho nejrůznějších institucích v dimenzích příštího tisíciletí. Tato zpráva si tak náročné úkoly neklade, přesto se však musí alespoň do určité míry pokusit odhadnout problémy, které před českou advokací stojí a které patrně bude muset nově zvolené představenstvo řešit v příštím funkčním období. K tomuto účelu by mělo posloužit pár následujících poznámek.

1. Obraz advokacie

Široké veřejnosti, ale částečně i odborné veřejnosti právní a zejména i státnímu úřednictvu, se činnost advokáta a činnost orgánů advokacie v jejich denním životě nejeví vždy správně. Převládá stále ještě historizující představa advokáta z dob přelomu minulého století jako právníka, který převážně zastupuje fyzické osoby v jejich sporech před soudy a nanejvýš tak ještě svým klientům sepíše nějakou tu smlouvu o převodu chalupy anebo nějakou tu žádost na ten či onen úřad. Přitom si takový advokát dokáže různými psychologickými triky a jinými drobnými úskoky přijít na pěkné peníze a moc se nenadře. Jeho stavovská organizace ho v tomto způsobu života pak v podstatě podporuje a chrání ho proti všem změnám v jeho poklidném životě. Na přelomu tisíciletí je tento obraz advokáta a advokacie falešný. V České republice pracuje v současné době okolo 6 000 advokátů. Těchto šest tisíc advokátů zaměstnává odhadem možná 20 000 pracovních sil, a to nejen typické advokátní úřednice, ale i řadu vysoce kvalifikovaných odborníků, jako jsou další mnohdy specializovaní právníci, ekonomové, překladatelé, knihovníci, rešeršéři, techničtí specialisté z nejrůznějších oborů atd. Advokacie jako celek je tedy velmi významným zaměstnavatelem a její pozice na trhu služeb může ovlivňovat osudy tisíců zaměstnanců. Zastupování a obhajoby před soudy představují dnes v průměrném objemu práce advokáta jen nepatrný zlomek; kdoví, je-li to o moc více než 10 % objemu práce vyjádřeného v penězích. Těžiště práce advokáta se v souladu s celosvětovým vývojem i u nás stále více přesunuje do oblasti

analytické a konzultační, v níž typickým klientem přestává být sedlák soudící se o mez nebo chasník, který se popral u muziky, nýbrž se jím stává významný podnikatelský subjekt, často nadnárodní, mnohdy i samotný stát, který potřebuje, kromě jiných hledisek, též z hlediska právního posoudit realizovatelnost svých projektů na určitém právním území, případně najít cesty pro jejich právní realizovatelnost a případně posléze odebrat od advokáta i další komplex právních služeb nutných k realizaci projektu. Tyto právní služby zasahují převážně do oborů vzdálených denní justiční praxi, jako jsou obory daňové, cenných papírů, hospodářské soutěže, průmyslových a jiných nehmotných práv, životního prostředí, právo společností, pracovněprávní vztahy, podnikatelské struktury, reklama a publicita, podmínky pro uvádění výrobků a služeb na trh a četné další. K tomu přistupuje právní agenda spojená s restrukturalizacemi všeho druhu a zejména u nás ještě hojná právní agenda privatizační. Pro poskytování takto rozsáhlých a diferencovaných právních služeb vznikají už i u nás ve zvýšeném počtu personálně mohutné kanceláře, v nichž se koncentrují nejen rozsáhlé právně teoretické znalosti, ale v nichž postupně vzniká i cenné know-how právě aplikační a organizační. Lze odhadnout, že finanční obrat české advokacie (včetně zahraničních advokátních kanceláří zde legálně působících) může v současné době dosahovat ročních částek mezi 25 – 30 miliardami Kč, možná víc; a nelze si ovšem představit, že svůj statistický podíl na této částce vloží každý ze šesti tisíc advokátů prostě do kapsy a utratí jej za svou požitkářskou potřebu. Náklady spojené s poskytováním právních služeb, zejména ve velkých kancelářích, nejsou už totiž dávno jenom náklady na činži a na sekretářku, nýbrž pokrývají celou rozsáhlou a nákladnou škálu služeb v oblasti kancelářské techniky (počítačové sítě, napojení na globální sítě komunikační a informační, reprografická technika, pokročilá telekomunikační technika atd.), dopravy (letenky a automobilový provoz), vzdělávání (literatura jednorázová i periodická, v knižní formě i na nosičích informací, účast na nejrůznějších vzdělávacích seminářích, konferencích a jiných akcích, studijní a jazykové pobyty v zahraničí atd.), publicity, byť pouze v povoleném rozsahu (informační periodika pro stálé klienty, firemní brožury, publikační a přednášková činnost atd.), výchovy a vzdělávání vlastního personálu v nejrůznějších oborech, bankovnictví a četné další. Takto koncipované náklady, které jsou vlastně investicemi do dalšího rozvoje podnikání v oboru advokátních služeb, mohou v průměru dosahovat až 80 % příjmů a někdy i více. Ať tak či onak, advokacie je i významným tvůrcem národního produktu v oboru služeb, svou vysokou nákladovostí přináší do národního hospodářství nezanedbatelné multiplikační efekty a zaslouží si tudíž i přiměřenou pozornost makroekonomickou, jak to lze pozorovat především v anglosaských zemích, v nichž se právní služby staly již dávno významným exportním artiklem.

Tato nová situace s sebou samozřejmě nese rozsáhlou diferenciaci mezi jednotlivými příslušníky stavu pokud jde o jejich příjmy, náklady a zisky; a tyto

rozdíly mohou dosahovat násobků, vyjádřených v desítkách. To je jen přirozený důsledek volné soutěže advokátů na trhu právních služeb a není účelem ani úmyslem České advokátní komory do těchto soutěžních vztahů mezi advokáty nějakým způsobem zasahovat. Za způsob, orientaci a organizaci svého podnikání nese odpovědnost každý advokát sám.

Tento modernizovaný pohled na advokáta a na advokacii je třeba ve větším rozsahu než dosud vkládat do povědomí široké české veřejnosti jako něco v demokratické společnosti a ve svobodném tržním hospodářství přirozeného a normálního za předpokladu, že takové či onaké výsledky byly docíleny právně i mravně korektními postupy, tedy v souladu s právem a podnikatelskou etikou advokáta. Tento nový obraz by měl postupně přesvědčit i státní orgány o tom, že advokací nabízená spolupráce při ochraně lidských práv a prosazení rovnosti před zákonem ani nemůže být ve skutečnosti motivována nějak pekuniárně, nýbrž že jde pouze o to, aby ti z advokátů, kteří se převážně věnují justičnímu úseku práce, požívali, byť v omezené míře, stejných výhod tržního hospodářství, jako ti ostatní; a zejména, že v této souvislosti jde především o rovný přístup k právům pro každého účastníka řízení.

2. Regulace počtů

Prastarou otázkou každé liberální advokacie je otázka o tom, zda vůbec, do jaké míry a jakými prostředky regulovat počty advokátů. Argumenty odpůrců jakékoliv regulace spočívají především v tom, že regulaci je schopen provést trh sám. Opačné argumenty se opírají o empirické poznatky, že nadměrný počet advokátů vede k pauperizaci rozsáhlých skupin stavu a v důsledku toho k honbě za klientem, k neetickým, ba protiprávním postupům advokátů, k přetěžování justice zbytečnými nebo malichernými spory, ke koncentrovaným útokům na jisté skupiny výrobců nebo poskytovatelů služeb (výrobci léčiv, lékaři), k dalšímu vzestupu nákladů na výkon takových činností (vzdělání, pojištění, právní servis), a tudíž cen za tyto statky či výkony, a venkonce m k poruchám celých právních a hospodářských systémů a k jiným nešvarům.

Zkušenosti z jiných zemí ukazují, že popsané nebezpečí začíná výrazně hrozit tam, kde počet advokátů přesahuje zhruba poměr jeden advokát na tisíc obyvatel. Při počtu šesti tisíc advokátů je tento poměr v České republice ještě uspokojivý, ale už koncem příštího funkčního období lze v tomto ohledu počítat s jistými problémy. Česká advokátní komora bude tedy v tomto ohledu muset zaujmout nějaké stanovisko.

Koncepci liberálního a svobodného přístupu k povolání advokáta nelze zajisté opustit a zbývá se tedy pouze ptát, jaké jsou ve svobodném tržním hospodářství přípustné regulátory počtů advokátů. Jeden z těchto regulátorů je ten již výše

zmíněný regulátor tržní, a zde je česká advokacie platnými předpisy pozitivního advokátního práva celkem dobře vybavena. Je to institut advokátního koncipienta a tříleté koncipientké praxe. Tento institut má zaručit, že budoucí počty advokátů budou odpovídat tržním potřebám, zjišťovaným samotnými advokáty v určitém časovém okamžiku. Nesnáz spočívá v tom, že poptávka na trhu se v čase mění, jednou zapsaný advokát však zůstává advokátem. V tomto ohledu nemůže Česká advokátní komora ovšem udělat nic víc, než apelovat na současné advokáty, aby si svou úlohu regulátora budoucího trhu dobře uvědomovali již teď a aby svou potřebu odborných pracovních sil řešili podle okolností i jinými způsoby, než navazováním pracovního poměru s advokátním koncipientem. Praxe velkých advokátních kanceláří může být v tomto směru možná příkladem. Pozice právníka advokátní kanceláře nemusí být vždy pozicí advokátního koncipienta a jisté zamyšlení nad historickým institutem starého rakousko-uherského solicitátora, dnes snad bakaláře práv nebo právního asistenta, by možná byl namístě. Jak už řečeno, tento regulační aspekt je plně v rukou jednotlivých příslušníků stavu a od představenstva advokátní komory nelze v tomto směru očekávat žádné zásahy.

Vedle institutu koncipientké praxe, po němž už ostatně volají i země, kde dosud zaveden není (Německo), je dalším možným regulátorem počtů advokátů advokátní zkouška vykonávaná v jejím závěru. V úvodu již bylo pozitivně zmíněno nynější složení zkušební komise pro advokátní zkoušky a upozorněno i na to, že požadavky na zvýšenou náročnost této zkoušky vnášejí dokonce ještě více, než advokáti, příslušníci jiných právnických povolání. Vysoké osobnostní i odborné nároky při advokátní zkoušce nelze korigovat podle statistiky úspěšnosti, jejíž současná asi osmdesátiprocentní hodnota ještě stále přesahuje srovnatelné hodnoty celé řady zahraničních advokacií. Náročný přístup je koneckonců ve prospěch široké klientské veřejnosti, neboť trh je tak zásobován jenom těmi nejkvalitnějšími poskytovateli služeb; a pokud jde o osobní uplatnění těch, kteří neuspěli, je stále ještě možné nejen v jiných právnických pozicích, ale i v advokacii na místech již zmíněných zaměstnaných právníků.

Představenstvo by mělo v příštím funkčním období patrně znovu uvažovat o patřičných změnách v organizaci advokátní zkoušky, a to jednak pokud jde o termíny, v nichž by bylo nutno se advokátní zkoušce podrobit (což by bylo jedním z opatření proti „věčným koncipientům“), jednak o rozdělení zkoušky do dvou či více časově oddělených stupňů, což by umožnilo již v kratším časovém období, např. dvou let, vyřadit z další přípravy ty, kteří pro výkon povolání advokáta zřejmě nevyhovují. Na různé stupně vykonané zkoušky by také bylo možno posléze navázat různé rozsahy substitučních oprávnění advokátních koncipientů, případně s nimi spojit i nějaké profesní označení (kandidát advokacie apod.).

Jako na regulátor počtů lze pohlížet i na možnost uznávat tzv. jinou právní praxi za praxi koncipientskou v souvislosti s nárokem na přístup k advokátní zkoušce. Současná liberální praxe není, jak se zdá, optimální a nová stavovská úprava ve smyslu zpřísnění bude stát za úvahu.

Při všech úvahách a počtech advokátů bude nutno vycházet z poznatku, že vážný přebytek nabídky na trhu právních služeb vykonává tlak nikoliv ani tak na ceny a kvalitu, nýbrž především na etiku poskytovaných služeb, což má v oblasti práva detrimetální účinky pro celý právní systém.

3. Diferenciace stavu

Na mnoha místech této zprávy byla již řeč o mnoha rozdílech, které existují a nově se vytvářejí mezi jednotlivými příslušníky stavu. Tak byly již zmíněny rozdíly co do předvzdělání a dosavadních zkušeností i praxe; rozdíly mezi prací advokáta, který je individuální a všeobecný praktik, a tím, který se podílí na dělbě práce ve velké advokátní kanceláři; rozdíly mezi tím, kdo se věnuje jako vedoucí nebo starší společník spíše podnikatelské stránce povolání a tím, kdo osobním výkonem poskytuje klientovi právní služby; rozdíly mezi pozicí partnerskou či samostatnou, z níž se rozhoduje i o podnikatelských aspektech kanceláře, a pozicí přidruženého advokáta, který na tyto otázky většinou má jen nepatrný, ne-li žádný vliv. K tomu bychom mohli ještě připočítat značné rozdíly ekonomické a koneckonců i rozdíly specializační, které se stále více a více projevují.

Tato situace nemůže zůstat bez vlivu na orgány České advokátní komory a na její kancelář. Různé skupiny advokátů mají zcela pochopitelně své různé zájmy, které se snaží vůči Komoře zcela přirozeně prosazovat.

Úkolem Komory je těmto rozličným názorům na nejrůznější otázky výkonu povolání pozorně naslouchat, silou argumentů jim buď přisvědčovat nebo odporovat a dospívat nakonec k rozhodnutí, která se alespoň v jisté časové perspektivě ukážou jako přijatelná pro větší část příslušníků stavu.

Komora si musí klást otázku, co tak rozličné advokátní individuality vlastně spojuje a vytváří z nich jediný stav. Jsou to patrně do budoucna dvě věci. Jde především o jistý společný základ počáteční přípravy na výkon povolání, která by měla dát v podstatě každému advokátovi v začátcích jeho kariéry možnost působit jako generální praktik. Jisté sjednocující momenty v přípravě na budoucí výkon povolání se začínají již diskutovat i na úrovni advokací v Evropské unii, a bude tedy úkolem příštího představenstva, aby tyto evropsky sjednocující náměty pozorně sledovalo, vyhodnocovalo je a případně uvádělo včas i do české praxe. Druhým sjednocujícím prvkem je způsob výkonu povolání ve smyslu advokátní deontologie, která každému advokátovi ukládá stejné povinnosti ve

vztahu ke klientům, k jiným účastníkům právních vztahů, k představitelům státních orgánů, k soutěžícím kolegům i ke stavu jako k celku bez ohledu na to, k jakému snad druhu advokáta ten či onen příslušník stavu v určitém okamžiku své kariéry přináležel. Tuto sjednocující úlohu pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže advokátů nelze ani v budoucnosti jakýmkoli způsobem podcenit nebo oslabit. I v tomto oboru jistě evropské i širší harmonizační úsilí již přineslo své výsledky ve formě více či méně závazných nadnárodních deontologických pravidel pro advokáty. Ani zde se ovšem vývoj nezastavil a různé nové jevy v oblasti práva, ale i v oblasti přírodovědecké a technické, nutí k postupné revizi některých přijatých principů a třeba i k zavádění nových. Ani v tomto směru nesmí advokátní komora v příštím funkčním období ustrnout na dosaženém stavu a musí projevít dostatek rozhodnosti a odvahy jak k odmítání různých ukvapených a módních novinek, tak k rozvázným a postupným změnám tam, kde si je vyžadují zájmy klienta, stavu, jednotlivého advokáta i celé společnosti. O některých takových námětech bude ještě řeč.

V každém případě musí orgány i kancelář Komory vycházet z toho, že jejich povinností je služba všem příslušníkům stavu bez rozdílu a že nelze podléhat žádným tlakům ani těch politicky, ekonomicky, odborně či mediálně nejmocnějších nebo nejslavnějších skupin advokátů.

4. Interdisciplinární sdružování

Jedním z naznačených problémů stavovského práva, který se v poslední době ve značném rozsahu diskutuje na nejrůznějších mezinárodních, ale už i domácích úrovních, je otázka sdružování advokátů s příslušníky jiných příbuzných povolání do společných podnikatelských subjektů. Zejména jde o možnost sdružování s auditory a daňovými poradci, ale ve skutečnosti by přece přicházelo v úvahu i třeba sdružování s patentovými zástupci nebo dokonce s notáři a třeba s ještě vzdálenějšími profesemi. Zastánci těchto podstatných změn ve výkonu advokacie argumentují především zájmem klientů na komplexních právních a souvisejících službách pod jednou střechou a liberálními principy podnikání; jejich odpůrci pak rozmělněním odpovědnosti advokáta za poskytnutou právní službu, ohrožením široké povinnosti mlčenlivosti advokáta, nebezpečím ztráty nezávislosti advokáta, dostane-li se řízení společného podniku do rukou neadvokátů, a podobnými argumenty.

V příštím funkčním období bude muset představenstvo uvážit a rozhodnout se, zda interdisciplinární sdružování se má na našem území připustit, případně nějak regulovat, nebo zda je vhodné a únosné řešení těchto obtížných problémů ještě odsunout. V případě neodůvodněných průtahů (při řešení tohoto problému) hrozí ovšem nebezpečí, že praxe předběhne právní řešení, což by vedlo

k dlouhodobé právní nejistotě a ke ztíženým možnostem vůbec nějaké regulace takového sdružování. Přitom právě jistý stupeň regulace by měl přispívat k ochraně zájmů jak klienta, tak advokáta v interdisciplinárním sdružení, tak i celého stavu.

5. Advokátní společnost s ručením omezeným

Neomezené ručení advokáta za škody způsobené v souvislosti s výkonem advokacie se stále víc stává noční můrou mnoha advokátů, ale i velkých advokátních kanceláří. Transakce, které advokátní kanceláře pro klienty připravují a nesou za ně tudíž odpovědnost, mají totiž často enormní finanční dosah a jakékoliv pochybení ve stovkách a tisících stránkách připravovaných dokumentů může mít pro advokáta nedozírné následky. I velké pojišťovací ústavy často odmítají pojišťovat tak enormní rizika, a advokáti tak jen s obtížemi plní svou povinnost být pro případ škody v přiměřeném rozsahu pojištěni. To vše vede k úvahám, jak v odůvodněných případech ručení advokáta přiměřeně omezit, aniž by se tím narušila důvěra clientské veřejnosti v advokáta a v advokacii jako celek tím, že by se převážná část rizika z výkonu povolání přenášela na ni.

Jedním ze způsobů, jak rizika z výkonu advokátního povolání omezit, je připustit výkon advokacie ve formě společnosti s ručením omezeným. To přináší nepochybně jistou úlevu alespoň v právních vztazích neklientských, i když to ani v těchto vztazích neredukuje obecnou stavovskou povinnost advokáta chovat se i v těchto vztazích prozíravě a poctivě. Společnost s ručením omezeným pro poskytování právních služeb není ovšem ani v těch zemích, kde již byla připuštěna, rovna obecné formě podnikání, nýbrž jde o specifický právní režim pro poskytování právních služeb, v němž se kladou zvláštní podmínky nejen na možné společníky (advokáti), ale v němž vůči klientovi obvykle nastupuje vedle ručení společnosti i subsidiární ručení společníka za způsobenou škodu.

I těmto záležitostem odpovědnosti advokáta bude nutno věnovat v příštím funkčním období pozornost a dospět k neunáhleným závěrům. Ruku v ruce s případnými úpravami by asi musely jít úpravy podrobně upravující režim clientských depozit.

6. Advokát v pracovním poměru

Tato ve vývoji českého advokátního povolání nikoliv nová problematika by měla v příštím funkčním období být rovněž podrobena rozumné revizi. Jde o problém pracovního poměru advokáta k druhému advokátovi nebo k obchodní společnosti pro poskytování právních služeb a nikoli o případný pracovní poměr advokáta k jinému zaměstnavateli. Tento poslední problém je, jak se zdá, v dosavadním stavovském právu vyřešen uspokojivě.

Pokud jde o pracovní poměr advokáta k advokátovi, nedospěla dosavadní diskuse k žádnému definitivnímu výsledku. Tradicionalisté namítají, že takový pracovní poměr je v hrubém rozporu se zásadou nezávislosti advokáta. Modernisté jim oponují řadou argumentů, jako je poukaz na všeobecně přijímaný institut přidruženého (substitučního) advokáta nebo reference na celou řadu zahraničních úprav, které advokáta v pracovním poměru připouštějí.

Nepochybně patrně je, že praxe při výkonu povolání si čím dál tím víc vynucuje též činnost advokáta, který není ani samostatně stojícím generálním praktikem nebo specialistou, ani společníkem na podnikatelské činnosti sdružení nebo veřejné obchodní společnosti advokátů. K tomu, aby se advokát stal samostatným podnikatelským subjektem, je zapotřebí klientského zázemí, které se na silně obsazeném trhu právních služeb jen s obtížemi buduje. K tomu, aby se začínající advokát stal společníkem mnohdy ekonomicky silné a věhlasné advokátní firmy rovněž obvykle nestačí vysvědčení o složení advokátní zkoušky, nýbrž je k tomu zapotřebí jistých předpokladů kapitálových, ať už se jedná o vklad peněžní nebo nepeněžní, obvykle ve formě přínosu klientely. Takové předpoklady pro samostatné nebo společné podnikání v oboru právních služeb si tedy musí začínající advokát všude ve světě a také už u nás teprve dlouhou prací vytvořit. To se mu někdy z různých důvodů nemusí podařit vůbec, ať už je příčinou jistá nechuť nést podnikatelské riziko se všemi důsledky pro životní styl, nebo životní směřování orientované částečně též na práci právně vědeckou či literární. Tento druh advokátů je přitom velmi cenným přínosem pro poskytování právních služeb, zejména v týmové práci, při níž se naskytuje nespočet příležitostí pro plnění důležitých dílčích úkolů při obstarávání a vyhodnocování různých informací, koncipování listin, skutkové a právní přípravě sporů, litigační činnosti, apod.

Postavení těchto kolegů a kolegů se tedy v mnoha advokacích, včetně naší, prozatím řeší postavením tzv. přidruženého advokáta, který pracuje obvykle na paušálním smluvním základě, často výlučně, pro jiného advokáta nebo pro jinou advokátní kancelář, přičemž jeho nezávislost spočívá obvykle pouze v tom, že obě strany mohou smlouvu bez zvláštních obtíží a v krátkém čase ukončit, že nemá nárok na žádnou pracovněprávní ochranu a že si musí sám přidělovat ještě i takové pro sebe mnohdy nepopulární starosti, jako je placení daní, různých pojištění a příspěvků, včetně vedení k tomu potřebných evidencí či popřípadě ještě platit druhé straně za to, že její specializované účetní a jiné útvary ho tohoto břemene zbaví.

Problém pracovního poměru advokáta u advokáta stojí tedy i nadále před orgány advokátní komory se vší praktickou naléhavostí a zdá se, že před ním nelze v zájmu advokátů samotných zavírat jen tak oči s tím, že všechno funguje dobře na základě praktického institutu přidruženého advokáta.

7. Evropský advokát

Jedním z naléhavých úkolů v příštím funkčním období bude pro Českou advokátní komoru řešení problémů spojených s přístupem České republiky k Evropské unii. Začlenění českého státu do Evropské unie považuje Česká advokátní komora z hledisek politických, hospodářských, kulturních i historických za jediné možné řešení a různé náměty na to, jak vstup do Evropské unie znemožnit nebo oddálit za nebezpečně dobrodružnou cestu, která by po krátkém uspokojení nejrůznějších osobních či stranických mocenských ambicí mohla vést až k vážnému ohrožení existence české státnosti, když v takto vzniklé situaci by sotva bylo možno zabránit nasávání jiných než evropských mocenských vlivů do vzniklého mocenského vakua.

Na začlenění České republiky do Evropské unie by tedy Česká advokátní komora měla ve svém oboru otevřeně, průhledně a s patřičnou dávkou poučené skromnosti spolupracovat, aniž by přitom ztrácela sebevědomí tam, kde je něčím odůvodněno.

Především bude tedy nutno vzít v úvahu směrnici Evropské unie o volném usazování advokátů, aniž by přitom byla dotčena již nabytá práva všech zahraničních advokátů usazovat se na území České republiky a poskytovat tam, byť v omezeném rozsahu, právní služby. K dosavadním dvěma kategoriím advokátů (s plným oprávněním a s omezeným oprávněním k poskytování právních služeb) přibude tedy třetí kategorie, která své neomezené oprávnění k poskytování právních služeb na českém území bude opírat o svůj domovský titul, získaný v některém ze států Evropské unie, a o autorizaci, udělenou orgánem příslušným na našem území, tedy Českou advokátní komorou. Podmínky pro udělení takové autorizace budou muset odpovídat zmíněné směrnici Evropské unie. Tato směrnice je ovšem dosti všeobecná, a bude jí tudíž třeba vhodným způsobem implementovat. I když implementační podmínky zajisté nedosáhnou přísnosti české advokátní zkoušky, budou dozajista obtížněji splnitelné, než podmínky stanovené dosud pro zahraniční advokáty s omezeným oprávněním k poskytování právních služeb. Půjde patrně zejména o delší právní praxi na našem území a o znalost úředního jazyka této země, což bude nutno Komoře vhodným způsobem prokázat. Všechny tři takto vzniklé kategorie advokátů budou mít stejné oprávnění na území České republiky v oboru právních služeb podnikat, jejich oprávnění k osobnímu poskytování právních služeb však budou svým rozsahem rozdílná. Kdežto rozsah tohoto oprávnění bude u advokátů opírajících se o tuzemský titul nebo o titul získaný v jiné zemi Evropské unie neomezený, bude tento rozsah u advokátů opírajících se o jiné domácí tituly omezen tak, jako dosud. Implementační předpis si nepochybně vyžádá zvláštní zákonodárnou úpravu (např. další novelu zákona o advokacii). K jeho přípravě by

Česká advokátní komora měla ve spolupráci s ministerstvem spravedlnosti patrně přistoupit ihned, jakmile budou známy odpovídající implementační předpisy z jiných zemí Evropské unie tak, aby bylo možno využít všech vhodných námětů i případně již získaných zkušeností. Tak tomu bude nejdříve ve druhém pololetí roku 2000.

Přístupem k Evropské unii se území České republiky stane aplikačním prostorem tzv. evropského práva a územím, na němž se uplatní jurisdikce evropských nadnárodních soudních i správních orgánů. Pro advokáty se tím otevřou nejen rozsáhlé nové možnosti, ale bohužel i povinnosti, spojené s jejich odpovědností za řádné poskytnutí právní služby. Každou právní věc bude ve skutečnosti nutno přezkoumat nejen z hlediska českého práva vnitrostátního, ale i z hlediska práva evropského. Je nepochybné, že do mnoha právních oblastí evropské právo vůbec zasahovat nebude, a to ani hmotněprávně, ani jurisdikcí, ale přesto bude pro každého advokáta nutností bezpečně posoudit v každém jednotlivém případě, zda nějaké implikace z evropských hledisek přicházejí v úvahu či nikoliv. Bude-li takové posouzení ze strany advokáta vadné, ponese pochopitelně odpovědnost za škodu způsobenou vadným poskytnutím právní služby. To je nutné si uvědomit včas a nespolehat na to, že se s těmito problémy jednoho dne už nějak vypořádáme.

Orgány advokacie se v příštím funkčním období budou tedy muset i těmito problémy zabývat a rozhodnout se, zda postačí příslušníky stavu na tyto problémy jen naléhavě upozorňovat, nebo zda se mají při jejich instruktáži v tomto směru nějak aktivněji angažovat. Na různých evropských justičních a advokátních úrovních není sporu o tom, že praktická aplikace evropského práva v hmotném i procesním slova smyslu je především v rukou jednotlivých advokátů, protože jenom jejich znalosti a jistá dávka odvahy kráčet po netradičních cestách může praktickou aplikaci evropského práva zajistit. Jelikož tedy jde nejen o problémy jednotlivých majitelů práv, nýbrž o celospolečenské problémy jakéhosi evropského právního vědomí, měla by patrně Česká advokátní komora přistupovat k příslušným vzdělávacím programům pro advokáty spíše aktivně. Vzdělávací programy by patrně mohly proběhnout na základní a pokročilé úrovni. Základní úroveň by byla určena těm, kteří chtějí jen získat orientaci o oborech, jichž se náš přístup k Evropské unii nedotkne. Kurs pro pokročilejší účastníky by pak byl určen těm, v jejichž praxi bude typicky nutné evropské právo aplikovat a případně vystupovat i před evropskými jurisdikcemi. Je nesporné, že pro práci před orgány Evropské unie existuje v Bruselu, Lucembursku i jinde řada specializovaných advokátů, jejichž služeb je možno a někdy i nutno využít. Bylo by však smutné, kdyby se mezi příslušníky českého stavu nenašel dostatečný počet těch, kteří by ve věcech svých klientů nebyli s takovými specialisty schopni odborně komunikovat a kvalifikovaně je instruovat.

Odborné instruktáže by patrně nebyly problematické, pokud jde o získání prakticky kvalifikovaných zahraničních instruktorů. Rozpočtové problémy by však asi bylo nutno řešit finanční spoluúčastí účastníků kurzu.

8. Dekoncentrace Komory

Centralistická organizace Komory začíná při zhruba 8 000 příslušníků stavu narážet na své meze. Jen s obtížemi lze z jediného centra udržovat hodnotnou komunikaci s jednotlivými advokáty a advokátními koncipienty a vytvářet potřebné zpětné vazby. K tomu jsou sotva dostatečným prostředkem občasná setkání členů představenstva s advokáty z území jednotlivých krajských soudů.

Institut regionálních zmocněnců a jejich náhradníků, jak je jako poradní orgány zřídilo odstupující představenstvo, bude v příštím období patrně nutno posílit a přenést na ně další úkoly z představenstva a případně i provádění některých přípravných úkolů pro jeho rozhodování. Snad by mohlo být účelné i zřízení vícečlenných regionálních poradních výborů, což by ovšem znamenalo získat z řad advokátů další okruh spolupracovníků, ochotných se bez nároků na odměnu na takové činnosti podílet. Systémová změna v organizaci advokacie, tedy decentralizace vytvořením regionálních komor a národních komor tak, jako tomu je v mnoha jiných evropských zemích, nepřichází v příštím funkčním období patrně ještě v úvahu. Způsobilo by to nepochybně značné rozpočtové náklady, jejichž efektivita by byla přinejmenším sporná, když není ani vyjasněno, jakých cílů při správě povolání by tím mělo být dosaženo. V Evropě pracují nepochybně úspěšně i advokátní komory, v nichž počty advokátů přesahují naše počty (např. Paříž, Berlín apod.).

9. Advokacie a stát

Ani po téměř desetileté existenci české nezávislé advokacie si představitelé českého státu ještě nedokázali ujasnit či definovat svůj postoj k ní. V jednotlivých obdobích své existence se advokacie jako instituce setkávala s nejrůznějšími přístupy, které se zřídka kdy přibližovaly realitě. Tak byla třeba Komora považována v samých počátcích své existence za jakýsi podnikatelský subjekt, státu zcela lhostejný; když se záhy ukázalo, že podnikatelskými subjekty jsou jednotliví advokáti a ne Komora, byla advokacie jako instituce odsouvána do nežádoucí role nějakého cechu, odborové organizace nebo v nejlepším případě lobbystické skupiny, a nestála ani tak daleko od svého násilného zrušení; když se konečně začalo vyjasňovat, že povolání advokáta musí být nutně nezávislé na státu a potřebuje tudíž i nezávislou samosprávu, začalo se volat i po širším dohledu státní moci výkonné, čemuž se advokacie v rozumné míře ani tak moc nebránila, pro-

tože ji to v systému státních mocí alespoň někam přiřazovalo. V době současné se okolo postavení advokacie ve státě rozhostilo rozpačité mlčení, které ovšem v podstatě odpovídá rozpačitému mlčení o dalších, možná ještě důležitějších, koncepčních problémech státu. Příznačné třeba je, že rozsáhlý materiál nazvaný reforma soudnictví neobsahuje slovo advokacie, nemýlíme-li se, ani jednou. Vypadá to, že stát nechce mít s advokací nic společného: buď tedy až do této míry respektuje její nezávislost, nebo si své mínění teprve v neznámé budoucnosti vyhrazuje učinit a případně oznámit.

Vycházejme z té lepší alternativy a předpokládejme, že jisté vyjasnění a definice postavení advokacie v našem státě se očekává od nás.

Na svém postoji v tomto směru nemá Česká advokátní komora od začátku roku 1990 až dosud co měnit nebo opravit. V souladu s tradičním evropským míněním považuje se česká advokacie za součást širšího justičního systému země. K takto pojatému justičnímu systému nepatří totiž jenom ti, kteří o existenci nebo neexistenci individuálních práv a povinností závazně rozhodují a nalezené právo tak či onak vykonávají; náležejí k němu nepochybně i ti, kteří se na procesech zakládání, hledání, závazného nalézání a vykonávání práv ex professo podílejí. Příslušnost k justičnímu systému země je tedy třeba opírat o pracovní náplně jistých povolání a nikoliv o takové v podstatě náhodné okolnosti, jako jsou různé jmenovací nebo ustanovovací postupy, o to, z jakých finančních zdrojů se činnost jednotlivých složek justičního systému zajišťuje či dokonce o to, do jaké míry tyto složky podléhají řídicím pravomocem státní výkonné moci, případně do jaké míry jsou povinny hájit mocenské či ekonomické zájmy samotného státu v konkrétních vztazích k jiným subjektům práv. Je-li tomu tak, pak advokacie do širšího justičního systému země nepochybně náleží, stejně jako státní zastupitelství, notářství či případně i instituce jako je finanční prokuratura, ombudsman apod. Dobrá souhra mezi jednotlivými články justičního systému je předpokladem pro dosažení kýžených cílů každého právního státu, k nimž patří takové cenné hodnoty jako je zdravé právní vědomí převážné části obyvatelstva, úcta k právům, dobrovolné dodržování práva, rovnost před zákonem a podobné hodnoty. Tak jako síla a nenahraditelnost užší části justičního systému, tedy soudnictví, spočívá v nezávislém nalézání subjektivních práv především tam, kde o ně vznikl spor, nebo v jejich výkonu tam, kde nejsou dobrovolně plněny povinnosti právům odpovídající, tak kapacity advokacie kryjí především obrovské oblasti vzniku subjektivních práv a předběžného hledání spravedlivého nebo alespoň účelného řešení situací, kde o práva vznikl spor. Kdesi už bylo poznamenáno, že činnost advokacie se snad až z 90 % obrací do těchto právních oblastí a jenom v menší míře do oblastí, v nichž jde o asistenci účastníkům soudních a jiných řízení. Roli advokacie při ovlivňování již zmíněných hodnot důležitých pro právní stát a pro právní kulturu nelze tedy zdaleka podceňovat, ale spíše si ji uvědomovat a při vytváření

právního státu se všemi uvedenými atributy ji náležitě využívat. Snižovat tuto roli na úroveň pouhého opatřování zisku s tím, že jistý etos dodá jednoho dne těmto činnostem sám trh, znamená nechávat ležet ladem existující možnosti zlepšení úrovně právního vědomí u nás. Stejně krátkozraký je technokratický přístup, spočívající v přesvědčení, že kvalita justičního systému spočívá pouze v jeho organizační struktuře a technické vybavenosti, které snad mají spolu s nějakými sofistikovanými procesními finesami přispět ke zvýšení kvantitativní, časem měřené výkonnosti systému. Takovému technokratickému přístupu se ovšem může advokát, prosazující právní zájmy svého klienta, jevit jako retardační element jakéhosi úzce akceleračně pojatého úsilí, a to tím spíše, že nezávislého advokáta lze jen stěží podrobit nějakým přímým příkazům nebo zákazům státní moci při prosazování zákonných zájmů jeho klientů. Technokratická řešení se tedy raději nechávají inspirovat leckdes všelijak eklekticky posbíranými modely různých institucionálních huissierů, greffierů, bailiffů, kurátorů, moderátorů a mediátorů, jež mají být implantovány do našeho právního řádu jako odklonné mechanismy pro odlehčení přetížené justice, aniž se vůbec uvažuje o použití tradičních mechanismů v našem právním řádu kdysi známých, včetně dosud existujících složek širšího justičního systému. Lze se jen obávat, že technokratické myšlení bude i pro řešení dalších problémů, jako je rovný přístup k právům, hledat někde na okrajích civilizovaného světa ještě i jiné exotické modely jako je třeba státní advokacie, protože to bude direktivně jednodušší, než nějaký namáhavý diskurs s existujícími strukturami, které jsou pro plnění podobných úkolů po všech stránkách plně vybaveny. Otázkou ovšem zůstane, zda český právní organismus různé takové implantáty přijme a v jakém zdraví operaci přežije.

Česká advokátní komora nepochybně ani v příštím funkčním období nic nezmění na svém principiálním přístupu k otázkám o své povaze. I nadále bude připravena převzít plnění úkolů, které advokáti v demokratických státech v součinnosti se státem v zájmu veřejnosti obvykle plní. Bude si i nadále vědoma toho, že výkon povolání advokáta má i své důležité mimotržní aspekty; a bude i nadále usilovat o to, aby se tato zásada stala obsahem právního vědomí převážné většiny advokátů.

10. Advokacie a politika

Česká advokátní komora jako nezávislá samosprávná organizace pro správu advokátního povolání je zásadně nepolitická, a to zejména v tom smyslu, že nepodléhá vlivu, natož příkazům žádné politické strany. V liberálním pojetí advokacie má ovšem advokát jako každý jiný občan právo se svobodně politicky organizovat či angažovat ve prospěch kterékoli politické strany. Jeho případná politická příslušnost mu však nemůže bránit v nezávislém výkonu jeho povolání.

Bylo by tedy patrně závažným porušením povinností advokáta, kdyby pro svůj postup v klientských věcech přijímal od kterékoli politické strany příkazy nebo se jí nechal jinak ovlivňovat, ledaže je ovšem tato politická strana v konkrétní záležitosti jeho klientem. Podobně též advokát podle možností odděluje svou veřejnou účast na politickém životě od svého vystupování v rámci výkonu svého povolání, a předchází tak vzniku případných kolizí svých zájmů politických s oprávněnými zájmy svých klientů a se zájmy svého nezávislého stavu.

Bylo by snad zbytečné o těchto věcech mluvit, kdyby v příštím funkčním období nehrozilo nebezpečí jistých populistických tendencí v celém rozsahu českého politického spektra a kdyby taková populizace politiky nebyla spojena s obvyklým nebezpečím politizace práva v nepřijatelném rozměru. Česká advokátní komora zachová zajisté i v turbulentním politickém prostředí nadále zdrženlivou opatrnost při jakýchkoli stanoviscích k dalšímu vývoji v této zemi. Nesmí však váhat s jednoznačným a energickým vystoupením v případě, že by vývoj v právní oblasti vedl k jakémukoli potlačování demokratických svobod, lidských práv, nezávislosti justice a nezávislosti advokáta a advokacie.

IV. ZÁVĚR

Této zprávě lze přirozeně vytknout, že je příliš dlouhá a spíše všeobecná než konkrétní. Toho si je představenstvo vědomo. Je si však na druhé straně vědomo i toho, že česká advokacie ještě ani po bezmála deseti letech není u svého cíle, kterým je být standardní evropskou demokratickou nezávislou advokací. K tomu, aby se jí stala, je třeba pro každé období vždy znovu definovat nejaktuálnější úkoly; a k definici úkolů a ještě víc k jejich praktickému uskutečňování se nelze obejít bez jistých obecných východisek, bez pohledu jak zpět, tak dopředu, a dovolíte-li, bez jistých vizí. Ve zprávě shromážděné úvahy a snad vize tedy, doufejme, poslouží budoucímu představenstvu jako základ pro řešení budoucích konkrétních problémů a všem příslušníkům stavu jako apologie všech kroků učiněných v minulosti, i těch, které zbývá ještě učinit.

Odstupující představenstvo přeje svým nástupcům důvěru a pochopení od všech příslušníků stavu, úspěchy v práci a osobní uspokojení z činnosti ve prospěch spravedlnosti, práva, obyvatelstva této země, státu i advokátního stavu.

Zvláštní poděkování odstupujícího představenstva musí konečně ještě patřit všem, kteří je v jeho činnosti podporovali, jemu pomáhali a s ním různými způsoby sympatizovali. Jsou to nejen četné naše zdejší kolegyně a kolegové, ale i mnozí kolegové v zahraničí; jsou to pracovníci kanceláře Komory; patří k nim

četní poslanci a senátoři, vysocí představitelé státní správy v čele se současnými i bývalými ministry a ministryněmi spravedlnosti, jejich náměstkyněmi a jinými vedoucími pracovníky; vynechat nelze ani představitele jiných profesních komor, představitele četných diplomatických úřadů v Praze a ani mnohé české diplomaty, působící v cizině. Jakkoliv snad Česká advokátní komora někdy – a i v této zprávě – kriticky přistupovala k různým programům a projektům, nebyl to nikdy výraz nějakých osobních antipatií nebo snad pohrdání. Česká advokátní komora si hluboce váží činnosti všech právě jmenovaných a přeje si, aby užitečná spolupráce s nimi úspěšně pokračovala i v příštím funkčním období.

Nerušený a důstojný průběh tohoto sněmu by snad měl přinést důkaz o tom, že mnohá vznešená a možná nadnesená slova v této zprávě nepadla při slavnostní příležitosti jen tak do vzduchu a že tento sněm bude dobrým předznamenáním příštího funkčního období.

Zpráva o hospodaření České advokátní komory za funkční období 1997 – 1999

Do hospodaření Komory v právě prošlém funkčním období se podstatnou měrou promítlo sloučení České advokátní komory s Komorou komerčních právníků, a to jak na straně příjmové (zvýšení počtu advokátů), tak i ve výdajových položkách se zvýšeným počtem souvisejících.

Příjmovou část rozpočtu tvořily zejména příspěvky na činnost Komory představující 80 % celkových příjmů. Zbývající část příjmů tvořily pak příjmy z poplatků za zápis do seznamu advokátů, za advokátní zkoušky, příjmy z nájemného a úroky z vkladů. Výdajová část rozpočtu byla členěna na provozní náklady kanceláře Komory, náklady zkušební komise a vzdělávací a výchovnou činnost advokátů a advokátních koncipientů, na náklady organizační činnosti a činnosti mezinárodní a na náklady kontrolní rady a kárné komise.

Po celé funkční období Komora hospodařila podle představenstvem schválených ročních rozpočtů, jejichž plnění sledovala čtvrtletními kontrolami. Hospodářský rok byl ukončen vždy roční účetní závěrkou ověřenou účetním auditem. Rozhodující údaje roční účetní závěrky, včetně výroku auditora, byly uveřejněny ve Věstníku ČAK, a to v částce 3/97 a v částce 3/98. Způsob vedení účetnictví, stavy pokladní hotovosti i hospodármost výdajových položek byly soustavně kontrolovány kontrolní radou Komory.

BILANCE HOSPODAŘENÍ V ROCE 1997

V souladu s čl. 52 organizačního řádu představenstvo Komory projednalo a schválilo zprávu o hospodaření s finančními prostředky za rok 1997 na schůzi konané ve dnech 7. a 8. 9. 1997. Výsledky hospodaření byly zveřejněny ve Věstníku ČAK v částce 3/98. V podrobnostech lze na tuto zprávu odkázat.

V rámci této souhrnné zprávy je tak možné pouze stručně zrekapitulovat, že bilance hospodaření v roce 1997 vykazala tyto výsledky:

veškeré příjmy činily	41 297 000
celkový výdaje činily	37 643 000
úspory z běžného provozu činily	3 654 000
hmotný majetek k 31. 12. 1997 činil hodnotu	55 850 000

BILANCE HOSPODAŘENÍ V ROCE 1998

Zpráva o hospodaření s finančními prostředky za rok 1998 byla projednána a schválena na schůzi představenstva konané ve dnech 26. a 27. 8. 1998.

Struktura skutečných příjmů a výdajů za tento rok je patrna z následující tabulky:

Zdroje v tis. Kč

1. Příjmy běžné

a) příspěvky A na činnost ČAK	34 285
b) zápisné do seznamu A	951
c) výnosy z pronájmů	1 392
d) příjmy z popl. za adv. zkoušky	1 062
e) ostatní příjmy (inzeráty, ubyt.)	1 242
f) příjmy z úroků	3 991
Příjmy celkem	42 923

Výdaje v tis. Kč

1) provozní náklady kanceláře ČAK včetně daní a investic	25 455
2) náklady zkušeb. komise, stud. a vzděl. činnost	9 353
3) organizační činnost	1 862
4) mezinárodní činnost	2 373
5) náklady kontrolní rady	707
6) náklady kárné komise	422
7) údržba a opravy rekr. objektu	202
Výdaje celkem	40 374

Shrnutí

Příjmy celkem	42 923
Výdaje celkem	40 374
Úspory z běžného provozu	2 549
Hmotný majetek k 31. 12. 1998 měl hodnotu	55 282

HOSPODÁŘSKÉ VÝSLEDKY ZA 1. POL. 1999

Příjmy v tis. Kč

	Rozpočet na rok 1999	Skutečnost
Příspěvky České advokátní komory 5 500 á 6 000 Kč	33 000	35 105
Zápisné do seznamu A	1 050	663
Výnosy z pronájmů	1 000	471
Příjmy z popl. za adv. zk.	1 050	505
Ostatní příjmy (inzeráty, ubyt.)	600	440
Úroky z vkladů	3 000	1 573
Příjmy celkem	39 700	38 757

Kromě příjmů z příspěvků na činnost ČAK lze v ostatních položkách očekávat předpokládané příjmy dle rozpočtu mimo položky úroky z vkladů, které v letošním roce peněžní ústavy podstatně snížily.

Výdaje v tis. Kč

	Rozpočet na rok 1999	Skutečnost
Provozní náklady kanceláře včetně daní a nákladů na sněm	30 670	11 867
Náklady zkušeb. komise a stud. a vzděl. činnost	6 000	3 989
Organizační činnost	1 900	1 349
Mezinárodní činnost	1 100	763
Náklady kontrolní rady	500	234
Náklady kárné komise	500	248
Údržba a opravy rekr. objektu	165	404
Výdaje celkem	40 835	18 854

V souvislosti s mimořádnými náklady na konání sněmu byl rozpočet na rok 1999 koncipován jako schodkový s tím, že vzniklý schodek bude uhrazen z úspor předchozích let funkčního období, které představují 6 203 000 Kč.

Z předložených ročních bilancí je patrné, že Česká advokátní komora hospodaří s ročními příjmy okolo 40 mil. Kč, přičemž tyto příjmy jsou převážně tvořeny příspěvkem advokátů na činnost Komory a ve své dosavadní výši pokrývají nutné náklady, nezbytné k činnosti Komory.

HOSPODAŘENÍ SE SOCIÁLNÍM FONDEM

V uplynulém funkčním období byl sociální fond tvořen odvodem advokátů ve výši 500 Kč ročně, dále pak vymoženými pokutami z kárného řízení a úhradou pohledávek za převod movitého majetku jednotlivým advokátům.

V roce **1997** tvořily sociální fond tyto příjmy:

1) odvody advokátů	2 736 230
2) výnosy z uložených pokut	32 500
3) úroky z běžného účtu a term. vkladů	40 170
4) úhrady pohledávek a splátky půjček	1 642 530
Příjmy celkem	4 451 430

Naproti tomu výdaje v roce **1997** činily:

1) vzdělávací akce	39 100
2) sociální výpomoci	15 000
3) sociální výpomoci pozůstalým	120 000
4) půjčky	1 646 500
5) náklady advokátů při bezplatné práv. pomoci	3 609
6) příspěvek na kult. a soc. potřeby	57 000
7) dary na veřejně prospěšné účely	121 000
Výdaje celkem	2 002 209

Stav sociálního fondu k 1. 1. 1997 vykazoval částku 6 205 380 Kč, z toho finanční prostředky činily 3 185 800 Kč a pohledávky z poskytnutých půjček 3 019 580 Kč.

Konečný zůstatek k 31. 12. 1997 činí částku 8 658 571 Kč, z toho finanční prostředky na účtu a termínovaných vkladech činí 5 635 021 Kč a pohledávky z poskytnutých půjček 3 023 550 Kč.

V roce **1998** činily příjmy:

1) odvody advokátů	2 849 842
2) výnosy z pokut uložených v kár. řízení	206 000
3) úroky z běžného účtu a term. vkladů	426 573
4) splátky půjček	1 512 550
Příjmy celkem	4 994 965

Naproti tomu výdaje v roce **1998** činily:

1) vzdělávací akce	1 340 774
2) sociální výpomoci	3 000
3) sociální výpomoci pozůstalým	100 000
4) půjčky	1 786 550
5) náklady advokátů při bezplatné. právní. pomoci	26 692
6) příspěvek na kult. a soc. potřeby	42 790
7) dary na veřejně prospěš. účely	77 334
Výdaje celkem	3 377 140

Konečný zůstatek sociálního fondu k 31. 12. 1998 představuje částku 10 276 396 Kč, z toho finanční prostředky na účtu a term. vkladech činí 7 034 446 Kč a pohledávky z poskytnutých půjček činí 3 241 950 Kč.

Aktivní stav sociálního fondu odůvodňuje změnu stavovského předpisu o tvorbě a používání sociálního fondu spočívající v rozšíření důvodů k jeho čerpání, a to např.

- na případné vytvoření nadace k financování právní pomoci poskytované sociálně slabým občanům
- na převod finančních prostředků do hospodářského rozpočtu Komory v hodnotě prominutých příspěvků na činnost ČAK
- na investiční náklady, opravy a údržbu rekreačního střediska
- zvýšení některých limitů dosavadní úpravy čerpání.

Zpráva o činnosti kontrolní rady České advokátní komory

A. ÚVOD

Na ustavujícím sněmu ČAK bylo do kontrolní rady zvoleno 40 členů, z toho 31 stálých a 9 náhradníků. Od svého zvolení se kontrolní rada schází vždy 1× měsíčně, v Praze 1, Senovážné nám. 23. V roce 1997 se uskutečnilo 10 zasedání, z toho jedno výjezdní v Rejdicích. V roce 1998 rovněž 10 zasedání, z toho jedno společné zasedání s kárnou komisí v Srní a jedno další výjezdní zasedání v Heřmanicích. V letošním roce (do října) se uskutečnilo 8 zasedání KR, z toho jedno výjezdní v Beskydech. Na výjezdní zasedání byli pravidelně zváni předseda ČAK, tajemník ČAK a předseda kárné komise. Tajemník ČAK, popř. předseda se na vyzvání účastnili jednání KR i na dalších zasedáních. Tím byla zajišťována vzájemná informovanost a výměna zkušeností mezi těmito orgány.

Účast členů na zasedání kontrolní rady byla po celé volební období velmi dobrá, kontrolní rada byla vždy usnášeníschopná a účast byla v průměru 70 %. Mezi zasedáními kontrolní rady plnil její funkci předseda či místopředsedové rady. Předseda kontrolní rady se kromě jiného pravidelně účastnil zasedání představenstva ČAK, všech zasedání kárné komise a dalších akcí pořádaných volenými orgány ČAK.

Činnost KR byla směřována do tří základních oblastí:

- stížností, jako nosná část kontrolní činnosti KR
- ekonomická, zaměřená na kontrolu hospodaření ČAK, dodržování čerpání rozpočtu, kontrolu ekonomických souvislostí činností Komory, kontrolu plnění usnesení představenstva ČAK
- legislativní

Tato metoda práce se osvědčila a byla zajišťována jak volenými členy KR ČAK, tak odborným aparátem kontrolního oddělení ČAK.

**B. ZPRÁVA O ČINNOSTI
KONTROLNÍ RADY ČESKÉ ADVOKÁTNÍ KOMORY
OD USTAVUJÍCÍHO SNĚMU**

a) Vyřizování stížností

K plnění úkolů při vyřizování a evidenci stížností slouží v aparátu ČAK kontrolní oddělení. Kontrolní oddělení přijímá a eviduje stížnosti, sleduje jejich vyřizování a o svém postupu a výsledcích stěžovatele pravidelně vyrozumívá. Shromažďuje též poklady nezbytné pro posouzení, zda je stížnost důvodná, a předkládá je s návrhem na odložení věci nebo s návrhem kárné žaloby kontrolní radě.

Lze obecně konstatovat, že v celém období od ustavujícího sněmu pokračuje nárůst stížností jak po kvantitativní stránce, tak co se týče závažnosti provinění jednotlivých advokátů.

Značný podíl na tomto nárůstu má objektivní charakter a je spojen se zvyšováním celkového počtu advokátů a počtu případů, s nimiž se na advokáty obracejí klienti v České republice, zejména pokud jde o rostoucí nespokojenost některých složek obyvatelstva, spojenou s růstem nezaměstnanosti, nárůstem kriminality apod.

V souladu se stanoviskem představenstva ČAK ze září 1997 věnuje kontrolní rada trvalou pozornost zejména rychlosti vyřizování stížností. Celý proces se proti dřívějšímu stavu podařilo výrazně zkrátit. Uskutečnilo se rovněž vyčlenění části členů kontrolní rady, kteří na základě zplnomocnění předsedy kontrolní rady dle organizačního řádu vystupují jako kární žalobci tak, aby bylo zabezpečeno bezproblémové projednávání kárných žalob v kárném řízení.

Celkový obraz o přijatých stížnostech a průběhu jejich vyřizování za období od ustavujícího sněmu do října 1999 je patrný z následujících údajů.

V roce 1997 bylo přijato **kontrolním oddělením** celkem **939** stížností (778 nových a 161 opakovaných), vyřízeno v kalendářním roce bylo 647 stížností. Jako nedůvodné bylo posouzeno 506 stížností, jako důvodné 141 stížností. Největší podíl stížností připadal na porušení etických pravidel (82,2 %) a palmární pochybení (4,1 %).

Kontrolní rada řešila v tomto roce **601** stížností, z nichž bylo shledáno jako nedůvodné 390 stížností a jako důvodné 211 stížností. Z důvodných 211 případů bylo uděleno v 57 případech upozornění na nesprávný postup a v 154 případech byla podána kárná žaloba, což činí z celkového počtu řešených stížností 25,2 %.

V roce 1998 došlo **kontrolnímu oddělení** **1102** stížností (939 nových a 163 opakovaných), což představuje nárůst proti předchozímu roku o 17,3 %. Vyřízeno v kalendářním roce bylo 774 stížností, z toho 631 jako nedůvodných a 143 jako důvodných. Snížil se podíl stížností pro porušování etických pravidel

(66,1 %), ale prudce vzrostl podíl stížností na palmární pochybení (8,4 %) a pro nedostatek profesionality (8 %).

Kontrolní rada řešila v tomto roce **477** stížností, z nichž bylo shledáno jako nedůvodné 222 stížností. Bylo uděleno 56 upozornění na nesprávný postup a podáno 199 kárných žalob, což činí z celkového počtu řešených stížností 42,3 %. Dále bylo podáno 209 kárných žalob pro neplacení členských příspěvků.

Za období od 1. 1. – 23. 8. 1999 bylo doručeno **kontrolnímu oddělení 556** stížností (528 nových a 28 opakovaných). Dosud bylo vyřízeno 259 stížností (24 stížností shledáno důvodných a 235 stížností shledáno jako nedůvodných). Stížnosti pro porušení etických pravidel tvořily 83,5 % z celkového počtu nových stížností, dále podstatně vzrostl podíl stížností pro porušení profesionality na 11,9 %.

Kontrolní rada řešila za období od 1. 1. – 23. 8. 1999 **340** stížností. Udělila 28 upozornění na nesprávný postup a bylo podáno celkem 196 kárných žalob, což činí z celkového počtu řešených stížností 57,6 %. Dále bylo podáno 107 kárných žalob pro neplacení čl. příspěvků.

b) Ekonomická sekce KR ČAK

Do ekonomické sekce byli na prvním zasedání KR ČAK po minulém sněmu zvoleni 4 členové.

Sekce se zaměřila zejména na prevenci případných nedostatků v činnosti ČAK. Zvýšenou pozornost sekce věnovala vymáhání pohledávek ČAK, jejich inventarizaci a odpisům, nájemním smlouvám uzavíraným ČAK, stavu pokladní hotovosti a peněžním prostředkům uloženým na účtu ČAK i otázkám, které nemají přímý zásadní vliv na ekonomiku ČAK, ale ovlivňují postavení ČAK a advokátů ve společnosti. Sem patří bezplatné právní porady, časopisy vydávané ČAK, výchova advokátů a advokátních koncipientů, dostupnost informací o ČAK a právních službách.

V rámci prevence možných škod navázala ekonomická sekce spolupráci s auditorkou ověřující hospodaření ČAK a daňovým poradcem zpracovávajícím daňové přiznání, kteří poskytují ČAK metodickou pomoc v průběhu celého období.

Při namátkových kontrolách stavu pokladny, které členové KR uskutečňovali minimálně 4x ročně, i při porovnání stavu bankovních výpisů a zůstatků na účtech dle účetnictví, nebyl za celou dobu od ustavujícího sněmu zjištěn žádný nedostatek.

Při namátkové kontrole v roce 1998 nad dodržováním vyhlášky MS ČR č. 197/1996 Sb., kterou se vydává zkušební řád pro advokátní a uznávací zkoušky, nezjistili členové KR žádné nedostatky.

Při posuzování ekonomické výhodnosti vlastnictví rekreačních zařízení, jejichž vlastnictví přešlo na ČAK z její předchůdkyně, konstatovala ekonomická sekce KR, že tato zařízení nepřinášejí ekonomický efekt.

Při kontrole dodržování vnitřních předpisů upravujících výchovu koncipientů a další vzdělávání advokátů bylo konstatováno, že ČAK řádně organizuje výchovu advokátních koncipientů.

Kontrolní rada doporučila a plně podporuje záměr představenstva o zavedení informačního systému ČAK. Ekonomická sekce KR ČAK doporučila vytvořit i webovou stránku ČAK, zabezpečit využívání e-mailové adresy ČAK i na pobočném pracovišti na Senovážném náměstí a popularizovat tuto adresu. Lze předpokládat, že se tak zlepší informovanost o ČAK a o poskytování právních služeb ČAK.

c) Legislativní sekce KR ČAK

Do legislativní sekce byli na prvním zasedání KR ČAK po minulém sněmu zvoleni 4 členové. Ti se pravidelně účastnili zasedání jednotlivých výborů ČAK připravujících novelizaci zákonů a dalších předpisů, včetně vypracování písemných připomínek k projednávaným návrhům. Šlo zejména o:

- novelizaci zákona o advokacii a trestního zákona
- novelizaci kárného řádu a advokátního zkušebního řádu
- zpracování připomínek k návrhu zákona o svobodném přístupu k informacím
- stanovisko k věcnému návrhu novely zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti
- posouzení kárných rozhodnutí určených k uveřejnění ve sbírce kárných rozhodnutí ČAK
- vypracování stanoviska k označování advokátních kanceláří a k postihu advokátů, kteří nerespektují ust. § 12 zák. o advokacii a čl. 20, 22 Pravidel profesionální etiky
- stanovisko k reklamě v televizním vysílání – účasti advokátů v placeném diskusním pořadu
- stanovisko k oznamovací činnosti v podnikání advokátů na internetu
- zpracování rozboru „Pravidla soutěže advokátů – nabídka právních služeb“
- stanovisko k názoru kárné komise pro běh lhůt v případě neplacení příspěvků ČAK
- vyjádření k problematice doručování rozhodnutí kárného senátu.

C. NÁMĚTY PRO ČINNOST KONTROLNÍ RADY ČAK PO SNĚMU

Na základě zkušeností z dosavadní činnosti doporučuje KR ČAK pro období po 2. sněmu provést některé změny organizačního rázu a soustředit se na tyto hlavní úkoly:

- zvýšit celkový počet členů KR na 41 (dosud 40), z toho 36 stálých (31) a 5 (9) náhradníků
- posílit ekonomickou sekci KR o 1–2 členy
- ze stálých členů rozšířit počet kárných žalobců z dosavadních 6 na 10

v oblasti stížností:

- prohloubit kvalitu vypracování kárných žalob a jejich pečlivé odůvodnění
- zabezpečit aktivní účast kárných žalobců při odvolacím jednání
- zprofesionalizovat sepisování kárných odvolání a vyjádření k odvoláním kárně obviněných

v ekonomické oblasti:

- posílit kontrolu hospodaření ČAK, zejména při tvorbě a dodržování rozpočtu v jednotlivých letech
- zintenzivnit kontrolu vynakládání finančních prostředků podle jednotlivých kapitol rozpočtu
- zabezpečit kontrolu usnesení přijatých na zasedání představenstva ze strany aparátu ČAK
- provádět kontrolu tuzemských a zahraničních služebních cest, včetně dodržování zákona o cestovních náhradách
- provádět kontrolu zavádění informačního systému v ČAK
- na úseku legislativním věnovat pozornost přijímaným stavovským předpisům a spolupracovat na jejich tvorbě

Na závěr je třeba konstatovat, že KR ČAK i přes výrazný nárůst počtu stížností v uplynulém období své úkoly zvládla a proces vyřizování stížností urychlila. Všem členům komise i pracovníkům odborného aparátu kontrolního oddělení za to patří poděkování.

Zpráva o činnosti kárné komise České advokátní komory

Kárná komise České advokátní komory v současném složení byla zvolena v počtu jedenašedesáti členů na posledním sněmu českých advokátů v r. 1996, již po sloučení České advokátní komory a Komory komerčních právníků. Jádrem komise se po posledních volbách stali členové sloučené kárné komise z dřívějších komisí kárné a disciplinární obou komor.

K dnešnímu dni má komise celkem padesát sedm členů, když čtyři členové na svoji funkci během volebního období z různých důvodů rezignovali.

Plénium kárné komise se v uplynulém období sešlo celkem 6x, z toho 2x na společném jednání se členy kontrolní rady. Na jednání pléna komise jsou pravidelně zváni předseda a tajemník Komory a předseda kontrolní rady. Na dvě poslední jednání pléna kárné komise byli přizváni i členové odvolacích kárných senátů představenstva Komory. Tím je umožněna jak výměna zkušeností, tak i sblížení stanovisek při hodnocení jednotlivých ustanovení zákona a stavovských předpisů v kárné praxi.

Kárné senáty zasedají podle potřeby, jednání kárného senátu svolává jeho předseda.

Předseda kárné komise se pravidelně účastní jednání představenstva Komory a podle možností i jednání kontrolní rady.

S ohledem na vývoj nápadu kárných žalob u České advokátní komory v předchozím volebním období se dal předpokládat jeho další značný nárůst a tím i vyšší časové vytížení a nutnost větší připravenosti členů komise zasedajících v kárných senátech. Tento předpoklad se naplnil. Zatímco v letech 1990 až 1994 u České advokátní komory a u Komory komerčních právníků až do r. 1996 bylo ročně rozhodováno řádově o několika až několika desítkách kárných provinění advokátů a komerčních právníků, přesáhl v r. 1995 nápad kárných žalob u České advokátní komory již stovku a např. za rok 1998 bylo podáno 408 kárných žalob.

Zkušenosti s kárným řízením nebyly u nových členů komise prakticky žádné a i u těch členů komise, kteří byly znovu zvoleni a předtím působili v bývalých komisích kárné a disciplinární, nebyly velké pro nízký nápad kárných žalob, hlavně u disciplinární komise Komory komerčních právníků. Předseda kárné komise proto na počátku období jmenoval členy senátů tak, aby v každém senátu rozhodoval alespoň jeden zkušenější člen. Dosud dvoučlenné oddělení Komory pro věci kárné, zajišťující činnost komise a kárných senátů, bylo v tomto volebním období posíleno, a to o jednu pracovníci a spolupracujícího advokáta. Tím bylo umožněno, aby v jednací dny rozhodovali současně dva senáty, rychleji byla

zpracovávána kárná agenda po stránce administrativní a počítá se s výraznou pomocí kárným senátům při přípravě jednání. Odvolací kárné senáty představenstva ČAK se v tomto volebním období zaměřily i na důslednější dodržování procesních předpisů při rozhodování. To přirozeně zvýšilo požadavky na senáty a aparát připravující a zajišťující kárné řízení.

Zvýšený nápad a rozmanitost skutkových podstat kárných provinění advokátů si vyžádaly i některá opatření na úseku sjednocování rozhodovací činnosti. Proto plénum kárné komise v řadě případů přijímalo podle ustanovení čl. 17 odst. 4 organizačního řádu ČAK stanovisko k výkladu ustanovení zákona o advokacii, prováděcích a stavovských předpisů, pokud se dotýkaly kárné praxe. Došlo i k případům, kdy náhled jednotlivých orgánů Komory na určité problémy byl odlišný. V takových případech předsedové dotčených orgánů vyvolali společná jednání, nebo se obrátili na představenstvo Komory a výklad problematiky se podařilo sjednotit.

Významným počinem tohoto období bylo i souborné vydání Sbírký kárných rozhodnutí za roky 1991 až 1997. Původně vznikla v plénu kárné komise úvaha o potřebnosti uspořádat kárná rozhodnutí jako pomůcku pro rozhodování kárných senátů a pro potřeby ostatních orgánů kárného řízení. Postupem doby, po projednání v představenstvu Komory a v kontrolní radě, se ustálil názor, že sebraná kárná rozhodnutí mohou být i vítanou pomůckou pro všechny ostatní advokáty, zejména když ve Sbírce bude pokračováno. Úkolu sestavit Sbírký se ujal pražský advokát JUDr. Jiří Melichar, který ji opatřil i přehledem podle právních vět a příslušných ustanovení zákona a stavovských předpisů. Výsledek jeho úsilí již všichni advokáti obdrželi jako zvláštní číslo Bulletinu advokacie. Ve Sbírce bude pokračováno prozatím s jednoroční periodicitou. Jako se zvláštní přílohou Sbírký se počítá s vydáním vybraných prvorepublikových kárných rozhodnutí a kárných rozhodnutí zahraničních advokacií, především ze států Evropské unie.

Dosud značným problémem, se kterým se setkáváme v kárném řízení, je jeho pomalost a někdy i víceleté nedodělky. V důsledku rezignace některých členů na funkci v komisi a senátech, onemocnění, stáží i z jiných důvodů není možné všechny senáty vytížit stejnoměrně. Členové kárného senát, členové kontrolní rady zastupující kárného žalobce, kárně obvinění a jejich zástupci a případní svědci, bývají většinou z různých míst republiky. Je třeba zorganizovat a časově sladit termíny jednání s možnostmi poměrně značného počtu osob, přičemž i tak jednání zpravidla zaberou zúčastněným minimálně jeden pracovní den.

Není třeba připomínat, že práce v kárných senátech je sice velmi časově a odborně náročná, avšak bez nároku na odměnu. Přitom v senátech většinou působí aktivní, poskytovaním právních služeb značně vytižení advokáti (mající především na zřeteli zájmy svých klientů a své kanceláře).

Z výše uvedených důvodů, ale i pro různé obstrukce ze strany kárně obviněných, dochází často k prodlevám při nařizování jednání, k odročování věcí a vyhotovení kárného rozhodnutí v delších lhůtách.

Protože volební období členů komise je tříleté, veškeré změny ve složení kárné komise po každém sněmu pak působí problémy s dokončením nevyřízených věcí, které musí převzít jiný senát nebo senát zcela nově ustanovený.

V jednotlivých letech tohoto období napadlo u kárné komise:

v r. 1997 154 kárných žalob

v r. 1998 410 kárných žalob, z nichž dvě podal ve funkci kárného žalobce ministr spravedlnosti

v r. 1999 k 31. 8. 196 kárných žalob.

Celkem za volební období to je 760 kárných žalob

Z předchozích období přešlo do stávajícího celkem 236 nevyřízených věcí.

Od počátku volebního období k 31. 8. tohoto roku vyřídily kárné senáty celkem 473 věcí, z toho 249 nově napadlých. Z nově napadlých věcí pravomocně skončilo 81 zastavením řízení, 23 zproštěním z kárného obvinění, 21 upuštěním od uložení kárného opatření, 38 uložení kárného opatření napomenutí, 2 uložení kárného opatření napomenutí oznamovaného ostatním advokátům, 64 uložení kárného opatření pokuty a 20 uložení kárného opatření vyškrtnutí ze seznamu advokátů.

Proti rozhodnutím kárných senátů bylo ve volebním období podáno v 66 případech odvolání.

Nevyřízeno nebo nepravomocných zůstalo k 31. 8. tohoto roku 523 věcí.

Se stále se zvyšujícím počtem advokátů přibývá nejen počet kárných žalob, ale stupňuje se i závažnost kárných provinění. Proto i kárné senáty zpřísnily postih provinilců a jsou ukládána přísnější kárná opatření. Kárné senáty využívají celého rozpětí kárného opatření uložení pokuty, rovněž je využíváno i celého rozpětí kárného opatření vyškrtnutí ze seznamu advokátů.

Z hlediska četnosti skutkových podstat kárných provinění se nejvíce opakovalo kárné provinění nezaplacení příspěvku na činnost advokacie a odvodu do sociálního fondu. K nejzávažnějším kárným proviněním patří:

- ve vztahu ke klientovi zejména porušení povinnosti mlčenlivosti advokáta, nedostatečné hájení zájmů klienta, nevyúčtování a nevrácení složených záloh, a to i po dobu několika roků, zastupování klientů při kolizi zájmů a postup advokáta proti zájmům svého klienta. Se změněnými hospodářskými poměry ve společnosti dochází k zvláště závažným proviněním zneužívání informací získaných v průběhu zastupování konkrétních klientů s cílem obohacení nebo získání jiných výhod pro jiné subjekty a dokonce i vlastní obohacení nebo získání výhody samotným advokátem. Tyto případy mnohdy hraničí s trestní odpovědností advokáta. Zvláště závažného

provinění se advokát dopouští, pokud se bez vážného důvodu dlouhodobě nezdržuje ve svém sídle nahlášeném pro seznam advokátů a případy ani nezajistí po dobu nepřítomnosti přebírání pošty. Tím je především znemožňováno klientům, aby se domohli řádného poskytnutí právních služeb, je znemožňován styk soudů a ostatních orgánů včetně orgánů Komory s advokátem;

- ve vztahu ke Komoře již zmiňované neplacení příspěvků a dále nepředkládání spisů ke kontrole po výzvě kontrolní radou;
- ve vztazích mezi advokáty není dodržováno pravidlo nutnosti jednat s protistranou prostřednictvím zástupce, je-li zastoupena, dochází i k nepodloženým obviňováním a napadáním kolegů, nejsou dodržována pravidla soutěže, množí se nepovolená reklama, zejména prostřednictvím médií, nově vznikají problémy při prezentaci advokátů pomocí Internetu.

Protože novela zákona o advokacii předpokládá vyškrtnutí neplatičů ze seznamu advokátů přímo ze zákona, odpadne značná část věcí, které dříve musely rozhodovat kárné senáty a ty se budou moci věnovat kvalitnějšímu rozhodování ve věcech ostatních, u nichž se dá předpokládat další nárůst nápadu.

Úkolem kárné komise zvolené na příští volební období je docílit zrychlení kárného řízení, odstranit některé formální nedostatky řízení a zajišťovat větší účast členů komise na plenárních zasedáních. Aparát Komory, působící v oddělení pro věci kárné, se bude soustředit na kvalitnější přípravu věcí pro rozhodování senátů.

V uplynulém volebním období kárná komise jako celek úkoly, které pro ní plynou ze zákona, splnila, stejně jako většina jejích členů působících v kárných senátech. Proto je jim třeba za jejich práci poděkovat. Mnohonásobně je třeba poděkovat těm členům komise, kteří po řadě let působení v kárných senátech komisi se skončením volebního období opouštějí a dále nekandidují. Spolu s nimi je třeba poděkovat i malému kolektivu pracovníků aparátu oddělení pro věci kárné, který obětavě zajišťoval podmínky pro činnost komise i kárných senátů.

Zpráva o činnosti zkušební komise České advokátní komory pro advokátní zkoušky a uznávací zkoušky

Zkušební komise pro advokátní a uznávací zkoušky má v současné době 92 členů jmenovaných na návrh Komory a předsedy Nejvyššího soudu ministrem spravedlnosti.

Pro provádění advokátních zkoušek bylo jmenováno 80 členů zkušební komise s určením pro jednotlivé zkušební obory, které jsou předmětem advokátní zkoušky. Jsou to: ústavní a správní právo, trestní právo, občanské, rodinné a pracovní právo, obchodní právo a předpisy upravující výkon advokacie.

Pro uznávací zkoušky bylo jmenováno 12 členů zkušební komise. U těchto zkoušek se vyžaduje znalost předpisů upravujících poskytování právních služeb a základů ústavního práva a soukromého práva České republiky.

Zkušební komise z hlediska profese svých členů se skládá více než polovinou z advokátů, ve zbývajících částí jsou členy zkušební komise převážně soudci, ať již Ústavního soudu ČR, Nejvyššího soudu ČR či Vrchního soudu v Praze. Několik členů zkušební komise je z řad vysokoškolských učitelů.

Na prvním zasedání zkušební komise byl zvolen jejím předsedou JUDr. Milan Skalník a místopředsedkyní JUDr. Lygie Snášelová.

Podle čl. 19 odst. 6 Organizačního řádu ČAK svolával předseda zkušební komise zkušební komisi podle potřeby k zasedáním, na nichž zaujímala stanoviska k zobecnění poznatků z advokátních a uznávacích zkoušek, projednávala zprávy o výsledcích advokátních a uznávacích zkoušek, věnovala se revizi seznamu právních předpisů, jejichž znalost je u advokátních zkoušek vyžadována, vytvoření souboru otázek pro uznávací zkoušky aj.

Předseda zkušební komise podával představenstvu pravidelně informace o průběhu a výsledcích advokátních a uznávacích zkoušek uskutečněných v jednotlivých zkuškových termínech.

Podle počtu uchazečů, jimž bylo po splnění předpokladů potřebných pro výkon zkoušky Komorou umožněno vykonání zkoušky, určoval předseda zkušební komise potřebný počet zkušebních senátů a určoval jejich členy pro jednotlivé zkušební obory. V některých zkuškových termínech bylo pro velký počet uchazečů o zkoušku ustanoveno až 11 pětičlenných zkušebních senátů. V souladu s § 3 advokátního zkušebního řádu předsedal vždy senátu člen určený pro obor předpisů upravujících poskytování právních služeb.

Písemná část advokátní zkoušky spočívá ve vypracování zadané písemné práce, a to na základě obsahu soudních či jiných spisů nebo na podkladě písemné

skutkové informace. Písemná i ústní část advokátní zkoušky tvoří jeden celek tak, aby advokátní zkouška ověřila, jak je uchazeč schopen aplikovat a interpretovat příslušný právní předpis.

Pro umožnění řádné přípravy na advokátní zkoušku vydala Komora v souladu s § 1 odst. 2 advokátního zkušebního řádu seznam předpisů, jejichž znalost je u advokátní zkoušky vyžadována, a to s rozlišením předpisů, kde je vyžadována znalost podrobná, a předpisů, u nichž postačí znalost obecná. Jak již bylo naznačeno, tento seznam zkušební komise z hlediska jeho aktuálnosti pravidelně upravovala, zejména s ohledem na časté novelizace našeho právního řádu.

Uznávací zkoušky se provádějí formou písemných testů. Pro tyto zkoušky byl zkušební komisí vypracován tzv. základní soubor otázek, z nichž bylo vždy pro jeden zkouškový termín za účasti notáře vylosováno 20 otázek, které byly předmětem zkoušky.

Vzhledem k tomu, že advokátní zkušební řád umožňuje uchazečům o uznávací zkoušku (zahraničním advokátům) zkoušku složit v cizím jazyku, museli být u těchto zkoušek ustanovováni z členů zkušební komise ti, kteří ovládají jazyk, v němž se bude zkouška skládat. Běžně byla zkouška skládána v angličtině, němčině a francouzštině. Do těchto jazyků byly také přeloženy zkušební otázky – testy, a pro umožnění řádné přípravy na zkoušku byly uchazečům podle jejich volby jazyka, v němž budou zkoušku skládat, v potřebném předstihu zasílány překlady předpisů upravujících poskytování právních služeb a specifikovány okruhy problematiky ze základů ústavního práva a soukromého práva ČR.

Výsledky zkoušek byly oznamovány předsedou senátu uchazečům bezprostředně po poradě senátu za přítomnosti ostatních členů senátu a vydávána jim osvědčení o vykonání zkoušky. V souladu s § 10 advokátního zkušebního řádu byly o průběhu zkoušky vyhotovovány podrobné protokoly. Tyto protokoly a písemnosti týkající se advokátních a uznávacích zkoušek jsou řádně archivovány (skartační doba 50 let).

Výsledky advokátních zkoušek:

Rok 1997

Zkoušky proběhly ve dvou zkouškových termínech a podrobilo se jim 177 advokátních koncipientů.

Prospělo	139 adv. koncipientů
z toho s prospěchem výtečně	42 adv. koncipientů
Neprospělo	38 adv. koncipientů

Rok 1998

Zkoušky proběhly ve čtyřech zkuškových termínech a podrobilo se jim 320 advokátních koncipientů.

Prospělo	248 adv. koncipientů
z toho s prospěchem výtečně	64 adv. koncipientů
Neprospělo	72 adv. koncipientů

Rok 1999 – I. pololetí

Zkoušky proběhly ve dvou zkuškových termínech a podrobilo se jim 146 advokátních koncipientů.

Prospělo	124 adv. koncipientů
z toho s prospěchem výtečně	27 adv. koncipientů
Neprospělo	22 adv. koncipientů

Pro rok 1999 jsou na II. pololetí vypsány ještě dva zkušební termíny.

Výsledky uznávacích zkoušek:

Rok 1997

Zkoušky proběhly ve dvou zkuškových termínech a podrobilo se jim 105 zahraničních advokátů.

Prospěl	101 zahraniční advokát
Neprospěli	4 zahraniční advokáti

Rok 1998

Zkoušky proběhly ve dvou zkuškových termínech a podrobilo se jim 35 zahraničních advokátů.

Prospělo	33 zahraničních advokátů
Neprospěli	2 zahraniční advokáti

Rok 1999 – I. pololetí

Pro I. pololetí byl vypsán jeden zkuškový termín, v němž se podrobilo zkoušce 20 zahraničních advokátů.

Prospělo	19 zahraničních advokátů
Neprospěl	1 zahraniční advokát

Ve II. pololetí proběhnou zkoušky ještě v jednom zkuškovém termínu.

Jak je patrné ze shora uvedeného přehledu výsledku advokátních zkoušek, zlepšil se v roce 1999 poměr úspěšnosti výsledků těchto zkoušek. Jistě na tuto zlepšující se tendenci má nemalý vliv i nový, intenzivnější způsob vzdělávání advokátních koncipientů. Jedním z povinných předpokladů pro připuštění

k advokátní zkoušce také je, že koncipient absolvoval aspoň povinné vzdělávací akce. Podstatný vliv na výsledek zkoušky má ovšem to, jakých zkušeností nabyl koncipient v průběhu své praxe. Jestliže se v průběhu praxe vůbec nezabýval např. agendou trestní, je při zkoušce z trestního práva velmi znevýhodněn z hlediska praktické právní aplikace, která je na něm vyžadována. Totéž platí na úseku práva občanského, obchodního i správního.

Na základě poznatků z advokátních zkoušek se představenstvo ČAK tímto stavem zabývalo a v usnesení o výchově advokátních koncipientů ze dne 10. března 1998 uložilo advokátům, u nichž je koncipient v pracovním poměru po dobu alespoň šesti měsíců, umožnit koncipientovi, aby v dalším průběhu právní praxe vykonal praxi nepřesahující tři měsíce u jiného advokáta, soudce, státního zastupitelství, notáře, patentového zástupce, daňového poradce anebo u tuzemského či zahraničního stálého rozhodčího soudu, popřípadě i u jiného tuzemského nebo zahraničního subjektu či orgánu, pokud jde o praxi právní, která přispěje k jeho výchově. Této možnosti by mělo být využíváno zejména koncipienty u advokáta, který se specializuje výlučně či převážně na agendu jen určitého právního odvětví.

Je ovšem nutno poznamenat, že i v případech, kdy koncipient vykáže při zkoušce určité odborné nedostatky, přihlíží komise při jeho hodnocení zejména k tomu, zda je schopen samostatného výkonu advokacie z hlediska svých reakcí, pohotovosti atd. Zkušební komise, která byla na konci roku 1996 ustavena, byla do současné doby 3x doplněna, a to tak, že se téměř výlučně skládá z právnických praktiků, ať již jsou advokáty nebo soudci. To samo již zaručuje, že zkoušky nejsou školometským vyžadováním teoretických znalostí, ale že jsou zaměřeny na řádný a etický výkon právníckého povolání.

Návrh usnesení sněmu, kterým se schvaluje organizační řád České advokátní komory

Sněm České advokátní komory se usnesl podle § 43 písm. b) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění zákona č. 100/1999 Sb. (dále jen „zákon“) takto:

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Čl. 1

Účel organizačního řádu

Účelem organizačního řádu je podrobněji upravit

- a) organizační uspořádání České advokátní komory (dále jen „Komora“) a kanceláře Komory (dále jen „kancelář“) a způsob, jakým jednají a rozhodují orgány Komory,
- b) vedení seznamu advokátů, seznamu advokátních koncipientů a seznamu sdružení a veřejných obchodních společností, které vykonávají advokacii,
- c) hospodaření Komory.

Čl. 2

Sídlo Komory

Sídlem Komory je Národní tř. 16, 110 00 Praha 1.

Čl. 3

Jednání jménem Komory

(1) Jménem Komory jedná předseda Komory (dále jen „předseda“) jako její statutární orgán.

(2) Ve stejném rozsahu jako předseda je oprávněn jednat jménem Komory i místopředseda Komory (dále jen „místopředseda“), který zastupuje předsedu podle čl. 13 odst. 3. Místopředseda, který byl pověřen předsedou trvalým výkonem některých jeho pravomocí nebo činností podle čl. 13 odst. 2, je oprávněn jednat jménem Komory ve věcech, které jsou s výkonem těchto pravomocí nebo činností spojeny.

(3) K jednání jménem Komory v určitých věcech mohou být předsedou pověřeny i další osoby; takové jednatelské oprávnění může být obsaženo i v kancelářském řádu (čl. 40).

(4) Plnou moc k jednání jménem Komory nebo na její účet uděluje předseda; jedná-li se však o plnou moc k jednání jménem Komory ve všech věcech, může tak předseda učinit pouze s předchozím souhlasem představenstva.

ČÁST DRUHÁ ORGÁNY KOMORY

Oddíl první Sněm

Čl. 4

Pozvánka na sněm a návrh pořadu jednání sněmu

(1) Pozvánka na sněm (§ 42 odst. 6 zákona) musí obsahovat datum a místo konání sněmu, začátek jednání sněmu a návrh pořadu jednání sněmu.

(2) Má-li sněm schválit, změnit či doplnit stavovský předpis, jednací řád sněmu nebo volební řád, musí být advokátům zaslán nejpozději jeden měsíc před konáním sněmu návrh příslušného usnesení sněmu. Nenavrhne-li svolavatel sněmu, aby sněm schválil jednací řád sněmu nebo volební řád a neusnese-li se sněm jinak, použijí se při jednání sněmu nebo při volbě či odvolání členů a náhradníků orgánů Komory uvedených v § 43 písm. a) zákona jednací řád sněmu a volební řád sněmem již dříve schválené.

(3) Svolavatel na pořad jednání sněmu navrhne vždy volbu orgánů sněmu (čl. 5). Svolává-li představenstvo řádný sněm (§ 42 odst. 3 zákona), navrhne vždy na pořad jednání sněmu i

- a) projednání a schválení zprávy o činnosti představenstva, kontrolní rady, kárné komise a zkušební komise pro advokátní zkoušky a uznávací zkoušky (dále jen „zkušební komise“) za období od posledního sněmu,
- b) volbu členů a náhradníků orgánů Komory uvedených v § 43 písm. a) zákona.

Čl. 5

Orgány sněmu

Sněm volí z řad přítomných advokátů, případně odvolává

- a) předsednictvo sněmu, které řídí jednání sněmu,

- b) volební komisi, která organizuje volbu, popřípadě odvolání členů a náhradníků orgánů Komory uvedených v § 43 písm. a) zákona,
- c) mandátovou komisi, která dohlíží nad hlasováním na sněmu a rozhoduje, zda usnesení sněmu bylo přijato či nikoliv,
- d) návrhovou komisi, která eviduje a předkládá návrhy na usnesení sněmu předložené svolavatelem sněmu a advokáty,
- e) další komise, případně jiné orgány sněmu, usnese-li se sněm na jejich zřízení.

Čl. 6

Jednání sněmu

(1) Jednání sněmu řídí předsednictvo sněmu; do jeho zvolení řídí jednání sněmu pověřený člen představenstva.

(2) Sněm nejprve schválí svůj jednací řád; ustanovení čl. 4 odst. 2 věta druhá tím není dotčeno. Po schválení jednacího řádu zvolí sněm orgány sněmu (čl. 5) a na základě návrhu svolavatele schválí pořad svého jednání. Dále pokračuje jednání sněmu podle schváleného pořadu jednání.

(3) Podrobnosti o jednání sněmu a o orgánech sněmu a o jejich volbě, popřípadě odvolání, stanoví jednací řád sněmu.

Oddíl druhý Představenstvo

Čl. 7

Působnost

(1) Mimo působnosti stanovené v právních předpisech, v tomto organizačním řádu, jakož i v jiných stavovských předpisech přísluší představenstvu dále zejména

- a) určovat na základě návrhu předsedy a po vyjádření předsedy kontrolní rady a předsedy kárné komise organizaci kanceláře a rozhodovat o organizačních změnách ve smyslu pracovněprávních předpisů;
- b) udělovat předsedovi předchozí souhlas ke jmenování, případně odvolání tajemníka Komory (dále jen „tajemník“),
- c) rušit opatření nebo rozhodnutí předsedy učiněná podle § 45 odst. 4 věta druhá zákona,
- d) podávat ministru spravedlnosti návrhy na jmenování členů zkušební komise,
- e) schvalovat zprávu o činnosti představenstva předkládanou sněmu,

- f) podávat na základě žádosti advokáta, státního orgánu nebo jiné osoby stanovisko představenstva k výkladu právních předpisů upravujících advokacii a stanoviských předpisů, pokud je to z důvodu spornosti věci nezbytné; ustanovení čl. 21 odst. 3 tím není dotčeno. Představenstvo je oprávněno rozhodnout o uveřejnění stanoviska ve Věstníku České advokátní komory (dále jen „Věstník“),
- g) rozhodovat o zřízení regionálního střediska Komory (čl. 27) a jmenovat z řad advokátů a odvolávat regionální představitele Komory.
- (2) Představenstvo volí ze svých členů tajnou volbou na funkční období stanovené v usnesení o volbě předsedu a tři místopředsedy; představenstvo je oprávněno předsedu a místopředsedy stejným způsobem kdykoliv odvolat.

Čl. 8

Schůze představenstva

(1) Schůze představenstva (dále jen „schůze“) se konají zpravidla desetkrát ročně; svolává je předseda.

(2) Předseda je povinen svolat schůzi, požádá-li ho o to písemně místopředseda nebo alespoň čtvrtina členů představenstva; nesvolá-li předseda v takovém případě představenstvo do jednoho týdne ode dne doručení žádosti, je představenstvo oprávněno svolat kterýkoliv ze žadatelů o jeho svolání.

(3) Schůze se zpravidla svolává písemnou pozvánkou doručenou nejpozději jeden týden přede dnem konání schůze; pozvánka na schůzi se zasílá též náhradníkům představenstva a na vědomí i předsedovi kontrolní rady a předsedovi kárné komise. Pozvánka na schůzi musí obsahovat pořad jejího jednání a musejí být k ní připojeny písemné materiály, které mají být na schůzi projednány.

(4) Návrh pořadu jednání schůze určuje svolavatel. Na pořad jednání schůze musí však být zařazena i jakákoliv jiná věc, o jejíž zařazení požádal písemně nejpozději jeden týden před zahájením schůze kterýkoliv člen představenstva a ke své žádosti přiložil písemný návrh usnesení představenstva s jeho odůvodněním.

(5) Neusnese-li se představenstvo jinak, jsou jeho schůze neveřejné; ustanovení čl. 36 odst. 3 tím není dotčeno. Ze schůze nemohou být vyloučeni náhradníci představenstva.

(6) Schůzi představenstva řídí předseda Komory; do jeho zvolení řídí schůzi nejstarší člen představenstva.

(7) Představenstvo je schopné se usnášet, je-li přítomna většina jeho členů.

(8) Představenstvo se usnává veřejným hlasováním; na žádost alespoň dvou přítomných členů představenstva se hlasuje tajně.

(9) Nestanoví-li právní zákon nebo tento organizační řád jinak, je usnesení představenstva přijato, hlasovala-li pro něj většina členů představenstva přítomných na schůzi představenstva.

Čl. 9

Přijímání usnesení mimo schůzi

(1) Na základě návrhu předsedy může představenstvo přijmout usnesení i mimo schůzi; to neplatí

- a) jedná-li se o rozhodnutí podle § 44 odst. 3 zákona ve věci samé,
- b) jedná-li se o věc, ohledně které musí být usnesení představenstva podle právního předpisu nebo tohoto organizačního řádu přijato kvalifikovanou většinou,
- c) projeví-li písemně nesouhlas s takovým přijetím usnesení kterýkoliv člen představenstva.

(2) Návrh na přijetí usnesení představenstva mimo schůzi musí být písemný a musí být doručen všem členům představenstva; návrh musí obsahovat plné znění navrženého usnesení a stanovit lhůtu k vyjádření.

(3) Usnesení je přijato, pokud s ním ve lhůtě k vyjádření podle odstavce 2 vyslovila písemně souhlas většina všech členů představenstva.

(4) Usnesení přijaté mimo schůzi se zaznamená do zápisu z nejbližší schůze představenstva.

Čl. 10

Kooptace členů představenstva

(1) Představenstvo je povinno doplnit z řad náhradníků nového člena představenstva podle § 44 odst. 2 zákona na nejbližší schůzi následující poté, co funkce dosavadního člena představenstva zanikla.

(2) O doplnění představenstva podle odstavce 1 se představenstvo usnáší veřejným hlasováním; ustanovení čl. 8 odst. 8 část věty za středníkem se nepoužije. O jednotlivých náhradnících se hlasuje v pořadí určeném podle počtu hlasů, které získali při své volbě na sněmu.

Čl. 11

Postup představenstva ve správním řízení

V řízení ve věcech uvedených v § 44 odst. 3 zákona postupuje představenstvo přiměřeně podle čl. 8 odst. 5 až 9, nestanoví-li zákon nebo správní řád jinak.

Oddíl třetí Předseda

Čl. 12

(1) Mimo působnosti stanovené v právních předpisech, v tomto organizačním řádu, jakož i v jiných stavovských předpisech přísluší předsedovi dále zejména

- a) reprezentovat Komoru ve vztahu k advokátům a jiným osobám,
- b) řídit kancelář, a to zpravidla prostřednictvím tajemníka,
- c) řídit regionální představitele Komory,
- d) podepisovat stavovské předpisy,
- e) předkládat ministru spravedlnosti stavovské předpisy podle § 50 odst. 1 zákona,
- f) podepisovat rozhodnutí Komory vydaná v řízení podle § 55 a násl. zákona,
- g) zajišťovat výkon rozhodnutí vydaných v kárném řízení,
- h) zajišťovat redakci Věstníku,
- ch) rozhodovat o odvoláních proti rozhodnutím tajemníka o žádostech o poskytnutí informace podle právních předpisů o svobodném přístupu k informacím,
- i) posuzovat žádosti o zápis do seznamu advokátů nebo do seznamu advokátních koncipientů a zápisy do těchto seznamů provádět. Předseda je však oprávněn předložit tyto žádosti k posouzení představenstvu; učiní-li tak, je předseda usnesením představenstva vázán,
- j) uznávat jinou odbornou zkoušku v oblasti právní praxe za zkoušku advokátní. Předseda je však oprávněn předložit žádost o uznání jiné odborné zkoušky v oblasti právní praxe k posouzení představenstvu; učiní-li tak, je předseda usnesením představenstva vázán,
- k) uznávat jinou právní praxi za praxi advokátního koncipienta. Předseda je však oprávněn předložit žádost o uznání jiné právní praxe k posouzení představenstvu; učiní-li tak, je předseda usnesením představenstva vázán.

(2) Rozhodnutí a opatření podle § 45 odst. 4 zákona ve věcech, které se mohou dotknout činnosti kontrolní rady, kárné komise nebo zkušební komise, činí předseda po vyjádření předsedů těchto orgánů Komory.

(3) Předseda je povinen informovat představenstvo na jeho nejbližší schůzi o všech významnějších opatřeních a rozhodnutích, která podle § 45 odst. 4 zákona učinil, jakož i o všech dalších skutečnostech významných pro postavení a činnost Komory, o nichž se v souvislosti s výkonem své funkce dozvěděl.

Oddíl čtvrtý
Místopředsedové

Čl. 13

(1) Místopředsedům přísluší působnost stanovená tímto organizačním řádem, jinými stavovskými předpisy a usneseními představenstva.

(2) Předseda je oprávněn pověřit místopředsedy trvalým výkonem některých pravomocí nebo činností, které jsou svěřeny do jeho působnosti. To neplatí,

- a) jestliže je takový postup vyloučen právním nebo stavovským předpisem,
- b) jedná-li se o činnosti uvedené v čl. 12 odst. 1 písm. ch) až k).

(3) Nemůže-li předseda svoji funkci, byť i dočasně, vykonávat, zastupují jej místopředsedové způsobem určeným představenstvem.

(4) Vykonávají-li místopředsedové podle odstavce 2 nebo 3 pravomoci nebo činnosti, které jsou svěřeny do působnosti předsedy, jsou povinni dodržovat všechny povinnosti, které předsedovi v souvislosti s výkonem těchto pravomocí nebo činností ukládají právní a stavovské předpisy.

Oddíl pátý
Kontrolní rada

Čl. 14

Počet členů a náhradníků
kontrolní rady

Kontrolní rada má 36 členů a 5 náhradníků.

Čl. 15

Předseda a místopředsedové
kontrolní rady

(1) Kontrolní rada volí ze svých členů tajnou volbou na funkční období stanovené v usnesení o volbě předsedu a dva místopředsedy kontrolní rady; kontrolní rada je oprávněna předsedu a místopředsedy kontrolní rady stejným způsobem kdykoliv odvolat.

(2) Místopředsedové kontrolní rady zastupují předsedu kontrolní rady způsobem určeným kontrolní radou, nemůže-li předseda kontrolní rady svoji funkci, byť i jen dočasně, vykonávat.

Čl. 16 Působnost

(1) Kontrolní rada vykonává působnost stanovenou zákonem a kárným řádem.

(2) Kontrolní rada dále

- a) zobecňuje výsledky své činnosti a je oprávněna předkládat ostatním orgánům Komory svá doporučení,
- b) předkládá představenstvu ke schválení pravidla pro vyřizování stížností podaných Komoře na advokáty nebo zaměstnance Komory. Předseda uveřejní pravidla ve Věstníku,
- c) schvaluje zprávu o své činnosti a předkládá ji sněmu. Součástí zprávy je i zpráva o činnosti předsedy kontrolní rady jako kárného žalobce.

Čl. 17 Jednání kontrolní rady

(1) Usnesení kontrolní rady je přijato, hlasovala-li pro ně většina členů kontrolní rady přítomných na schůzi kontrolní rady.

(2) Usnesení kontrolní rady, kterým se

- a) schvaluje žádost, aby představenstvo svolalo sněm (§ 42 odst. 4 zákona),
- b) svolává sněm (§ 42 odst. 4 zákona),
- c) pozastavuje potvrzené rozhodnutí představenstva a svolává sněm (§ 46 odst. 5 zákona),

je však přijato pouze tehdy, hlasovaly-li pro něj alespoň dvě třetiny všech členů kontrolní rady.

(3) Pro kontrolní radu se použijí přiměřeně ustanovení čl. 8 odst. 1 až 8 a čl. 9 a 10.

Čl. 18 Předseda kontrolní rady jako kárný žalobce

(1) Předsedovi kontrolní rady jako kárnému žalobci přísluší oprávnění a povinnosti stanovené zákonem a advokátním kárným řádem.

(2) V kárném řízení může předsedu kontrolní rady jako kárného žalobce zastoupit kterýkoliv člen kontrolní rady, který k tomu byl předsedou kontrolní rady písemně zmocněn; ustanovení čl. 15 odst. 2 tím není dotčeno.

Oddíl šestý
Kárná komise

Čl. 19

Počet členů kárné komise

Kárná komise má 61 členů.

Čl. 20

Předseda a místopředseda kárné komise

(1) Kárná komise volí ze svých členů tajnou volbou na funkční období stanovené v usnesení o volbě předsedu a dva místopředsedy kárné komise; kárná komise je oprávněna předsedu a místopředsedy kárné komise stejným způsobem kdykoliv odvolat.

(2) Místopředsedové kárné komise zastupují předsedu kárné komise způsobem určeným kárnou komisí, nemůže-li předseda kárné komise svoji funkci, byť i jen dočasně, vykonávat.

Čl. 21

Působnost

(1) Kárná komise vykonává působnost stanovenou zákonem a kárným řádem.

(2) Kárná komise dále

- a) zobecňuje poznatky z rozhodování v kárném řízení a je oprávněna předkládat ostatním orgánům Komory svá doporučení,
- b) schvaluje zprávu o své činnosti a předkládá ji sněmu; součástí zprávy je i zpráva o činnosti kárných senátů.

(3) Kárná komise je oprávněna schválit na základě žádosti kontrolní rady, představenstva nebo předsedy kárné komise stanovisko k výkladu právního nebo stavovského předpisu za účelem zajištění jednotnosti rozhodování v kárném řízení. K jednání, na kterém bude kárná komise stanovisko projednávat, přizve předseda kárné komise předsedu, předsedu kontrolní rady a předsedy odvolacích senátů, popřípadě si předem vyžádá i jejich písemné vyjádření. Předseda kárné komise uveřejní stanovisko ve Sbirce kárných rozhodnutí České advokátní komory (čl. 39 odst. 3).

Čl. 22

Jednání kárné komise

(1) Předseda kárné komise svolává kárnou komisi k plenárnímu zasedání nejméně jednou ročně.

(2) Pro kárnou komisi se použijí přiměřeně ustanovení čl. 8 odst. 2 až 9 a čl. 9.

Čl. 23

Působnost předsedy kárné komise v kárném řízení

Předseda kárné komise vykonává v kárném řízení působnost stanovenou zákonem a advokátním kárným řádem.

Oddíl sedmý Zkušební komise

Čl. 24

Předseda a místopředsedové zkušební komise

(1) Zkušební komise volí ze svých členů tajnou volbou na dobu tří let předsedu a dva místopředsedy zkušební komise a je oprávněna je z jejich funkce stejným způsobem kdykoliv odvolat; předsedou nebo místopředsedou zkušební komise může být zvolen jen advokát.

(2) Místopředsedové zkušební komise zastupují předsedu zkušební komise, nemůže-li předseda zkušební komise svoji funkci, byť i jen dočasně, vykonávat.

(3) Předseda zkušební komise je oprávněn pověřit místopředsedy zkušební komise trvalým výkonem některých pravomocí nebo činností, které jsou svěřeny do jeho působnosti; to neplatí, jestliže je takový postup vyloučen právním nebo stavovským předpisem.

Čl. 25

Působnost

(1) Členové zkušební komise působí v souladu s advokátním zkušebním řádem ve zkušebních senátech při advokátních zkouškách a uznávacích zkouškách.

(2) Zkušební komise

a) schvaluje v souladu s advokátním zkušebním řádem seznam předpisů, jejichž znalost je vyžadována u advokátních zkoušek a uznávacích zkoušek,

- b) zobecňuje poznatky z advokátních zkoušek a uznávacích zkoušek a je oprávněna předkládat ostatním orgánům Komory svá doporučení,
- c) schvaluje zprávu o své činnosti předkládanou sněmu; součástí zprávy je i zpráva o činnosti senátů při advokátních zkouškách a uznávacích zkouškách.

Čl. 26

Jednání zkušební komise

(1) Předseda zkušební komise svolává zkušební komisi k plenárnímu zasedání nejméně jednou ročně.

(2) K volbě nebo odvolání předsedy a místopředsedů zkušební komise je nutný souhlas nadpoloviční většiny všech členů zkušební komise.

(3) Pro zkušební komisi se použijí přiměřeně ustanovení čl. 8 odst. 2 až 9.

Oddíl osmý

Regionální střediska Komory a jiné orgány Komory

Čl. 27

Regionální středisko Komory

(1) Představenstvo je oprávněno zřídit regionální středisko Komory (dále jen „regionální středisko“); regionální středisko není právnickou osobou.

(2) Představenstvo v usnesení o zřízení regionálního střediska zejména vymezí území, na které se vztahuje působnost regionálního střediska (dále jen „region“), stanoví podrobněji činnosti, které regionální středisko zajišťuje, a upraví způsob jeho financování.

(3) V čele regionálního střediska stojí regionální představitel Komory (dále jen „regionální představitel“); regionální představitel je ze své činnosti odpovědný představenstvu. Představenstvo je oprávněno jmenovat zástupce regionálního představitele, který zastupuje regionálního představitele, nemůže-li svoji funkci, byť i dočasně, vykonávat; zástupců regionálního představitele může být jmenováno i více.

(4) Představenstvo je oprávněno zřídit stálý regionální úřad Komory, který organizačně a technicky zajišťuje činnost regionálního představitele.

(5) Regionální středisko zejména

- a) podílí se v součinnosti s kanceláří na výchově advokátních koncipientů a dalším vzdělávání advokátů,
- b) zprostředkovává informace mezi advokáty a advokátními koncipienty v regionu a představenstvem, popřípadě i jinými orgány Komory,

- c) v součinnosti s předsedou reprezentuje Komoru ve vztahu k soudním orgánům, státnímu zastupitelství a jiným orgánům působícím v regionu při řešení obecných otázek souvisejících s výkonem advokacie a postavením advokátů,
- d) podílí se na zajišťování právní pomoci osobám, které se nemohou domoci poskytnutí právních služeb advokátem (§ 18 odst. 2 zákona),
- e) podává předsedovi podněty k ustanovení zástupce advokáta nebo určení nástupce advokáta podle § 27 zákona, popřípadě k přijetí jiných vhodných opatření za účelem ochrany práv a právem chráněných zájmů klientů,
- f) podává na žádost advokátů nebo advokátních koncipientů vyjádření k jejich žádostem o snížení nebo prominutí příspěvku na činnost Komory anebo o prodloužení jeho splatnosti, jakož i k žádostem o čerpání prostředků ze sociálního fondu Komory,
- g) vykonává další činnosti stanovené představenstvem nebo stavovským předpisem.

Čl. 28

Jiné orgány Komory

(1) Představenstvo je oprávněno zřídit jiné orgány Komory (§ 41 odst. 2 zákona).

(2) Představenstvo v usnesení o zřízení jiného orgánu Komory podle odstavce 1 zejména stanoví jeho úkoly a způsob jeho jednání a financování.

Oddíl devátý

Společná ustanovení o orgánech Komory

Čl. 29

Neslučitelnost funkcí

Člen představenstva nemůže být současně členem kontrolní rady nebo kárné komise a člen kontrolní rady nemůže být současně členem kárné komise; to platí obdobně i pro náhradníky těchto orgánů Komory.

Čl. 30

Osobní výkon funkce

(1) Členové orgánů Komory jsou povinni vykonávat své funkce osobně.

(2) Zastoupení při výkonu funkce je nepřípustné, ledaže to právní předpis, tento organizační řád nebo jiný stavovský předpis dovoluje.

Čl. 31

Vyloučení členů orgánů Komory

(1) Z hlasování orgánů Komory jsou vyloučeni ti jejich členové, u nichž lze mít důvodnou pochybnost o jejich nepodjatosti pro jejich poměr k projednávané záležitosti nebo k osobám, kterých se tato záležitost týká; rozhodne-li tak příslušný orgán Komory, projednává se věc v nepřítomnosti vyloučeného člena.

(2) Člen orgánu Komory je povinen předsedovi tohoto orgánu bez odkladu oznámit všechny skutečnosti, pro které by mohl být podle odstavce 1 vyloučen z hlasování.

(3) Byl-li člen orgánů Komory vyloučen podle odstavce 1 z hlasování, má se pro účely stanovení schopnosti tohoto orgánu Komory k usnášení za to, že je hlasování přítomen.

(4) Předseda, předsedové a místopředsedové orgánů Komory jsou za podmínek uvedených v odstavci 1 vyloučeni z rozhodování, popřípadě z přijímání jiných opatření, které jim byly svěřeny právním předpisem, tímto organizačním řádem nebo jiným stavovským předpisem.

(5) Tajemník je za podmínek uvedených v odstavci 1 vyloučen z rozhodování podle čl. 36 odst. 5; je-li tajemník z rozhodování vyloučen, určí předseda za městsnance Komory, který ve věci rozhodne.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se nepoužijí, stanoví-li něco jiného o vyloučení členů orgánů Komory zákon.

Čl. 32

Odstoupení z členství nebo z funkce
v orgánech Komory

(1) Z členství nebo z funkce v orgánech Komory lze odstoupit; odstoupení musí být učiněno písemně a musí být adresováno předsedovi.

(2) Přijme-li předseda odstoupení, zaniká členství nebo funkce v orgánu Komory dnem, který určí předseda, nejpozději však patnáctým dnem poté, co mu bylo odstoupení doručeno.

(3) Nepřijme-li předseda odstoupení, zaniká členství nebo funkce v orgánu Komory patnáctým dnem poté, co mu bylo doručeno opětovné odstoupení.

(4) Předseda adresuje odstoupení ze své funkce představenstvu; ustanovení předchozích odstavců se použijí obdobně s tím, že působnost předsedy přísluší v tomto případě představenstvu.

Čl. 33

Náhrada hotových výdajů a náhrada za ztrátu času

Podrobnosti o poskytování náhrady hotových výdajů a náhrady za ztrátu času stráveného výkonem funkcí v orgánech Komory stanoví stavovský předpis schválený sněmem podle § 43 písm. e) zákona.

Čl. 34

Činnost nad rámec obvyklých povinností

Komora je oprávněna poskytnout přiměřenou odměnu členovi orgánu Komory, který na základě smlouvy uzavřené podle čl. 66 vykoná pro Komoru práce nebo jiné výkony, které zřejmě přesahují rámec obvyklých povinností vyplývajících z jeho členství nebo funkce v orgánu Komory.

ČÁST TŘETÍ KANCELÁŘ KOMORY

Čl. 35

Úkoly kanceláře Komory

Kancelář vytváří podmínky pro řádnou činnost všech orgánů Komory.

Čl. 36

Tajemník Komory

(1) V čele kanceláře stojí tajemník, který je přímo podřízen předsedovi; tajemník řídí činnost kanceláře v rozsahu určeném předsedou a podle jeho pokynů.

(2) Tajemník je jmenován předsedou po předchozím souhlasu představenstva; předseda může tajemníka po předchozím souhlasu představenstva odvolat.

(3) Tajemník organizačně a technicky zajišťuje činnost představenstva, účastní se jeho schůzí a zajišťuje pořizování zápisů ze schůzí představenstva.

(4) Tajemník vytváří podmínky pro řádnou činnost odvolacích senátů v kárném řízení.

(5) Tajemník rozhoduje o žádostech o poskytnutí informace podle právních předpisů o svobodném přístupu k informacím.

(6) Tajemník vykonává další činnosti stanovené představenstvem, předsedou, tímto organizačním řádem nebo kancelářským řádem.

Čl. 37
Organizace kanceláře

(1) Kancelář se člení na

- a) odbory,
- b) kontrolní oddělení a
- c) oddělení pro věci kárné.

(2) Počet odborů kanceláře podle odstavce 1 písm. a), jejich případné členění na nižší organizační útvary a náplň jejich činnosti určuje představenstvo [čl. 7 odst. 1 písm. a)]; podrobnosti stanoví kancelářský řád (čl. 40). Každý odbor je řízen vedoucím odboru, kterého jmenuje a odvolává předseda na návrh tajemníka. Vedoucí odboru je podřízen tajemníkovi, nerozhodne-li předseda jinak.

(3) Kontrolní oddělení je řízeno vedoucím, kterého jmenuje a odvolává předseda na návrh tajemníka a po vyjádření předsedy kontrolní rady. Vedoucí kontrolního oddělení je podřízen tajemníkovi; ve věcech spadajících do působnosti kontrolní rady je však oprávněn ukládat úkoly vedoucímu kontrolního oddělení předseda kontrolní rady a dávat mu za tím účelem i závazné pokyny.

(4) Oddělení pro věci kárné je řízeno vedoucím, kterého jmenuje a odvolává předseda na návrh tajemníka a po vyjádření předsedy kárné komise. Vedoucí oddělení pro věci kárné je podřízen tajemníkovi; ve věcech spadajících do působnosti kárné komise je však oprávněn ukládat úkoly vedoucímu oddělení pro věci kárné předseda kárné komise a dávat mu za tím účelem i závazné pokyny.

Čl. 38
Kontrolní oddělení

(1) Kontrolní oddělení vytváří podmínky pro řádnou činnost kontrolní rady.

(2) Kontrolní oddělení přijímá, eviduje a zajišťuje vyřizování stížností podaných Komoře na advokáty nebo zaměstnance Komory; zajišťuje dále, aby stěžovatel byl o postupu při vyřizování stížnosti pravidelně vyrozumíván. Za účelem posouzení důvodnosti stížnosti je kontrolní oddělení oprávněno vyžádat si od kteréhokoli útvaru kanceláře potřebné doklady a vyjádření.

(3) Kontrolní oddělení vytváří podmínky pro řádnou činnost předsedy kontrolní rady jako kárného žalobce, jakož i pro činnost advokátů pověřených předsedou kontrolní rady provedením přípravných úkonů potřebných k prověření, zda došlo ke kárnému provinění; za tím účelem zejména opatřuje od ostatních útvarů kanceláře, advokátů nebo jiných osob potřebné doklady a vyjádření, zajišťuje vypracování kárné žaloby a dalších podání předsedy kontrolní rady jako kárného

žalobce v kárném řízení, sleduje průběh kárného řízení a předkládá předsedovi kontrolní rady jako kárnému žalobci svá doporučení pro další postup v kárném řízení.

Čl. 39

Oddělení pro věci kárné

(1) Oddělení pro věci kárné vytváří podmínky pro řádnou činnost kárné komise.

(2) Kontrolní oddělení v kárném řízení

a) vytváří podmínky pro řádnou činnost předsedy kárné komise při plnění jeho úkolů v kárném řízení, jakož i pro řádnou činnost kárných senátů. Za tím účelem zejména zajišťuje podle pokynů předsedy kárného senátu jednání kárného senátu a obstarává důkazy, které mají být provedeny, předvolává k jednání kárného senátu účastníky kárného řízení a jiné osoby a zajišťuje vypracování písemných vyhotovení rozhodnutí vydaných v kárném řízení a jejich doručování,

b) sleduje, kdy rozhodnutí vydaná v kárném řízení nabyly právní moci nebo se stala vykonatelnými,

c) bez odkladu poté, co se stala rozhodnutí vydaná v kárném řízení, vykonatelnými, zajišťuje jejich výkon nebo navrhuje příslušnému orgánu Komory nebo útvaru kanceláře provedení jejich výkonu,

d) sleduje, zda a kdy byla rozhodnutí vydaná v kárném řízení vykonána.

(3) Oddělení pro věci kárné zajišťuje podle pokynů předsedy kárné komise redakci Sbírký kárných rozhodnutí České advokátní komory.

Čl. 40

Kancelářský řád

Předseda je oprávněn vydat na návrh tajemníka a po vyjádření předsedy kontrolní rady a předsedy kárné komise kancelářský řád, který stanoví pro činnost kanceláře podrobnější pravidla.

**ČÁST ČTVRTÁ
SEZNAMY VEDENÉ KOMOROU**

**Oddíl první
Obecná ustanovení**

**Čl. 41
Druhy seznamů**

Komora vede

- a) seznam advokátů (§ 4 zákona),
 - b) seznam advokátních koncipientů (§ 36 zákona),
 - c) seznam sdružení a veřejných obchodních společností vykonávajících advokacii (§ 11 odst. 2 zákona)
- (dále jen „seznamy“).

**Čl. 42
Způsob vedení seznamů**

Komora vede seznamy prostřednictvím záznamů na elektronických nosičích dat.

**Čl. 43
Veřejný přístup k seznamům**

(1) Do seznamů vedených Komorou (dále jen „seznamy“) může každý nahlédnout a pořizovat si z nich výpisy.

(2) Představenstvo je oprávněno stanovit, že Komora poskytne v některých případech jí pořízený výpis ze seznamu (§ 55d odst. 2 zákona) pouze proti přiměřené úhradě; předseda v takovém případě vydá na návrh tajemníka sazebník úhrad a uveřejní jej ve Věstníku.

(3) Komora uveřejňuje nebo zajišťuje uveřejnění seznamů, popřípadě podstatných údajů z nich tiskem.

(4) Záznamy v seznamu advokátů a v seznamu advokátních koncipientů, popřípadě podstatné údaje z nich uveřejňuje Komora průběžně ve Věstníku.

(5) Komora uveřejňuje seznam advokátů a seznam advokátních koncipientů, popřípadě podstatné údaje z nich i jiným zákonem stanoveným způsobem.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se nevztahují na údaje obsažené v seznamech, které jsou tímto organizačním řádem označeny za údaje neveřejné (čl. 46 odst. 6 a čl. 51 odst. 6).

Čl. 44

Provádění záznamů v seznamech

Provádění záznamů v seznamech zajišťuje na základě pokynu předsedy kancelář; podrobnosti stanoví kancelářský řád.

Oddíl druhý

Záznamy v seznamu advokátů

Čl. 45

Obecné ustanovení

V seznamu advokátů se záznamem vyznačují následující skutečnosti:

- a) zápis do seznamu advokátů,
- b) pozastavení výkonu advokacie,
- c) zánik pozastavení výkonu advokacie,
- d) vyškrtnutí ze seznamu advokátů.

Čl. 46

Záznam o zápisu do seznamu advokátů

(1) Záznam o zápisu do seznamu advokátů obsahuje tyto údaje:

- a) den, kdy došlo k zápisu do seznamu advokátů,
- b) jméno a příjmení advokáta a jeho akademické tituly,
- c) rodné číslo advokáta,
- d) adresu bydliště advokáta, jejíž součástí musí být název obce (města), popřípadě i název části obce (města), název ulice, číslo popisné a orientační a příslušné poštovní směrovací číslo,
- e) údaj o telekomunikačních spojeních do bydliště advokáta,
- f) identifikační číslo advokáta,
- g) registrační číslo advokáta přidělené mu Komorou,
- h) adresu sídla advokáta s tím, že písmeno d) se použije obdobně,
- ch) údaj o telekomunikačních spojeních do sídla advokáta,
- i) údaj o tom, že advokát byl zapsán do seznamu advokátů podle § 5 odst. 2 zákona, označení cizího státu, v němž advokát získal oprávnění k poskytování právních služeb, jakož i označení příslušného orgánu tohoto státu podle § 35d zákona,
- j) údaj o způsobu, jakým advokát vykonává advokacii,

- k) název (obchodní jméno) sdružení, v němž advokát vykonává advokacii, adresu jeho sídla s tím, že písmeno d) se použije obdobně, údaj o telekomunikačních spojeních do sídla sdružení a jména, příjmení a registrační čísla všech advokátů, kteří jsou účastníky sdružení,
- l) obchodní jméno společnosti, v níž advokát vykonává advokacii, adresu jejího sídla s tím, že písmeno d) se použije obdobně, identifikační číslo společnosti, údaj o telekomunikačních spojeních do sídla společnosti a jména, příjmení a registrační čísla všech advokátů, kteří jsou společníky společnosti,
- m) adresu pobočky či jiné obdobné organizační složky advokáta, sdružení nebo společnosti, v níž advokát poskytuje pravidelně právní služby s tím, že písm. d) se použije obdobně, a údaj o telekomunikačních spojeních do sídla pobočky (jiné obdobné organizační složky),
- n) údaj o jazykových znalostech advokáta,
- o) údaj o odborném zaměření advokáta,
- p) údaj o tom, že advokátovi bylo uloženo v kárném řízení kárné opatření veřejného napomenutí, pokuty, dočasného zákazu výkonu advokacie nebo vyškrtnutí ze seznamu advokátů.

(2) Údaje uvedené v odstavci 1 písm. b) až f) a h) až m) musí být uvedeny v žádosti o zápis do seznamu advokátů nebo, je-li to povahou věci vyloučeno, písemně oznámeny Komoře nejpozději do dvou týdnů ode dne zápisu do seznamu advokátů, popřípadě ode dne, kdy příslušná skutečnost nastala; tyto údaje se považují za skutečnosti nezbytné pro vedení seznamu advokátů podle § 29 odst. 1 zákona. Údaj uvedený v odstavci 1 písm. k) musí advokát doložit originálem nebo úředně ověřenou kopií písemné smlouvy podle § 14 odst. 1 zákona; údaj uvedený v odstavci 1 písm. l) musí advokát doložit originálem nebo úředně ověřenou kopií výpisu z obchodního rejstříku.

(3) Advokát je povinen oznámit písemně Komoře změnu údajů uvedených v odstavci 2, a to nejpozději do jednoho týdne, co nastala.

(4) Údaje uvedené v odstavci 1 písm. n) a o) se vyznačí v seznamu advokátů na základě písemné žádosti advokáta.

(5) Údaj uvedený v odstavci 1 písm. p) se vyznačí v seznamu advokátů na základě pravomocného kárného rozhodnutí; tento údaj se vymaže ze seznamu advokátů, jakmile se na advokáta počne hledět, jako by mu nebylo uloženo kárné opatření (§ 35b zákona).

(6) Údaje uvedené v odstavci 1 písm. c) až e) a p) jsou údaji neveřejnými (čl. 43 odst. 6).

Čl. 47

Záznam o pozastavení výkonu advokacie

Záznam o pozastavení výkonu advokacie obsahuje tyto údaje:

- a) den, kdy pozastavení výkonu advokacie započalo,
- b) důvod pozastavení výkonu advokacie s odkazem na příslušné ustanovení zákona.

Čl. 48

Záznam o zániku pozastavení výkonu advokacie

Záznam o zániku pozastavení výkonu advokacie obsahuje údaj o dni, kdy k zániku pozastavení výkonu advokacie došlo.

Čl. 49

Záznam o vyškrtnutí ze seznamu advokátů

Záznam o vyškrtnutí ze seznamu advokátů obsahuje tyto údaje:

- a) den, kdy došlo k vyškrtnutí ze seznamu advokátů,
- b) důvod vyškrtnutí ze seznamu advokátů s odkazem na příslušné ustanovení zákona.

Oddíl třetí

Záznamy v seznamu advokátních koncipientů

Čl. 50

Obecné ustanovení

V seznamu advokátních koncipientů se záznamem vyznačují následující skutečnosti:

- a) zápis do seznamu advokátních koncipientů,
- b) pozastavení výkonu právní praxe advokátního koncipienta,
- c) zrušení pozastavení výkonu právní praxe advokátního koncipienta,
- d) vyškrtnutí ze seznamu advokátních koncipientů.

Čl. 51

Záznam o zápisu do seznamu advokátních koncipientů

(1) Záznam o zápisu do seznamu advokátních koncipientů obsahuje tyto údaje:

- a) den, kdy došlo k zápisu do seznamu advokátních koncipientů,
- b) jméno a příjmení advokátního koncipienta a jeho akademické tituly,
- c) rodné číslo advokátního koncipienta,
- d) adresu bydliště advokátního koncipienta, jejíž součástí musí být název obce (města), popřípadě i název části obce (města), název ulice, číslo popisné a orientační a příslušné poštovní směrovací číslo,
- e) údaj o telekomunikačních spojeních do bydliště advokátního koncipienta,
- f) registrační číslo advokátního koncipienta přidělené mu Komorou,
- g) jméno, příjmení, adresu sídla a registrační číslo advokáta, k němuž je advokátní koncipient v pracovním poměru, popřípadě obchodní jméno, adresu sídla a identifikační číslo veřejné obchodní společnosti vykonávající advokacii, k níž je advokátní koncipient v pracovním poměru, včetně údaje o telekomunikačních spojeních; ustanovení písmena d) se použije obdobně,
- h) údaj o tom, že advokátnímu koncipientovi bylo uloženo v kárném řízení kárné opatření veřejného napomenutí, pokuty nebo vyškrtnutí ze seznamu advokátních koncipientů.

(2) Údaje uvedené v odstavci 1 písm. b) až e) a g) musí být uvedeny v žádosti o zápis do seznamu advokátních koncipientů; tyto údaje se považují za skutečnosti nezbytné pro vedení seznamu advokátních koncipientů (§ 29 odst. 1 a § 39 zákona).

(3) Advokátní koncipient je povinen oznámit písemně Komoře změnu údajů uvedených v odstavci 2, a to nejpozději do jednoho týdne, co nastala.

(4) Údaj uvedený v odstavci 1 písm. h) se vyznačí v seznamu advokátních koncipientů na základě pravomocného kárného rozhodnutí; tento údaj se vymaže ze seznamu advokátních koncipientů, jakmile se na advokátního koncipienta počne hledět, jako by mu nebylo uloženo kárné opatření (§ 35b zákona).

(6) Údaje uvedené v odstavci 1 písm. c) až e) a h) jsou údaji neveřejnými (čl. 43 odst. 4).

Čl. 52

Další záznamy v seznamu advokátních koncipientů

Pro záznamy v seznamu advokátních koncipientů o pozastavení výkonu právní praxe advokátního koncipienta, o zániku pozastavení výkonu právní praxe advokátního koncipienta a o vyškrtnutí ze seznamu advokátních koncipientů se použijí obdobně čl. 47 až 49.

Oddíl čtvrtý
Záznamy v seznamu sdružení
a veřejných obchodních společností vykonávajících
advokacii

Čl. 53
Obecné ustanovení

(1) V seznamu sdružení a veřejných obchodních společností vykonávajících advokacii (dále jen „seznam“) se záznamem vyznačují následující skutečnosti:

- a) zápis sdružení nebo veřejné obchodní společnosti (dále jen „společnost“) do seznamu,
- b) vyškrtnutí sdružení nebo společnosti ze seznamu.

(2) Podkladem pro záznam v seznamu jsou údaje obsažené v seznamu advokátů; záznam v seznamu se provede současně s příslušným záznamem v seznamu advokátů.

Čl. 54
Záznam o zápisu sdružení
nebo společnosti do seznamu

Záznam o zápisu do seznamu advokátních koncipientů obsahuje tyto údaje:

- a) den, kdy došlo k zápisu sdružení nebo společnosti do seznamu,
- b) název (obchodní jméno) sdružení nebo společnosti,
- c) adresu sídla sdružení nebo společnosti, jejíž součástí musí být název obce (města), popřípadě i název části obce (města), název ulice, číslo popisné a orientační a příslušné poštovní směrovací číslo,
- e) jména, příjmení a registrační čísla všech advokátů, kteří jsou účastníky sdružení nebo společníky společnosti, jakož i údaj o tom, který z nich byl pověřen k jednání ve vztahu ke Komoře,
- f) identifikační číslo společnosti.

Čl. 55
Záznam o vyškrtnutí sdružení
nebo společnosti ze seznamu

Záznam o vyškrtnutí sdružení nebo společnosti ze seznamu obsahuje údaj o dni, kdy k vyškrtnutí sdružení nebo společnosti ze seznamu došlo.

**ČÁST PÁTÁ
HOSPODAŘENÍ KOMORY**

**Oddíl první
Finanční hospodaření Komory**

**Čl. 56
Obecné ustanovení**

(1) Finanční hospodaření Komory se řídí rozpočtem České advokátní komory (dále jen „rozpočet“), není-li v odstavci 2 stanoveno jinak.

(2) Hospodaření Komory s prostředky sociálního fondu Komory, popřípadě jiných fondů Komory [§ 43 písm. c) zákona] se řídí jinými stavovskými předpisy.

**Čl. 57
Rozpočtový rok**

Rozpočtový rok Komory je shodný s kalendářním rokem.

**Čl. 58
Návrh rozpočtu**

(1) Návrh rozpočtu sestává z reálného odhadu příjmů a výdajů Komory v rozpočtovém roce.

(2) Jednotlivé příjmy a výdaje rozpočtu se dělí do rozpočtových kapitol; výdaje na činnost kontrolní rady a kontrolního oddělení kanceláře a výdaje na činnost kárné komise a oddělení pro věci kárné kanceláře musí být vyčleněny do samostatných rozpočtových kapitol.

(3) Návrh rozpočtu vypracovává tajemník a předkládá jej k vyjádření předsedovi kontrolní rady a předsedovi kárné komise.

(4) Předseda Komory předkládá návrh rozpočtu, spolu s vyjádřeními předsedy kontrolní rady a předsedy kárné komise, ke schválení představenstvu, a to zpravidla tak, aby představenstvo návrh rozpočtu projednalo na poslední schůzi v roce předcházejícím rozpočtovému roku.

**Čl. 59
Schválení rozpočtu**

(1) Rozpočet schvaluje představenstvo; rozpočet je schválen, hlasovala-li pro něj většina všech členů představenstva.

(2) Rozpočet schválený podle odstavce 1 uveřejní předseda bez odkladu ve Věstníku.

Čl. 60
Rozpočtové provizorium

Po dobu, než dojde ke schválení rozpočtu, se řídí finanční hospodaření Komory rozpočtem na předchozí rozpočtový rok.

Čl. 61
Změna rozpočtu

Pro postup při změně rozpočtu se použijí obdobně ustanovení čl. 58 a 59.

Čl. 62
Čerpání rozpočtové rezervy

Rozpočtovou rezervu lze čerpat pouze k účelu stanovenému představenstvem.

Oddíl druhý Hospodaření s majetkem Komory

Čl. 63
Nakládání s majetkem Komory
v rámci obvyklého hospodaření

(1) Rozhodování o nakládání s majetkem Komory v rámci obvyklého hospodaření přísluší předsedovi Komory. Předseda je oprávněn přenést pravomoc nakládat s majetkem Komory v rámci obvyklého hospodaření na tajemníka, popřípadě na jiného zaměstnance Komory; ustanovení čl. 13 odst. 2 tím není dotčeno.

(2) Představenstvo je oprávněno upravit nakládání s majetkem Komory v rámci obvyklého hospodaření odchylně od odstavce 1.

Čl. 64
Nakládání s majetkem Komory mimo rámec
obvyklého hospodaření

(1) Rozhodování o nakládání s majetkem Komory mimo rámec obvyklého hospodaření přísluší představenstvu.

(2) Nakládáním s majetkem Komory mimo rámec obvyklého hospodaření podle odstavce 1 se rozumí zejména

- a) uzavření úvěrové smlouvy nebo smlouvy o půjčce,
- b) nabytí nebo zcizení podílu na jiné právnické osobě,
- c) zatížení majetku Komory zástavním nebo jiným obdobným právem,
- d) nakládání s nemovitým majetkem Komory,
- e) nakládání s jiným majetkem Komory, jehož hodnota je vyšší než 1 000 000,- Kč.

(3) Každé rozhodnutí představenstva o nakládání s majetkem Komory mimo obvyklé hospodaření dá předseda bez odkladu na vědomí předsedovi kontrolní rady.

Čl. 65

Nakládání s majetkem Komory na základě výsledků výběrového řízení

(1) Rozhodnutí o nakládání s majetkem Komory podle čl. 64 v případě, kdy hodnota majetku nebo závazku Komory je vyšší než 3 000 000,- Kč, se zpravidla činí na základě výsledků výběrového řízení.

(2) Podmínky výběrového řízení, popřípadě i způsob jejich uveřejnění stanoví v každém jednotlivém případě představenstvo.

Čl. 66

Smlouva uzavřená Komorou a členy (náhradníky) orgánů Komory nebo osobami jim blízkými

Smlouva mezi Komorou a členem (náhradníkem) představenstva, kontrolní rady nebo kárné komise anebo osobami jim blízkými, jejímž předmětem je plnění vyšší než 10 000,- Kč, musí být uzavřena v písemné formě a po předchozím souhlasu představenstva; předseda předloží jedno vyhotovení smlouvy bez odkladu po jejím uzavření předsedovi kontrolní rady.

Čl. 67

Dary z majetku Komory

(1) Majetku Komory nelze použít k poskytování darů; to neplatí, má-li být daru použito k

- a) rozvoji právní kultury v tuzemsku nebo v zahraničí, včetně rozvoje advokacie nebo jiných právnických povolání,

- b) rozvoji kolegiálních vztahů mezi advokáty,
 - c) zvýšení prestiže a dobrého jména advokacie v tuzemsku nebo v zahraničí,
 - d) humanitárním nebo jiným veřejně prospěšným účelům.
- (2) Stavovské předpisy uvedené v čl. 56 odst. 2 nejsou ustanovením odstavce 1 dotčeny.

Oddíl třetí Účetnictví Komory

Čl. 68 Vedení účetnictví

Komora vede účetnictví v rozsahu a způsobem stanoveným příslušnými právními předpisy.

Čl. 69 Ověření účetní závěrky auditorem

Řádná i mimořádná účetní závěrka Komory musí být ověřena auditorem.

Oddíl čtvrtý Oznamování výsledků hospodaření Komory

Čl. 70

Předseda Komory uveřejní ve Věstníku nejpozději do konce měsíce září každého roku

- a) hlavní údaje účetní závěrky předchozího kalendářního roku,
- b) zprávu o hospodaření s majetkem Komory v předchozím kalendářním roce,
- c) údaje o stavu majetku Komory k 31. prosinci předchozího kalendářního roku,
- d) výrok auditora o ověření účetní závěrky předchozího kalendářního roku.

**ČÁST ŠESTÁ
SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ
A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

Společné ustanovení

Čl. 71

Zaměstnancem Komory podle tohoto organizačního řádu se rozumí i advokát, který se pod dohledem předsedy, předsedy kontrolní rady nebo předsedy kárné komise dlouhodobě podílí na plnění úkolů Komory.

Ustanovení přechodná

Čl. 72

(1) Regionální sekce Komory zřízené do dne účinnosti tohoto organizačního řádu se považují za regionální střediska podle čl. 27.

(2) Regionální zmocněnci Komory jmenovaní do dne účinnosti tohoto organizačního řádu se považují za regionální představitele podle čl. 27 odst. 3.

Čl. 73

Za jiné orgány Komory podle čl. 28 se považují i poradní orgány Komory, které byly zřízeny do dne účinnosti tohoto organizačního řádu.

Čl. 74

Kancelářský řád vydaný podle dosavadních předpisů se považuje za kancelářský řád podle čl. 40; předseda vydá do 30. června 2000 nový kancelářský řád.

Ustanovení závěrečná

Čl. 75

Zrušovací ustanovení

Zrušují se

1. usnesení sněmu č. 2/1996 Věstníku, kterým se přijímá Organizační řád České advokátní komory,

2. čl. 33 usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky,

Podkladové materiály na II. sněm ČAK

3. usnesení představenstva České advokátní komory ze dne 1. července 1996, o převzetí některých předpisů přijatých Českou advokátní komorou a Komorou komerčních právníků České republiky do 30. června 1996 jako stavovských předpisů podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, které bylo uveřejněno pod č. 5/1997 Věstníku.

Čl. 76 Účinnost

Tento organizační řád nabude účinnosti třicátým dnem po jeho vyhlášení ve Věstníku.

**Návrh usnesení sněmu,
kterým se schvaluje výše
a splatnost příspěvku na činnost
České advokátní komory**

Sněm České advokátní komory se usnesl podle § 43 písm. d) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění zákona č. 111/1999 Sb., takto:

Čl. 1

Výše příspěvku na činnost České advokátní komory (dále jen „příspěvek“) na jeden kalendářní rok činí

- a) 6 000,- Kč,
- b) 2 000,- Kč, byl-li advokátovi pozastaven výkon advokacie,
- c) 3 000,- Kč, byl-li advokát zapsán do seznamu advokátů po 30. 6. kalendářního roku, za který má být příspěvek zaplacen.

Čl. 2

(1) Příspěvek je splatný do 20. ledna kalendářního roku, za který má být příspěvek zaplacen.

(2) Byl-li advokát zapsán do seznamu advokátů po splatnosti příspěvku podle odstavce 1, je příspěvek splatný do jednoho týdne ode dne zápisu.

Čl. 3

Představenstvo České advokátní komory (dále jen „představenstvo“) stanoví usnesením vyhlášeným ve Věstníku České advokátní komory

- a) způsob placení příspěvku,
- b) podmínky vrácení, prominutí nebo snížení příspěvku,
- c) podmínky prodloužení splatnosti příspěvku.

Čl. 4

Představenstvo je oprávněno upravit usnesením vyhlášeným ve Věstníku České advokátní komory výši příspěvku podle čl. 1 v návaznosti na míře inflace zjištěné Českým statistickým úřadem.

Čl. 5

Do vydání stavovského předpisu podle čl. 3 se postupuje podle usnesení představenstva České advokátní komory č. 6/1997 Věstníku, kterým se upravují některé otázky související s placením ročního příspěvku na činnost České

Podkladové materiály na II. sněm ČAK

advokátní komory, ve znění usnesení představenstva České advokátní komory č. 4/1998 Věstníku.

Čl. 6

Zrušuje se usnesení sněmu č. 3/1996 Věstníku o výši ročního příspěvku na činnost České advokátní komory a o výši poplatku za zápis do seznamu advokátů.

Čl. 7

Toto usnesení nabude účinnosti dnem 1. ledna 2000.

Návrh usnesení sněmu o sociálním fondu České advokátní komory

Sněm České advokátní komory se usnesl podle § 43 písm. c) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění zákona č.../1999 Sb., takto:

ODDÍL PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Čl. 1

Toto usnesení upravuje tvorbu, používání a hospodaření se sociálním fondem České advokátní komory (dále jen „fond“).

Čl. 2

Fond je určen k zabezpečování sociálních, kulturních a dalších potřeb advokátů a advokátních koncipientů nebo pozůstalých po nich, jakož i zaměstnanců a bývalých zaměstnanců České advokátní komory (dále jen „Komora“).

Čl. 3

Na poskytnutí prostředků z fondu není právní nárok.

Čl. 4

Prostředky poskytnuté z fondu nemusí být vráceny; to neplatí, jde-li o půjčku, nebo je-li dále stanoveno jinak.

ODDÍL DRUHÝ

TVORBA FONDU

Čl. 5

(1) Fond je tvořen

- a) odvody advokátů do fondu podle zvláštního usnesení sněmu,
- b) výnosem z pokut uložených advokátům nebo advokátním koncipientům jako kárné opatření,
- c) splátkami půjček poskytnutých z fondu,
- d) prostředky z vrácených příspěvků, půjček a darů,

- e) peněžitými dary poskytnutými Komoře, pokud dárce prohlásí, že mají být příjmem fondu,
 - f) úroky nebo jinými přírůstky k prostředkům fondu.
- (2) Představenstvo České advokátní komory (dále jen „představenstvo“) je oprávněno stanovit usnesením vyhlášeným ve Věstníku České advokátní komory další příjmy fondu.

ODDÍL TŘETÍ POUŽÍVÁNÍ FONDU

Obecná ustanovení

Čl. 6

- (1) Prostředků fondu lze použít
- a) k pořízení, vybavení, opravám, technickému zhodnocení nebo rekonstrukci nemovitostí Komory, které slouží k rekreaci advokátů, advokátních koncipientů a zaměstnanců nebo bývalých zaměstnanců Komory,
 - b) pro výchovné a vzdělávací účely a k úhradě studijních materiálů pro advokáty a advokátní koncipienty,
 - c) k financování sportovních akcí pořádaných Komorou,
 - d) ke krytí ztrát vzniklých v důsledku snížení nebo prominutí příspěvků na činnost Komory.
- (2) K účelu uvedenému v odstavci 1 písm. a) lze v jednom kalendářním roce použít prostředků fondu do výše 250 000,– Kč.

Čl. 7

- (1) Za podmínek dále uvedených lze prostředků fondu použít i k poskytnutí
- a) příspěvku na zvyšování odborné kvalifikace,
 - b) sociálního příspěvku,
 - c) příspěvku na úhradu nákladů spojených s bezplatným poskytnutím právních služeb,
 - d) příspěvku nástupci advokáta,
 - e) příspěvku na kulturní a sociální potřeby zaměstnanců a bývalých zaměstnanců Komory,
 - f) příspěvku na sportovní akce,
 - g) půjčky,
 - h) daru.

(2) Příspěvky, půjčky nebo dary podle odstavce 1 lze poskytnout jen na základě písemné žádosti, která musí obsahovat i vylíčení okolností, které mají být podle čl. 8 až 16 důvodem k jejich poskytnutí; existenci těchto okolností je žadatel povinen prokázat.

(3) Půjčky se poskytují na základě písemné smlouvy o půjčce.

(4) Byl-li příspěvek, půjčka nebo dar poskytnut na základě nepravdivých údajů, musí být prostředky z nich získané vráceny Komoře do jednoho měsíce ode dne doručení písemné výzvy.

Zvláštní ustanovení

Čl. 8

Příspěvek na zvyšování odborné kvalifikace

(1) Příspěvek lze poskytnout advokátům a advokátním koncipientům na úhradu nákladů spojených s účastí na odborných školeních a seminářích nebo jiných výchovných a vzdělávacích akcích.

(2) Příspěvek se zásadně poskytuje jednorázově; příspěvek ve formě stipendia je možné poskytnout pouze výjimečně, a to s přihlédnutím k potřebám advokacie a k sociální situaci advokáta nebo advokátního koncipienta.

Čl. 9

Sociální příspěvek

(1) Advokátům nebo advokátním koncipientům, kteří se nezaviněně ocitli ve finanční tísní, lze poskytnout jednorázový příspěvek až do výše 10 000,- Kč.

(2) Pozůstalým po advokátu nebo advokátním koncipientovi se z prostředků fondu vyplácí jednorázový příspěvek ve výši 5 000,- Kč; na základě žádosti lze pozůstalým poskytnout další jednorázový příspěvek až do výše 20 000,- Kč, pokud je to nezbytné k překonání nebo zmírnění jejich finanční tísně vyvolané úmrtím advokáta nebo advokátního koncipienta.

(3) Příspěvky podle odstavce 2 se vyplácejí pozůstalým po advokátu nebo advokátním koncipientovi v tomto pořadí:

- a) manžel (manželka), popřípadě druh (družka),
- b) děti, které žily s advokátem nebo advokátním koncipientem ve společné domácnosti,
- c) rodiče, pokud žili s advokátem nebo advokátním koncipientem ve společné domácnosti.

(4) Je-li osob uvedených v odstavci 3 více, rozdělí se příspěvek mezi ně rovným dílem.

Čl. 10

Příspěvek na úhradu nákladů spojených s bezplatným poskytnutím právních služeb

(1) Advokátovi, který byl Komorou podle § 18 odst. 2 zákona určen k poskytnutí právních služeb, lze poskytnout jednorázový příspěvek na úhradu běžných administrativních prací spojených s poskytnutím právních služeb, pokud v podmínkách poskytnutí právních služeb Komora stanovila, že budou advokátem poskytnuty bezplatně; výše příspěvku činí 150,- Kč za jeden úkon právních služeb.

(2) Pokud klient vzhledem ke svým příjmovým a majetkovým poměrům není schopen nahradit advokátovi hotové výdaje, které advokát v souvislosti s poskytováním právních služeb podle odstavce 1 vynaložil, lze advokátovi poskytnout další jednorázový příspěvek ve výši 75,- Kč za jeden úkon právních služeb na úhradu hotových výdajů na vnitrostátní poštovné, místní hovorné a místní cestovné.

(3) Jde-li o klienta uvedeného v odstavci 2 a jsou-li proto důvody zvláštního zřetele hodné, lze poskytnout advokátovi i další jednorázový příspěvek na úhradu jiných hotových výdajů, které advokát v souvislosti s poskytováním právních služeb účelně a prokazatelně vynaložil, a to zejména cestovních výdajů, výdajů na vypracování znaleckých posudků a vyjádření, výdajů na tlumočnicka a pořízení překladů, výdajů na pořízení opisů a kopií, včetně jejich úředního ověření, jakož i výdajů na úřední ověření podpisů; příspěvek však nelze poskytnout na úhradu soudních nebo jiných obdobných poplatků. Výše příspěvku se stanoví s přihlédnutím k celkové výši hotových výdajů, které advokátovi prokazatelně vznikly; úhrada cestovních nákladů se však určí nejvýše ve výši stanovené podle právních předpisů o cestovních náhradách.

(4) Příspěvky podle odstavce 2 a 3 nelze poskytnout v případě, kdy povinnost k náhradě hotových výdajů byla soudem nebo jiným příslušným orgánem uložena protistraně.

(5) Příspěvky podle odstavce 1 až 3 lze advokátovi poskytnout až po ukončení poskytování právních služeb.

Čl. 11

Příspěvek nástupci advokáta

(1) Příspěvek lze poskytnout advokátovi, který byl Komorou určen nástupcem advokáta (§ 27 odst. 4 zákona) nebo ustanoven zástupcem advokáta (§ 27 odst. 1 zákona), pokud na zástupce přešla práva a povinnosti zastoupeného advokáta podle § 27 odst. 2 zákona (dále jen „nástupce“), avšak nástupce v po-

skytování právních služeb klientům svého předchůdce nepokračuje, popřípadě pokračuje v poskytování právních služeb pouze některému nebo některým z nich.

(2) Příspěvek se poskytuje na úhradu nákladů, které nástupci vzniknou v souvislosti s uzavřením klientských spisů a s jejich předáním klientům, popřípadě jimi určeným advokátům nebo jiným osobám, a to včetně nákladů vzniklých v souvislosti s opatřením a zpracováním podkladů pro vyúčtování pohledávek a závazků klientů pro účely dědického řízení po zemřelém advokátovi.

(3) Příspěvek je jednorázový a poskytuje se do výše 150,- Kč za každý klientský spis uzavřený způsobem uvedeným v odstavci 2; při rozhodování o přiřazení příspěvku a jeho výši se přihlídně zejména k výhodám, které nástupce získal v důsledku převzetí klientů svého předchůdce. Celková výše příspěvku nesmí však přesáhnout 15 000,- Kč; to platí i v případě, kdy bylo Komorou ustanoveno, popřípadě určeno více zástupců nebo nástupců.

(4) Jsou-li proto důvody zvláštního zřetele hodné, lze poskytnout nástupci i další jednorázový příspěvek na úhradu cestovních výdajů; ustanovení čl. 10 odst. 3 věta druhá se použije obdobně.

(5) Příspěvky podle odstavce 3 a 4 lze advokátovi poskytnout až po uzavření všech klientských spisů způsobem uvedeným v odstavci 2.

Čl. 12

Příspěvek na kulturní a sociální potřeby zaměstnanců a bývalých zaměstnanců Komory

(1) Příspěvek lze poskytnout zaměstnancům nebo bývalým zaměstnancům Komory, kteří jsou ve starobním nebo invalidním důchodu.

(2) Příspěvek je jednorázový a poskytuje se za účelem uspokojení kulturních a sociálních potřeb osob uvedených v odstavci 1 nebo osob jim blízkých, a to zejména jako

- a) příspěvek na dětskou rekreaci, včetně rehabilitace a zájezdů, a to v tuzemsku i v zahraničí,
- b) příspěvek za účelem řešení závažných neočekávaných sociálních situací.

Čl. 13

Příspěvek na sportovní akce

Advokátům, kteří jsou organizátory sportovní akce, jejímiž účastníky budou advokáti, advokátní koncipienti nebo zaměstnanci Komory, lze poskytnout jednorázový příspěvek na úhradu nákladů vzniklých s jejím uspořádáním.

Čl. 14

Půjčka advokátům a advokátním koncipientům

(1) Jestliže to odůvodňují jejich majetkové nebo sociální poměry, lze advokátům poskytnout půjčku na

- a) vybavení kanceláře,
- b) stavební úpravy kanceláře,
- c) další vzdělávání,
- d) překlenutí finančních obtíží, v nichž se nezaviněně ocitli.

(2) Advokátním koncipientům lze poskytnout půjčku k účelům uvedeným v odstavci 1 písm. c) a d).

(3) Půjčku lze poskytnout do výše 50 000,- Kč. Při společném výkonu advokacie nesmí tuto částku překročit součet všech půjček poskytnutých účastníkům sdružení nebo společníkům veřejné obchodní společnosti; to neplatí, jedná-li se o půjčku podle odstavce 1 písm. c) nebo d).

(4) Půjčka je bezúročná.

(5) Doba splatnosti půjčky bude dohodnuta ve smlouvě o půjčce; nesmí však být delší než pět let. Použije-li advokát nebo advokátní koncipient prostředků získaných z půjčky k jinému účelu, než ke kterému mu byla půjčka poskytnuta, je povinen splatit půjčku nebo její zbytek do jednoho měsíce ode dne doručení písemné výzvy Komory ke splacení půjčky; advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi nebude v takovém případě další půjčka zpravidla poskytnuta. Nedohodnuli se advokát nebo advokátní koncipient s Komorou jinak, je v případě vyškrtnutí ze seznamu advokátů nebo ze seznamu advokátních koncipientů půjčka nebo její zbytek splatný do tří měsíců ode dne vyškrtnutí ze seznamu advokátů nebo ze seznamu advokátních koncipientů.

(6) Další půjčka může být poskytnuta teprve po splacení předchozí půjčky.

Čl. 15

Půjčka zaměstnancům Komory

(1) Jestliže to odůvodňují jejich majetkové nebo sociální poměry, lze zaměstnancům Komory (dále jen „zaměstnanec“) poskytnout půjčku na

- a) pořízení, rekonstrukci nebo opravy bytu nebo nemovitosti, které jsou nebo budou zaměstnancem používány k trvalému bydlení,
- b) zařízení bytu nábytkem nebo jiným obvyklým vybavením,
- c) překlenutí finančních obtíží, v nichž se nezaviněně ocitli.

(2) Půjčku lze poskytnout do výše 30 000,- Kč.

(3) Doba splatnosti půjčky bude dohodnuta ve smlouvě o půjčce; nesmí však být delší než tři roky. Použije-li zaměstnanec prostředků získaných z půjčky k ji-

němu účelu, než ke kterému mu byla půjčka poskytnuta, je povinen splatit půjčku nebo její zbytek do jednoho měsíce ode dne doručení písemné výzvy Komory ke splacení půjčky; zaměstnanci nebude v takovém případě další půjčka zpravidla poskytnuta. Nedohodne-li se zaměstnanec s Komorou jinak, je v případě skončení pracovního poměru ke Komoře půjčka nebo její zbytek splatný do tří měsíců ode dne skončení pracovního poměru.

(4) Ustanovení čl. 14 odst. 4 a 6 se použijí obdobně.

Čl. 16

Dary

- (1) Prostředků fondu je možné použít k poskytnutí daru, má-li být daru použito k
 - a) dobročinným, humanitárním nebo jiným veřejně prospěšným účelům,
 - b) rozvoji nezávislé advokacie nebo k zajištění práva na obhajobu a spravedlivý proces v zemích s nedemokratickým režimem.
- (2) Prostředků fondu je možné použít i k poskytnutí daru zaměstnancům nebo bývalým zaměstnancům Komory při příležitosti jejich životního nebo pracovního jubilea.
- (3) Celková výše darů podle odstavce 1 poskytnutých v jednom kalendářním roce nesmí přesáhnout 250 000,– Kč.

ODDÍL ČTVRTÝ

HOSPODAŘENÍ S FONDEM

Čl. 17

- (1) O použití prostředků fondu rozhoduje předseda Komory, popřípadě jiný jím určený člen představenstva.
- (2) O použití prostředků fondu podle čl. 6 odst. 1 písm. d) rozhoduje představenstvo.

Čl. 18

- (1) Prostředky fondu se evidují odděleně od ostatních prostředků Komory.
- (2) Prostředky fondu se zpravidla ukládají na samostatném účtu u bank.

Čl. 19

- (1) Předseda Komory předkládá představenstvu do konce dubna každého roku zprávu o hospodaření s fondem v předchozím kalendářním roce; jedno vyhotovení zprávy předloží předseda Komory na vědomí předsedovi kontrolní rady.
- (2) Předseda Komory uveřejní ve Věstníku České advokátní komory podstatné údaje ze zprávy o hospodaření s fondem podle odstavce 1 v rámci zprávy o hospodaření s majetkem Komory.

ODDÍL PÁTÝ
USTANOVENÍ SPOLEČNÁ,
PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Společná ustanovení

Čl. 20

(1) K účelům uvedeným v čl. 6 odst. 1 písm. c) a v čl. 13 lze v jednom kalendářním roce použít prostředků fondu nejvýše do částky 100 000,- Kč.

(2) K účelům uvedeným v čl. 12 a v čl. 16 odst. 2 lze v jednom kalendářním roce použít prostředků fondu nejvýše do částky 100 000,- Kč.

Čl. 21

Představenstvo je na základě návrhu předsedy Komory oprávněno rozhodnout v jednotlivých případech o použití prostředků fondu nad částky uvedené v čl. 6 odst. 2 a v čl. 20 odst. 1, nejvýše však o jednu polovinu.

Přechodná ustanovení

Čl. 22

Prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb Komory vytvořené a závazky a pohledávky za tímto fondem vzniklé přede dnem, kdy toto usnesení nabude účinnosti, se tímto dnem stávají prostředky fondu a závazky a pohledávkami za fondem.

Čl. 23

Prostředky fondu vytvořené a závazky a pohledávky za fondem vzniklé před účinností tohoto usnesení se považují za prostředky fondu a za závazky a pohledávky za fondem podle tohoto usnesení.

Závěrečná ustanovení

Čl. 24

Zrušuje se usnesení sněmu č. 5/1996 Věstníku, o tvorbě a používání sociálního fondu České advokátní komory.

Čl. 25

Toto usnesení nabude účinnosti dnem 1. ledna 2000.

**Návrh usnesení sněmu,
kterým se schvaluje výše a splatnost
odvodu advokátů do sociálního fondu
České advokátní komory**

Sněm České advokátní komory se usnesl podle § 43 písm. d) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění zákona č.../1999 Sb., takto:

Čl. 1

(1) Advokáti jsou povinni platit odvod do sociálního fondu České advokátní komory (dále jen „odvod“).

(2) Odvod neplatí advokáti, kterým byl pozastaven výkon advokacie.

Čl. 2

(1) Výše odvodu na jeden kalendářní rok činí

a) 500,- Kč,

b) 250,- Kč, byl-li advokát zapsán do seznamu advokátů po 30. 6. kalendářního roku, za který má být odvod zaplacen.

Čl. 3

(1) Odvod je splatný do 20. ledna kalendářního roku, za který má být odvod zaplacen.

(2) Byl-li advokát zapsán do seznamu advokátů po splatnosti odvodu podle odstavce 1, je odvod splatný do jednoho týdne ode dne zápisu.

Čl. 4

Představenstvo České advokátní komory (dále jen „představenstvo“) stanoví usnesením vyhlášeným ve Věstníku České advokátní komory

a) způsob placení odvodu,

b) podmínky vrácení, prominutí nebo snížení odvodu,

c) podmínky prodloužení splatnosti odvodu.

Čl. 5

Představenstvo je oprávněno upravit usnesením vyhlášeným ve Věstníku České advokátní komory výši odvodu podle čl. 1 v návaznosti na míře inflace zjištěné Českým statistickým úřadem.

Podkladové materiály na II. sněm ČAK

Čl. 6

Zrušuje se usnesení sněmu č. 6/1996 Věstníku, kterým se schvaluje výše ročního odvodu do sociálního fondu České advokátní komory.

Čl. 7

Toto usnesení nabude účinnosti dnem 1. ledna 2000.

**Návrh usnesení sněmu,
kterým se schvaluje výše náhrad za ztrátu
času stráveného výkonem funkcí v orgánech
České advokátní komory a upravuje
poskytování náhrady hotových výdajů**

Sněm České advokátní komory se usnesl podle § 43 písm. e) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění zákona č.../1999 Sb. (dále jen „zákon“), takto:

Úvodní ustanovení

Čl. 1

Za výkon funkcí v orgánech České advokátní komory (dále jen „Komora“) přísluší advokátům a členům zkušební komise pro advokátní zkoušky a uznávací zkoušky, kteří nejsou advokáty (dále jen „oprávněná osoba“):

- a) náhrada za ztrátu času stráveného výkonem funkce (dále jen „náhrada za ztrátu času“) ve výši stanovené tímto ustanovením,
- b) náhrada hotových výdajů jimi vynaložených v souvislosti s výkonem funkce.

Čl. 2

Funkcemi podle čl. 1 se rozumí

- a) členství v představenstvu Komory (dále jen „představenstvo“),
- b) členství v kontrolní radě, včetně výkonu funkce kárného žalobce nebo jeho zástupce,
- c) členství v kárné komisi, včetně výkonu funkce člena kárného senátu,
- d) funkce člena odvolacího senátu (§ 35 odst. 2 zákona),
- e) členství ve zkušební komisi pro advokátní zkoušky a uznávací zkoušky, včetně výkonu funkce člena zkušební komise,
- f) funkce regionálního představitele Komory a jeho náhradníka,
- g) členství v jiných orgánech Komory uvedených v § 41 odst. 2 zákona.

Náhrada za ztrátu času

Čl. 3

- (1) Není-li v čl. 4 a 5 stanoveno jinak, činí náhrada za ztrátu času
- a) 100,- Kč za jednu hodinu výkonu funkce počínaje první a konče desátou hodinou výkonu funkce v jednom kalendářním měsíci,
 - b) 300,- Kč za jednu hodinu počínaje jedenáctou hodinou výkonu funkce v jednom kalendářním měsíci.
- (2) Náhrada za ztrátu času podle odstavce 1 nepřísluší za účast na schůzích orgánů Komory.

Čl. 4

Namísto náhrady za ztrátu času podle čl. 3 náleží členům zkušebních senátů za účast při advokátních zkouškách a uznávacích zkouškách jednorázová náhrada za ztrátu času ve výši

- a) 500,- Kč za každou zkoušenou osobu, jde-li o písemnou část advokátní zkoušky,
- b) 500,- Kč za každou zkoušenou osobu, jde-li o ústní část advokátní zkoušky,
- c) 300,- Kč za každou zkoušenou osobu, jde-li o uznávací zkoušku.

Čl. 5

(1) Vedle náhrady za ztrátu času podle čl. 3 náleží předsedovi nebo jinému členovi kárného senátu za vypracování písemného vyhotovení rozhodnutí, kterým se řízení před kárným senátem končí, jednorázová náhrada za ztrátu času ve výši 500,- Kč.

(2) Mimo náhrady za ztrátu času podle čl. 3 náleží předsedovi nebo jinému členovi odvolacího senátu za vypracování písemného vyhotovení rozhodnutí, kterým se řízení před odvolacím senátem končí, jednorázová náhrada za ztrátu času ve výši uvedené v odstavci 1.

Náhrada hotových výdajů

Čl. 6

Oprávněné osobě přísluší od Komory náhrada hotových výdajů, které účelně vynaložila v souvislosti s výkonem funkce.

Čl. 7

Náhrada hotových výdajů náleží ve výši, ve které oprávněné osobě prokazatelně vznikly; náhrada cestovních nákladů se však určí nejvýše ve výši stanovené podle právních předpisů o cestovních náhradách.

Uplatnění nároku a jeho splatnost

Čl. 8

(1) Oprávněná osoba uplatní nárok na náhradu za ztrátu času nebo nárok na náhradu hotových výdajů v kanceláři Komory.

(2) Důvod nároku a jeho výši je třeba doložit; nárok na náhradu za ztrátu času je třeba doložit i potvrzením podepsaným

- a) předsedou příslušného orgánu Komory,
- b) místopředsedou příslušného orgánu Komory, jde-li o nárok uplatněný jeho předsedou,
- c) předsedou Komory, jde-li o nárok uplatněný regionálním představitelem Komory.

Čl. 9

Nárok je splatný do 20. dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl nárok oprávněnou osobou řádně uplatněn.

Společné ustanovení

Čl. 10

(1) Představenstvo je oprávněno zvýšit usnesením vyhlášeným ve Věstníku České advokátní komory

- a) náhradu za ztrátu času podle čl. 3 odst. 1 písm. b) až na 500,- Kč za jednu hodinu výkonu funkce,
- b) zvýšit náhrady za ztrátu času podle čl. 4 a 5 až o 20%.

(2) Představenstvo je oprávněno stanovit v jednotlivých případech z důvodů zvláštního zřetele hodných náhradu za ztrátu času podle čl. 3 jednorázovou měsíční částkou nebo jednorázovou částkou za výkon určitých činností, popřípadě za splnění určitého úkolu.

Závěrečná ustanovení

Čl. 11

Zrušuje se usnesení sněmu č. 4/1996 Věstníku, kterým se schvaluje výše náhrady za ztrátu času stráveného výkonem funkcí v orgánech České advokátní komory a upravuje poskytování náhrady hotových výdajů.

Čl. 12

Toto usnesení nabude účinnosti dnem 1. ledna 2000.

Návrh členů orgánů sněmu České advokátní komory

Předsednictvo:

Burešová Dagmar, JUDr., Praha
Glatzová Vladimíra, JUDr., Praha
Nykodým Jiří, JUDr., Praha
Sedlatý Bohuslav, JUDr., Nymburk
Sokol Tomáš, JUDr., Praha
Vych Josef, JUDr., Hradec Králové
Zoufalý Vladimír, JUDr., Praha

Návrhová komise:

Kalvoda Jan, Mgr., Praha
Krym Ladislav, JUDr., Praha
Račok Michal, JUDr., Praha
Skalník Milan, JUDr., Ostrava
Šolc Martin, JUDr., Karlovy Vary

Mandátová komise:

Jaška Maxmilián, JUDr., Ing., Olomouc
Juráková Zdeňka, JUDr., Teplice
Mikš Jan, JUDr., Praha
Papež Vladimír, JUDr., České Budějovice
Vovsík Jaroslav, JUDr., Plzeň

Volební komise:

Hrudka František, JUDr., Praha
Novák Jiří, JUDr., Praha
Palkoska Ivo, JUDr., Kladno
Snášelová Marie, JUDr., Brno
Stome Karol, JUDr., Praha

Návrh členů představenstva České advokátní komory

Členové:

Balík Stanislav, JUDr. PhDr., 6. 10. 1956, Pařížská 28, 110 00 Praha 1
Brož Jan, JUDr., 16. 9. 1947, Sokolská 60, 120 00 Praha 2
Čermák Karel, JUDr., 13. 9. 1934, Národní 32, 110 00 Praha 1
Jirousek Vladimír, JUDr., 10. 4. 1951, Preslova 9, 728 83 Ostrava 1
Karas Radovan, JUDr., Ing., 9. 6. 1947, Národní 10, 110 11 Praha 1
Krčmová Věra, JUDr., 5. 8. 1954, Kpt. Jaroše 6, 674 01 Třebíč
Nykodým Jiří, JUDr., 10. 7. 1945, Spálená 51, 110 00 Praha 1
Račok Michal, JUDr., 7. 6. 1953, Havlíčkova 11, 110 00 Praha 1
Papež Vladimír, JUDr., 2. 3. 1950, Kněžská 14, 370 01 České Budějovice
Smejkal František, JUDr., 18. 5. 1952, K Úsilnému 7, 370 10 České Budějovice
Šolc Martin, JUDr., 28. 5. 1953, U Imperialu 31, 360 21 Karlovy Vary

Náhradníci:

Císař Jiří, JUDr., 27. 11. 1958, Pařížská 16, 400 01 Ústí nad Labem
Kovářová Daniela, JUDr., 17. 11. 1964, Malá 6, 301 12 Plzeň
Mareš Alexandr, Dr., 20. 4. 1967, Husova 5, Betl. palác, 110 00 Praha 1
Navrátil Dušan, JUDr., 10. 5. 1965, Riegrova 12, 772 00 Olomouc
Poledník Petr, JUDr., 13. 11. 1951, Příkop 4, 604 12 Brno

Návrh členů kontrolní rady České advokátní komory

Balcar Petr, JUDr., 14. 3. 1950, Žitná 25, 110 00 Praha 1
Belling Jindřich, 29. 12. 1952, Husitská 70, 130 00 Praha 3
Bruknerová Eva, prom. práv., 15. 9. 1942, Komenského 56,
250 01 Brandýs nad Labem
Doubek Josef, JUDr., 26. 12. 1953, Tylova 242, 393 01 Pelhřimov
Filip Oldřich, JUDr., 26. 12. 1958, Jiráskova 613, 470 01 Česká Lípa
Fürst Antonín, JUDr., 13. 9. 1949, Plzeňská 4, 150 00 Praha 5
Holub Josef, JUDr., 21. 7. 1947, Kleinerova 24, 272 01 Kladno
Hrádela Karol, JUDr., 31. 5. 1959, Českomalínská 27, 160 00 Praha 6
Hrudka František, JUDr., 25. 4. 1946, Štěpánská 61, 110 00 Praha 1
Chomča Fedor, JUDr., 24. 4. 1954, Lipová 7,
466 01 Jablonec nad Nisou
Jaška Maxmilián, JUDr., 16. 4. 1953, Legionářská 8, 772 00 Olomouc
Jehličková Věra, JUDr., 2. 6. 1933, Sarajevská 1, 120 00 Praha 2
Ježek Vladimír, JUDr., 5. 5. 1949, Dvořákova 26, 701 85 Ostrava
Kaiser Tomáš, JUDr., 6. 5. 1956, Karlovo nám. 19, 120 00 Praha 2
Korbel Alan, JUDr., 27. 2. 1956, nám. 14. října 3, 150 00 Praha 5
Kovářová Karla, JUDr., 28. 11. 1946, Na pískách 134, 708 00 Ostrava
Liška Jaroslav, JUDr., 21. 11. 1946, Riegrovy sady 138, 339 01 Klatovy
Matějka Jan, JUDr., 25. 10. 1946, Národní 32, 110 00 Praha 1
Miketa Jiří, JUDr., 22. 9. 1962, Českobratrská 13, 701 00 Ostrava
Mikš Jan, JUDr., 10. 2. 1950, Na Slupi 15, 128 00 Praha 2
Müller Miroslav, JUDr., 24. 6. 1953, Fibichova 2, 771 00 Olomouc
Nett Alexander, JUDr., 14. 11. 1956, Šemberova 10, 635 00 Brno
Nipl Petr, JUDr., 2. 2. 1952, Na Pankráci 11, 140 00 Praha 4
Novotný František, JUDr., 10. 10. 1945, Mezibranská 19, 110 00 Praha 1
Orlet Erik, JUDr., 11. 5. 1964, tř. Svobody 2, 772 00 Olomouc
Páník Lubomír, JUDr., 17. 3. 1949, Masarykova 43,
400 01 Ústí nad Labem
Prokopec Tomáš, JUDr., 31. 5. 1950, Žitná 25, 110 00 Praha 1
Radvan Martin, JUDr., 21. 6. 1948, Jindřišská 20, 110 00 Praha 1
Řemínek Stanislav, JUDr., 24. 6. 1951, Husovo nám. 555, 256 01 Benešov
Suk Jan, JUDr., 10. 4. 1953, Na Slupi 15, 128 00 Praha 2
Svejkovský Jaroslav, JUDr., 12. 7. 1962, Kamenická 1, 312 01 Plzeň
Šťastný Zdeněk, JUDr., 22. 3. 1947, Riegrova 12, 772 00 Olomouc
Taraba Jan, JUDr., 9. 2. 1959, Prokopova 339, 397 01 Písek

Podkladové materiály na II. sněm ČAK

Vostárek Ladislav, JUDr., 29. 4. 1946, Mickiewiczova 17, 160 00 Praha 6
Vovsík Jaroslav, JUDr., 11. 2. 1947, Malá č. 6, POB 265, 305 65 Plzeň
Vych Josef, JUDr., 1. 9. 1947, Vrchlického 24, 501 96 Hradec Králové

Náhradníci

Dočekalová Hana, Mgr., 12. 1. 1947, nám. Republiky 53, 530 21 Pardubice
Fiala Karel, JUDr., 21. 5. 1958, Vodičkova 30, 110 00 Praha 1
Mrázek Jan, JUDr., 27. 8. 1952, J. P. Koubka 81, 338 01 Blatná
Pušová Blanka, JUDr., 11. 3. 1952, Houbalova 4, 628 00 Brno
Tukinská Helena, JUDr., 8. 11. 1955, Sládkova 2, 415 00 Teplice

Návrh členů kárné komise České advokátní komory

Adámek Jan, JUDr., nar. 27. 2. 1945, Svobody 1, 350 02 Cheb
Attl Karel, JUDr., 18. 3. 1951, Pražská 493/56, 370 21 České Budějovice
Aulický Josef, JUDr., 25. 9. 1941, Soukenická 34, 381 01 Český Krumlov
Bajcura Josef, JUDr., 18. 3. 1956, nám. Míru 588, 436 01 Litvínov
Bartlová Jitka, JUDr., 31. 10. 1941, Tuzarova 55, 170 00 Praha 7
Bednář Jiří, JUDr., 23. 3. 1948, Mikovcova 7, 120 00 Praha 2
Beránek Jaromír, JUDr., 6. 5. 1949, Sokolovská 31, 186 00 Praha 8
Bělohradský Jan, JUDr., 30. 9. 1958, nám. Interbrigády 3/979, 160 00 Praha 6
Blanický Pavel, JUDr., 26. 2. 1943, Bolzanova 1, 110 00 Praha 1
Bordovská Marie, JUDr., 30. 5. 1933, Palackého 202, 738 02 Frýdek-Místek
Brož Jaroslav, JUDr., 18. 1. 1950, M. Steyskalové 62, 616 00 Brno
Camrda Jan, JUDr., 20. 10. 1949, Masarykovo nám. 225, 256 01 Benešov
Cembis Petr, JUDr., 21. 11. 1966, Cejl 91, 602 00 Brno
Čiháková Marta, JUDr., 25. 4. 1942, Masarykova 43, 400 01 Ústí nad Labem
Dorovský Ivan, JUDr., 7. 10. 1958, Cejl 72, 602 00 Brno
Focko Vladimír, JUDr., 20. 6. 1963, Starobrněnská 16/18, 602 00 Brno
Formáčková Miluše, JUDr., 16. 9. 1941, Karmelitská 14, 118 00 Praha 1
Holas Tomáš, JUDr., 6. 8. 1946, Pařížská 28, 110 00 Praha 1
Horák Václav, JUDr., 31. 3. 1929, Euklidova 28, 109 00 Praha 10
Hrubý Ilja, JUDr., 25. 9. 1949, Havlíčkova 11, 110 00 Praha 1
Hudečková Zuzana, JUDr., 14. 11. 1962, Zenklova 8, 180 00 Praha 8
Choděra Oldřich, JUDr., 17. 12. 1948, Národní 25, 110 00 Praha 1
Jelínek Milan, JUDr., 22. 12. 1949, Vrchlického 834/24, 501 96 Hradec Králové
Juráková Zdenka, JUDr., 26. 5. 1938, K. Čapka 38, 415 01 Teplice
Kačerová Milada, JUDr., 2. 7. 1962, Kleinerova 24, 272 01 Kladno
Kačmařík Michal, JUDr., 13. 5. 1966, K. Sliwky 34, 733 21 Karviná-Fryštát
Kafka Petr, JUDr., 10. 4. 1951, Palackého 202, 738 02 Frýdek-Místek
Kalabisová Helena, Mgr., 31. 7. 1952, Chlumčanského 5, 180 00 Praha 8
Kalina Václav, JUDr., 13. 5. 1945, Heydukova 101/2, 397 01 Písek
Kotek Petr, JUDr., 6. 6. 1946, Tyršova 7, 120 00 Praha 2
Kralíková Marie, JUDr., 14. 12. 1950, Písnické zahrady 433, 142 00 Praha 4
Krejčí Zora, JUDr., 1. 8. 1941, Riegrova 12, 772 00 Olomouc
Krym Ladislav, JUDr., 28. 6. 1950, Národní tř. 43, 110 00 Praha 1
Kyjovský Milan, JUDr., 9. 11. 1964, Poštovská 8c, 602 00 Brno
Macek Radomil, JUDr., 17. 5. 1958, Máchova 58, 563 01 Lanškroun
Macků Miloš, JUDr., 12. 1. 1951, Mahenova 13, 678 47 Blansko

Macourek Bedřich, JUDr., 8. 11. 1944, Kostelní 7, 266 01 Beroun
Machourek Jiří, JUDr., 10. 2. 1944, Jakubská 9, 602 00 Brno
Matějček Jan, JUDr., 28. 11. 1948, Politic. vězňů 98, 280 00 Kolín III.
Moc Ladislav, JUDr., 8. 12. 1951, Fibichova 2, 130 00 Praha 3
Moudrá Milada, Mgr., 6. 5. 1947, Karmelitská 14, 118 00 Praha 1
Munková Jindřiška, JUDr., 5. 11. 1926, Veletržní 19, 170 00 Praha 7
Novák Zdeněk, JUDr., 18. 9. 1952, Náměstí 143, 344 01 Domažlice
Oškrdal Jan, JUDr., 25. 1. 1950, Štefánikova 65, 150 00 Praha 5
Outláš Anna, JUDr., 28. 5. 1952, Doudlevecká 22, 301 36 Plzeň
Pavlů Ivo, JUDr., 24. 10. 1949, nám. T. G. Masaryka 11, 796 81 Prostějov
Poláčková Eva, JUDr., 25. 7. 1951, Starobrněnská 13, 602 00 Brno
Procházka Bohumír, JUDr., 31. 1. 1949, Husovo nám. 531, 390 02 Tábor
Ritter Petr, JUDr., 20. 1. 1950, Riegrova 12, 772 00 Olomouc
Salaj Libor, JUDr., 19. 10. 1965, Žižkovo nám. 14, 796 01 Prostějov
Sedlatý Bohuslav, JUDr., 3. 5. 1950, Boleslavská 137, 288 02 Nymburk
Sokol Tomáš, JUDr., 6. 10. 1951, Sokolská 60, 120 00 Praha 2
Starý Jan, JUDr., 18. 12. 1945, U vodárny 1506, 397 01 Písek
Syrůčková Ivana, JUDr., 13. 10. 1962, Plzeňská 4, 150 00 Praha 5
Týčová Jarmila, JUDr., 12. 11. 1947, Nad nádražím 795,
665 01 Rosice u Brna
Urbiš Vilém, JUDr., 30. 1. 1954, E. Beneše 21, 792 01 Bruntál
Vavroch František, JUDr., 17. 2. 1952, nám. Přemysla Otakara II. č. 6,
370 01 České Budějovice
Vorlická Dana, JUDr., 2. 4. 1954, Havlíčkova 11, 110 00 Praha 1
Votavová Magdalena, JUDr., 16. 7. 1954, Nemanická 14/440,
370 10 České Budějovice
Zbořil Jiří, JUDr., 27. 7. 1951, nám. Míru 3760, 767 11 Kroměříž
Zeithaml Vladimír, JUDr., 30. 11. 1955, Haštalská 27, 110 00 Praha 1

IV. turnaj ve squashu advokátů a advokátních koncipientů

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

dovoluujeme si Vás tímto opět pozvat již na IV. turnaj ve squashu advokátů a advokátních koncipientů v Praze. Při organizování letošního turnaje vycházíme z tradice již tří uskutečněných turnajů ve squashu, které přinesly nezapomenutelné sportovní, lidské, kolegiální a kulturní zážitky a potvrdily stále větší zájem našich kolegů a kolegyň o tento druh sportu jako vhodný doplněk našeho náročného povolání.

Čtvrtý squashový turnaj advokátů a advokátních koncipientů je organizován k sněmu advokátů České advokátní komory, který se **uskuteční ve dnech 7. a 8. 11. 1999 v Praze**. Tento výroční IV. turnaj se uskuteční dne 6. 11. 1999 na squashových kurtech v areálu SQUASHCENTRA Strahov, společnosti ESQUO s. r. o., Praha 6 - Strahov. Turnaj je pořádán opět pro dvě kategorie a to advokátů a advokátních koncipientů a advokátek a advokátních koncipientek.

Prezentace účastníků turnaje se uskuteční dne **6. 11. 1999 – sobota v 10.00 hodin u squashových kurtů na Strahově**. Oproti minulým ročníkům se organizátoři rozhodli prezentaci a zahájení turnaje realizovat v jeden den a to z důvodu následného konání sněmu advokátů. Vlastní turnaj bude zahájen v 10.45 hodin a to po rozlosování. Při rozlosování bude zaplacen účastnický poplatek ve výši 700,- Kč na jednu osobu.

Organizátoři předpokládají kladnou odezvu účastníků předcházejících turnajů, velký zájem aktivních i pasivních hráčů squashu. S ohledem na předcházející vítěze turnaje lze i v tomto roce předpokládat, že vítězové jednotlivých kategorií své tituly obhájí.

Turnaj bude slavnostně zakončen dne 6. 11. 1999 v 19.00 hodin v restauraci U Zlatých andělů – PRAGUE GASTRO CENTRE, na adrese Celetná 29, Praha 1, kde po večeři a společenském programu dojde k slavnostnímu vyhlášení výsledků turnaje a předání putovních pohárů pro vítěze. Účastnický poplatek zahrnuje menu pro jednu osobu, pronájem kurtů a ceny pro vítěze. Účastníci si zajišťují na vlastní náklady ubytování v Praze.

Žádáme Vás, abyste své závazné přihlášky s uvedením jména, data narození, bydliště a sídla Vaši advokátní kanceláře, nebo zaměstnavatele zaslali nejpo-

Různé

zději do 31. 10. 1999 na adresu: JUDr. Petr Meduna, Praha 1, Rytířská 10, tel. 24 21 51 82, fax 24 21 31 22, nebo na adresu JUDr. Marek Bánský, Praha 1, Hradební 3, tel. 24 82 66 05, fax 24 82 66 14.

Na přihlášky došlé po 31. 10. 1999 nebude brán zřetel! Organizátoři sdělují, že nebudou již potvrzovat písemně došlé přihlášky. Na účastníky IV. turnaje se těší dne 6. 11. 1999 v 10 hodin na squashových kurtech na Strahově při slavnostním zahájení sportovního klání.

Za organizační výbor ve stále stejném složení

JUDr. Petr Meduna
viceprezident

JUDr. Marek Bánský
viceprezident